

372.6 044

ป ๒๑๙ ๒

๘.๓

ผลการใช้ชุดการสอน 2 แบบ สอนวิชาภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขาเผ่าอีเก้อ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดเชียงราย

ปริญญานิพนธ์

ของ

ประทัย พริยะสุรวงศ์

15 ต.ค. 2540

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา

พฤษภาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๓ ๑๗๓ ๗๘

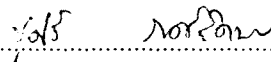
๖๔๕๘๗

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
เทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(รศ.ดร. เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต)

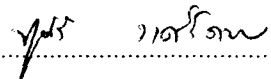
.....กรรมการ

(รศ. ชูศรี วงศ์รัตนะ)

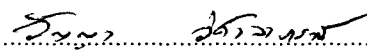
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รศ.ดร. เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต)

.....กรรมการ

(รศ. ชูศรี วงศ์รัตนะ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รศ. วัลญา วิชาลาภรณ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 16 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถให้คำปรึกษาและเสนอแนะตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์และรองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์ กรรมการร่วมสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ ลิกขาบัณฑิต หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับการตรวจประเมินชุดการสอนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อีกทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พัลลภ พิริยะสุรวงศ์ พี่ชายที่แสนดีของผู้วิจัยที่ได้ให้คำแนะนำและแนวคิดตลอดจนกำลังใจด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณ คุณเทพชัย หย่อง , คุณพนา จันทรวโรจน์ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่นที่ให้การสนับสนุน, น้องเอกรัตน์ คักดีเพชร สำหรับรูปภาพและบัตรคำในชุดการสอน, Mr.Todd(ทองดี) Lavelle , พี่เพื่อน และน้องๆที่เดอะเนชั่นทุกคนที่ให้ความสนใจกับผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณไกรสิทธิ์ สิทธิโชค (คุณอาหู่ ปอแนะ)และครอบครัว ที่ได้ให้ความช่วยเหลือตั้งแต่เริ่มต้นหาข้อมูลจนสามารถดำเนินการวิจัยได้ อีกทั้งความช่วยเหลือในการประเมินชุดการสอนและดูแลอย่างอบอุ่นเสมือนครอบครัวเดียวกันในระหว่างผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ตลอดจนอีกท่านหนึ่งซึ่งผู้วิจัยไม่เคยลืมที่จะขอบคุณและซาบซึ้งในน้ำใจตลอดมาคือ คุณอาจุ จูเปาะ อดีตนายกสมาคมฯและครอบครัว

ขอขอบคุณ คุณครูเสรี มาเยอะ คุณครูที่ช่วยดำเนินการสอนและประเมินชุดการสอนให้จนสำเร็จลุล่วง อีกทั้งน้องอรพรรณ ชื่นโชคนำชัย สำหรับเสียงบรรยายในเทปบันทึกเสียง , น้ำใจและมิตรภาพจากคุณพี่เพ็ญภา ภัทรสุทธิกุล , เพื่อนและน้องๆ ชาวสมาคมฯ อาขา ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือกับผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณ อาจารย์สุจินต์ บุญเลิศ ผู้อำนวยการ และอาจารย์เกษม ชาวคำเขตต์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน , อาจารย์สมพงษ์ ธีรวัช อาจารย์ใหญ่ และคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย , อาจารย์สมชัย ส่องแสง อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสหศาสตร์ศึกษา ที่ให้ความอนุเคราะห์ตลอดจนคำแนะนำในด้านต่างๆแก่ผู้วิจัยด้วยดีจนสามารถดำเนินการวิจัยลุล่วงได้

ส่วนใดที่เป็นความดีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขออุทิศให้แก่คุณพ่อโกศล พิริยะสุรวงศ์ ผู้ล่วงลับไปแล้ว และคุณแม่เย็นดี พิริยะสุรวงศ์ ที่ให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นชีวิตของผู้วิจัย

ประทัย พิริยะสุรวงศ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารเกี่ยวกับชุดการสอนและวิธีระบบของชุดการสอน	8
งานวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอน	25
เอกสารเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาและวิธีสอนภาษาที่สอง	27
งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาและวิธีสอนภาษาที่สอง	34
เอกสารเกี่ยวกับชาวเขาเผ่าอี๋ก้อและภาษาอี๋ก้อ	36
เอกสารเกี่ยวกับชาวเขากับการศึกษามหาวิทยาลัย	39
งานวิจัยเกี่ยวกับชาวเขากับการศึกษามหาวิทยาลัย	40
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	42
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	43
ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีสุ่ม	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพ	44
การดำเนินการทดลอง	56
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน	61
การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างชุดการสอน 2 แบบ	62
การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนจากการเรียน ด้วยชุดการสอนทั้ง 2 แบบ	63

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	64
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	65
วิธีดำเนินการ	65
สรุปผลการทดลอง	66
อภิปรายผล	66
ข้อเสนอแนะ	69
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	69
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	76
ประวัติย่อของผู้วิจัย	163

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1 ตัวอย่างรูปแบบชุดการสอน	53
2 แบบแผนการทดลอง	56
3 แสดงวันและเวลาที่สลับกันของชุดการสอนทั้ง 2 แบบที่ใช้ในการสอนทดลอง	57
4 ค่าประสิทธิภาพ E1/E2 ของชุดการสอน “ไทยดอย 1” และ “ไทยดอย 2”.....	62
5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่ม ทดลองที่ 2	57
6 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนในกลุ่ม ทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2	58

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แบบจำลองและระบบพื้นฐาน	15
2	ระบบการเรียนการสอนของเกอร์ลาซและอีลาย	16
3	แบบจำลองระบบการผลิตชุดการเรียนการสอนแผนจุฬา	22
4	องค์ประกอบหลักของการจัดระบบการผลิตชุดการสอน	24
5	แบบจำลองระบบการผลิตชุดการสอน "ไทยดอย"	46

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2519 ได้เห็นชอบกับนโยบายชาวเขาของกระทรวงมหาดไทยที่จะใช้นโยบายรวมพวก (Integration Policy) ทั้งนี้เนื่องจากชาวเขาเป็นชนกลุ่มน้อยที่สามารถปรับตัวเข้ากับคนไทยและผสมผสานอยู่ร่วมกับคนไทยได้อย่างสันติ โดยได้ดำเนินการให้ชาวเขามีความสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย (เกริกศักดิ์ บุญญานพวงศ์. 2530 : บทคัดย่อ) ทั้งนี้เพราะชาวเขาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยนี้เป็นชนกลุ่มน้อยที่มีบทบาทต่อความมั่นคงของประเทศมากทั้งด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจและการทหาร (ประสงค์ ราชณสุขและคณะ. 2523 : 1) ดังนั้นการดำเนินการจัดการศึกษาแก่ชาวเขาจึงเป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาโดยรวม งานนี้ นับเป็นหัวใจสำคัญของงานพัฒนาทั้งหลายทั้งปวง (ขจิตต์ บุษบงพัฒน์. 2515 : 225)

ในภาพรวมของชุมชนชาวเขาส่วนใหญ่ยังได้รับการศึกษาน้อยและไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะชาวเขาทางภาคเหนือตอนบนเมื่ออัตราการไม่ได้รับการศึกษาสูงสุดคือ ร้อยละ 76.7 และหากแยกตามเผ่าพบว่าชาวเขาเผ่าอาก้อมีอัตราส่วนการไม่ได้รับการศึกษาสูงสุดคือร้อยละ 87.2 ของประชากรในเผ่า อีกทั้งยังพบว่าชาวเขาเผ่าอาก้อสามารถพูดไทยได้ ร้อยละ 32.7 อ่านภาษาไทยได้ ร้อยละ 15.1 เขียนภาษาไทยได้ร้อยละ 6.5 ซึ่งเป็นชาวเขาเผ่าที่มีความสามารถทางภาษาไทยต่ำที่สุด (สำนักงานศูนย์อำนวยการประสานงานแก้ไขปัญหาชาวเขาและกำจัดการปลูกพืชเสพติด กองทัพบกที่ 3. 2536 : 8-10) นอกจากนี้ปัญหาในเชิงปริมาณแล้วในด้านคุณภาพปรากฏว่าแม้ว่าประชากรวัยเรียนชาวเขาร้อยละ 23.8 จะอยู่ในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชาวเขากียังอยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเทียบกับผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยของนักเรียนทั้งอำเภอและจังหวัด ความแตกต่างทางด้านภาษาและประสบการณ์การเรียนการสอนบนพื้นที่สูงเป็นสาเหตุสำคัญ (สำนักงานศูนย์อำนวยการประสานงานแก้ไขปัญหาชาวเขาและกำจัดการปลูกพืชเสพติด กองทัพบกที่ 3. 2536 : 11) จึงนับได้ว่าปัญหาทางภาษาเป็นปัญหาพื้นฐานที่สำคัญที่มีผลทำให้เกิดปัญหาอื่นตามมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาต่อการจัดการศึกษา เพราะผลการเรียนมีความสัมพันธ์กับภาษาอย่างมองเห็นได้ชัด (จิตต์ ไซติอุทัย. 2536 : 1)

ซึ่งอาจเนื่องด้วยชาวไทยภูเขาเหล่านี้มีภาษาเป็นของตนเองและใช้ในชีวิตประจำวัน จึงทำให้เข้าใจบทเรียนโดยเฉพาะเกี่ยวกับภาษาไทยได้ช้า ครูเองก็มีปัญหาทางด้านภาษา กล่าวคือครู

ไทยพื้นราบพูดภาษาชาวไทยภูเขาไม่ได้ ยากแก่การสอน การสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้ปกครอง ส่วนครูชาวไทยภูเขามักออกเสียงคำบางคำในภาษาไทยไม่ชัด ทำให้เรียนรู้ผิดๆหรือเรียนรู้ภาษาไทยช้าเพราะใช้ภาษาของตนเองง่ายแก่การเข้าใจกว่า (กองวิจัยการศึกษา. 2531 : 13) จากการศึกษาที่เด็กพูดไม่ชัดหรือไม่เข้าใจคำ ความหมายของคำ อันเนื่องมาจากอิทธิพลของภาษาแม่คือผู้พูดพูดออกเสียงเพี้ยนไปจากเสียงมาตรฐานในภาษาซึ่งเรียนเป็นภาษาที่สอง โดยนำเสียงหรือความหมายในภาษาแม่ของผู้พูดไปแทนเสียงในภาษาที่สอง ซึ่งขณะที่คนไทยทั่วไปพูดภาษานั้นถือว่าเป็นภาษามาตรฐาน (ชนันพร โอภาสพันธ์. 2536 : 6)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าความแตกต่างระหว่างภาษาเป็นปัญหาสำคัญในด้านการเรียนการสอนทำให้การเรียนภาษาไทยของเด็กชาวเขาไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างได้ผลในการติดต่อกับคนไทยพื้นราบหรือหน่วยราชการและการศึกษาในระดับสูงขึ้น ทั้งที่จากรายงานเรื่องนโยบายและการจัดการศึกษาสำหรับชาวเขาในประเทศไทยได้ระบุชัดเจนนโยบายหลักและนโยบายการจัดการศึกษาชาวเขาของหน่วยงานจากภาครัฐและเอกชน เน้นการพูด อ่าน และเขียนภาษาไทยได้เป็นลำดับแรก (กองวิจัยการศึกษา. ม.ป.ป. : 154-156)

ทั้งนี้ กรรณิการ์ พวงเกษม (2535 : 26) ได้สรุปประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยไว้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับตัวเด็ก ได้แก่
 - 1.1 เด็กที่ใช้ภาษาถิ่นมักจะมีปัญหาในการเรียนภาษาไทย
 - 1.2 เด็กขาดอุปกรณ์และสื่อการเรียน
2. ปัญหาเกี่ยวกับครู ได้แก่
 - 2.1 ครูไม่เข้าใจแนวการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521
 - 2.2 ครูไม่ชอบสอนภาษาไทยโดยเฉพาะไม่ชอบสอนชั้นประถมศึกษาเพราะมีความเห็นว่าการสอนยาก
 - 2.3 ครูไม่ใช้สื่อการเรียนการสอนในการสอนภาษาไทย

ข้อสรุปดังกล่าว อ้อมฤทัย ไชยมงคล (2529 : 250) ได้ทำการศึกษาปัญหาการสอนภาษาไทยของครูประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชาวเขาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษาที่ 8 พบว่าครูมีปัญหาการสอนในระดับมาก 4 ด้าน คือ 1.ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ 2.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 3.ด้านสื่อการสอน 4.ด้านตัวผู้เรียน ส่วนการวัดผลและประเมินผลมีปัญหาปานกลาง

จากการที่ได้ทรงเชิญครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมาประชุมอภิปรายปัญหาการใช้ภาษาไทย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี (2529 : 16) ทรงสรุปปัญหาของครูสอนวิชาภาษาไทยในแนวทางคล้ายคลึงกับที่ กรรณิการ์ พวงเกษม สรุปปัญหาดังกล่าว อีกทั้งได้ทรงสรุปวิธีแก้ไขที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้คือ

- 1.จัดให้มีศูนย์ผลิตอุปกรณ์การสอนและใช้วัสดุทัศนศึกษาช่วยในการสอน

2. จัดทำชุดการสอนเสริม

แนวทางที่กล่าวมานี้ ประสงค์ รายนสุข (2532). ได้ทำการวิจัยทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการพูดภาษาไทยแก่เด็กชาวเขา ผลปรากฏว่าแบบฝึกดังกล่าว สามารถลดปัญหาการพูดไม่ชัดของเด็กชาวเขาได้อีกทั้งยังมีทัศนคติที่ดีต่อแบบฝึกอยู่ในระดับสูงจึงเป็นที่ยืนยันได้ว่า สื่อการสอนที่มีคุณภาพมีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้อย่างสูงแก่เด็กชาวเขา อีกทั้งในปัจจุบันความสำคัญและความจำเป็นของสื่อการสอนที่มีต่อการเรียนการสอนนั้นเป็นที่ประจักษ์กันอยู่แล้วว่าสามารถแก้ไขปัญหเกี่ยวกับวิธีสอนและความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงของโลกต่างยอมรับและเห็นพ้องกันว่าสื่อทัศนวัสดุเป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยให้การสอนได้ผลดียิ่งขึ้นทั้งในด้านคุณค่าทางด้านวิชาการและคุณค่าทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ (ภาควิชาโสตทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2531 : 48)

เกี่ยวกับกระบวนการการเรียนรู้ทางภาษา ทฤษฎีสัมพันธเชื่อมโยง (S-R bond theory) ของธอร์นไดค์ ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้คือการแก้ปัญหาโดยการลองผิด-ลองถูก (trial and error) ในการเรียนรู้ภาษาต้องอาศัยการลองผิด-ลองถูกอยู่ตลอดเวลาระหว่างสิ่งเร้ากับสิ่งสนองจนกระทั่งสามารถแก้ปัญหาได้ นอกจากนี้กฎแห่งการฝึก (Law of Exercise) กล่าวถึงการฝึกฝนบ่อยๆทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ผลเร็วยิ่งขึ้นโดยเฉพาะในเรื่องของการใช้ภาษา และกฎแห่งผล (Law of Effect) ได้กล่าวถึงผลแห่งปฏิกิริยาตอบสนองใดเป็นที่พอใจบุคคลย่อมกระทำการกิจกรรมนั้นซ้ำอีก แต่ผลของปฏิกิริยาใดไม่เป็นที่พอใจบุคคลจะหลีกเลี่ยงไม่ทำปฏิกิริยานั้นซ้ำอีก จากกฎทั้งสองข้อของธอร์นไดค์กล่าวได้ว่าภาษาไทยเป็นวิชาที่ต้องใช้การฝึกฝนและความสนใจของผู้เรียนจึงจะบรรลุผลทางการสอนได้ (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2535 : 37-42)

นอกจากนี้ สกินเนอร์ ได้เสนอแนวคิดว่าการเรียนภาษาเป็นพฤติกรรมที่ดัดแปลงด้วยการวางเงื่อนไข องค์ประกอบของการวางเงื่อนไข (conditioning) ได้แก่ สิ่งเร้า (stimulus) การตอบสนอง (response) และการเสริมแรง (reinforcement) กล่าวโดยลำดับได้ว่า สิ่งเร้าจะทำให้เกิดการตอบสนอง การตอบสนองนั้นจะบรรลุผลเมื่อมีการเสริมแรง ซึ่งการเสริมแรงนั้นมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ จากแนวคิดของสกินเนอร์ได้เป็นแนวทางในการสร้างสื่อการสอนที่มีการเสริมแรง (จิตต์ ไซตอูทัย. 2536 : 15) จากแนวคิดของธอร์นไดค์และสกินเนอร์นำไปสู่การเชื่อมโยงทางการเรียนรู้

ทั้งนี้ จำเนียร ช่างโชติ (2520 : 138) ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้ทางภาษาว่าการเรียนรู้ทางภาษาศักยภาพที่สำคัญคือกฎการเชื่อมโยง (Law of Association) ของเอบบิงฮอส (Ebbinghaus) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ของการใช้ถ้อยคำหรือภาษาตอบสนองต่อสิ่งเร้าจนเกิดเป็นภาษาขึ้นมาเรียกสิ่งต่างๆ

จาก 3 แนวคิดของนักจิตวิทยาในด้านจิตวิทยาการเรียนรู้มีอิทธิพลและเป็นที่ยอมรับนำมาเป็นหลักการพื้นฐานของการออกแบบการสอนประเภทต่างๆ (ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. 2533 : 62) จากการวิจัยพบว่า การใช้สื่อการสอนอย่างหนึ่งอย่างใดเพียงอย่างเดียวจะไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือเกิดการเรียนรู้ได้ครบทุกด้าน การใช้ประสาทสัมผัสหลายๆด้านก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

ถูกต้อง ลึกซึ้ง และประทับใจนาน ดังนั้นจึงควรใช้สื่อการสอนหลายอย่างร่วมกันเพื่อเสริมความรู้ซึ่งกันและกัน สื่อการสอนหลายอย่างที่ถูกนำมาใช้ร่วมกันเรียกว่า "สื่อประสม" (multi-media) (วาสนา ชาวหา. 2533 : 14)

แนวทางและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น อีกทั้งข้อจำกัดด้านต่างๆ เช่น ความทุรกันดารของพื้นที่ ครูผู้สอนมีจำกัด อีกทั้งขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำสื่อการสอน ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าการจัดทำชุดการสอนเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาดังกล่าวจะเป็นแนวทางที่เหมาะสม ดังที่ ชม ภูมิภาค (2527 : 98) ได้กล่าวถึง ชุดการสอนว่า ชุดการสอน (Instructional Package หรือ Instructional Kit) เพื่อให้ครูทุกคนได้ดำเนินการสอนที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน ประหยัดเวลา การดำเนินการสอนมุ่งจุดมุ่งหมายเดียวกัน ด้วยวิธีอย่างเดียวกัน และวิธีนั้นได้วางแผนอย่างดีจากผู้ที่มีความชำนาญและได้ผ่านการทดลองประสิทธิภาพแล้ว ดังนั้นชุดการสอนจึงเป็นนวัตกรรมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการและทฤษฎีการเรียนรู้หลายแนว อีกทั้งมีหลักการของชุดสื่อประสมประกอบกันอย่างมีเหตุผลที่จะสนับสนุนด้านการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ประหยัด จิระวรพงศ์. 2530 : 247)

ในปัจจุบันการจัดทำชุดการสอนไปใช้ยังไม่กว้างขวางนัก อีกทั้งปรากฏว่าชุดการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับชาวเขายังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาเกี่ยวกับชุดการสอนที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพสามารถแก้ปัญหาด้านภาษาให้แก่นักเรียนชาวเขาเผ่าอีโก้ แม้ว่าจะมีการจัดทำสื่อการสอนโดยกรมการศึกษานอกโรงเรียนก็ยังไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร (กองวิจัยการศึกษา. 2531 : 13) บางแบบกำหนดให้ครูผู้สอนเป็นผู้ผลิตสื่อการสอนเอง จากรายงานการประชุมในหัวข้อการศึกษานอกโรงเรียน ประวิตร โพธิาสัน (2534 : 68) ได้กล่าวว่า สิ่งที่เป็นข้อสังเกตมาตลอดเวลาและพบเกี่ยวกับปัญหาการศึกษานอกโรงเรียนของการประถมศึกษาที่พบคือในด้านของสื่อการเรียนยังไม่เหมาะสม ครูยังขาดความรู้พอสมควรกับการทำงานบนเขา ซึ่งกรมการศึกษานอกโรงเรียนก็พบปัญหาเช่นเดียวกันนี้ จากปัญหาดังกล่าว อ้อมฤทัย ไชยมงคล (2529 : 10) พบว่าเด็กชาวเขาต้องใช้แบบเรียนเช่นเดียวกับเด็กพื้นราบทำให้ประสบปัญหาด้านการเรียนการสอน ซึ่งภาษาไทยเป็นของง่ายสำหรับเด็กพื้นราบแต่ยากมากสำหรับเด็กชาวเขา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาจัดทำชุดการสอนต้นแบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนที่เหมาะสม เน้นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ค่าและความหมายของคำ ตลอดจนสามารถนำคำไปใช้สื่อสารในรูปประโยคได้ถูกต้องในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าอีโก้ โดยที่ผู้วิจัยได้จัดสร้างชุดการสอนขึ้นเป็น 2 รูปแบบ โดยให้ความสนใจเกี่ยวกับสื่อการสอนที่ใช้ภาษาแตกต่างกันในการสอนโดยอาศัยแนวทางระหว่างการสอนที่ครูผู้สอนใช้ภาษาอีโก้ดำเนินการสอนปกติกับหลักการกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาและวิธีสอนภาษาที่สองในการสร้างชุดการสอนและให้ชื่อชุดการสอนนี้ว่า ชุดการสอน "ไทยดอย 1" (Thai Hill I Instructional Package) กับ ชุดการสอน "ไทยดอย 2" (Thai Hill II Instructional Package) เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากการเรียนด้วยชุดการสอน 2 แบบนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขาให้เกิดประสิทธิผลดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดการสอนสำหรับสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขาเผ่าอิก้อ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชาวเขาเผ่าอิก้อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนจากชุดการสอน "ไทยดอย 1" กับชุดการสอน "ไทยดอย 2"

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เนื่องจากวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะซึ่งมีความสำคัญในอันที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ขั้นที่สูงขึ้นไปแก่นักเรียนชาวเขาเผ่าอิก้อและสื่อการสอนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยคิดว่าชุดการสอนที่จัดสร้างขึ้นจะมีประโยชน์ต่อวงการการศึกษาดังนี้

1. ได้ชุดการสอนวิชาภาษาไทย (ตรงตามเนื้อหาในหน่วยย่อยที่ 1-5 เล่ม 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521) ที่มีประสิทธิภาพไว้อสอนนักเรียนชาวเขาเผ่าอิก้อ
2. เพื่อนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการเสนอแผนสนับสนุนการผลิตสื่อการสอนและครูสอนชาวเขาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองแก่นักเรียนชาวเขาเผ่าอิก้อได้ดียิ่งขึ้น
3. ช่วยให้ทราบว่าจะใช้สื่อรูปแบบใดที่เหมาะสมในการนำมาใช้ในการเรียนการสอนกับนักเรียนชาวเขาเผ่าอิก้อ
4. เป็นการนำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้แก้ปัญหาด้านวิธีสอน
5. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าในเรื่องสื่อการสอนและการใช้สื่อการสอนในการสอนภาษาที่สองสำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าอื่นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มประชากร

เป็นนักเรียนชาวเขาเผ่าอิก้อที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมปีที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย

2. กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนชาวเขาเผ่าอิก้อในชั้นประถมปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาแบบเจาะจง แล้วนำมาสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 18 คน ด้วยวิธีจับฉลาก จากนั้นจึงนำมาสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับฉลากอีกครั้งเพื่อแบ่งเข้ากลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลองที่ 1 ใช้ชุดการสอน "ไทยดอย 1"

กลุ่มทดลองที่ 2 ใช้ชุดการสอน "ไทยดอย 2"

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ชุดการสอนซึ่งแบ่งเป็น 2 ชนิดคือ ชุดการสอน "ไทยดอย 1" กับ "ไทยดอย 2"

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

4. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

วิชาภาษาไทย หน่วยย่อยที่ 1-5 เล่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 สำหรับโรงเรียนในโครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

5. ระยะเวลาในการทดลอง

ช่วงเช้าเวลา 8.00 น.- 9.00 น. สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 และ 10.00 น. - 11.00 น. สำหรับกลุ่มทดลองที่ 2 วันละ 1 ชั่วโมง และทำการสลับเวลาสอนระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2 ในวันถัดมารวม 5 วัน หรือ 5 ชั่วโมง ในแต่ละกลุ่มทดลองโดยใช้ครูสอนคนเดียวกัน คือ คุณครูเสรี มาเยอะ

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ชาวเขาเผ่าอีเก้อ** หมายถึง ชาวไทยภูเขาเผ่าหนึ่งในจำนวนชาวไทยภูเขาเผ่าที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ซึ่งทางราชการไทยให้การรับรองในฐานะพลเมืองไทย นิยมเรียกตนเองว่า "อาข่า" แต่ทางราชการไทยบัญญัติให้ใช้คำว่า "อีเก้อ" เป็นภาษาทางราชการสำหรับเรียกชาวไทยภูเขาเผ่านี้ ซึ่งพวกเขาไม่ชอบให้เรียกด้วยคำดังกล่าวด้วยความหมายที่แสดงไปในทางดูถูกเหยียดหยาม

2. **นักเรียนชาวเขา** หมายถึง นักเรียนชาวเขาเผ่าอีเก้อ(อาข่า) ที่กำลังเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย

3. **ชุดการสอนสำหรับครู** หมายถึง ชุดการสอนที่ช่วยให้กระบวนการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยกำหนดกิจกรรมและสื่อการสอนให้ครูใช้ประกอบการบรรยาย

4. **ชุดการสอน "ไทยดอย 1" (Thai Hill I Instructional Package)** หมายถึง ชุดการสอนสำหรับครูใช้สอนวิชาภาษาไทยที่สร้างจากแนวทางการสอนของผู้สอนที่ใช้ภาษาอีเก้อสื่อความหมายในการสอน โดยการใช้วิธีสอนภาษาที่สองแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (Concentrated Language encounter)

5. **ชุดการสอน "ไทยดอย 2" (Thai Hill II Instructional Package)** หมายถึง ชุดการสอนสำหรับครูใช้สอนวิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนด้วยวิธีสอนภาษาที่สองแบบวิธีตรง (Direct Method) และแบบ Audiolingual ของสกินเนอร์ เพื่อมุ่งเน้นผู้เรียนให้สามารถนำภาษาไทยมาใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันและใช้สถานการณ์มาสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้

ผู้เรียนเกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ได้ตามกฎการเชื่อมโยงของเอบบิงฮอส ดำเนินการสอนด้วยสื่อการสอน

6. **วิชาภาษาไทย** หมายถึง วิชาภาษาไทยมาตรฐาน ที่ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 สำหรับโรงเรียนในโครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นแนวทาง

7. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ความสามารถในการด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ ซึ่งได้จากการตอบแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

8. **ประสิทธิภาพเกณฑ์ 80/80** หมายถึง ประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น เนื่องจากภาษาไทยเป็นวิชาทักษะอีกทั้งกลุ่มทดลองมีความแตกต่างด้านวัฒนธรรมและภาษาจึงกำหนดเกณฑ์ 80% ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อ 80% ของผลเฉลี่ยของคะแนนการสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมดเพื่อความเหมาะสม

9. **กลุ่มทดลองที่ 1** หมายถึง นักเรียนชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน "ไทยดอย 1"

10. **กลุ่มทดลองที่ 2** หมายถึง นักเรียนชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน "ไทยดอย 2"

11. **โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน** หมายถึง โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ชาวเขาที่รับเด็กไทยภูเขา 60% เด็กชาวไทยพื้นราบ 40% โดยต้องเป็นเด็กที่อยู่ในเกณฑ์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา แต่ขาดโอกาสที่จะเข้าเรียนและเป็นเด็กยากจนอยู่ในท้องถิ่นที่ห่างไกลและทุรกันดารในเขตจังหวัดเชียงราย และเป็นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แห่งแรกในประเทศไทย ในปัจจุบันขยายการศึกษาถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยอยู่ในประเภทโรงเรียนกึ่งนอสนศึกษา มีสภาพเป็นโรงเรียนรัฐบาลขึ้นตรงต่อศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย เขตการศึกษาที่ 8 กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามหัวข้อได้ดังนี้คือ

- 1.เอกสารเกี่ยวกับชุดการสอนและวิธีระบบของชุดการสอน
- 2.งานวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอน
- 3.เอกสารเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาและวิธีสอนภาษาที่สอง
- 4.งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาและวิธีสอนภาษาที่สอง
- 5.เอกสารเกี่ยวกับชาวเขาเผ่าอีก้อและภาษาอีก้อ
- 6.เอกสารเกี่ยวกับชาวเขากับการศึกษาภาษาไทย
- 7.งานวิจัยเกี่ยวกับชาวเขากับการศึกษาภาษาไทย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับชุดการสอนและวิธีระบบของชุดการสอน

1.1 ความหมายของชุดการสอน

เสาวณีย์ ลิกขานันตจิต (2528 : 291-292) กล่าวถึงชุดการสอนไว้ว่า ชุดการสอนเป็นแผนการสอนที่ช่วยครูให้ได้รับความสะดวกในการสอนและช่วยผู้เรียนเกิดผลสำเร็จในการเรียนรู้เป็น การจัดการโดยอาศัยวัตถุประสงค์และผล ซึ่งในแง่การบริหารเรียกว่า MOR (Management by Objectives and Results)

กาญจนา เกียรติประวัติ (2526 : 60) ให้ความหมายของชุดการสอนว่า ชุดการสอน และชุดการเรียน (Instructional Package and Learning Package) หมายถึงระบบการผลิตและการ นำสื่อการเรียนต่างๆที่สัมพันธ์กับเนื้อหา มาส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนรู้ตาม จุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

กรองกาญจน์ อรุณรัตน์ (2536 : 193) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง ชุดของสื่อ ประสม (Multi-media) ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ในการเรียนแต่ละหน่วย โดยนำวิธี การจัดระบบมาใช้ ทั้งนี้เพื่อช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตาม จุดมุ่งหมายที่วางไว้และช่วยให้การสอนของครูดำเนินไปโดยสะดวกและมีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าชุดการสอนเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่ครูอาจนำมาใช้เป็นแนวทาง เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของการเรียนการสอน โดยเฉพาะชุดการสอนที่ออกแบบในรูปแบบ

ของระบบหรือสร้างขึ้นตามขั้นตอนของการเข้าสู่ระบบหรือวิธีการระบบ (Systems Approach) ทั้งนี้ เพราะวิธีระบบเป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่งที่จะนำไปสู่การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ประโยชน์ของชุดการสอน

ปราณี ปัญจาละ (2528 : 22-23) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของชุดการสอนเป็นสื่อ สำเร็จรูปซึ่งให้คุณประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนหลายประการ เช่น

1. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการเรียนรู้เพราะ ชุดการสอนผลิตจากบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญทางการศึกษาสาขาต่างๆ
2. ช่วยลดภาระของผู้สอนเพราะมีการกำหนดขั้นตอนไว้พร้อมแล้วผู้สอนเพียงดำเนินการ ตามคำแนะนำที่บอกไว้ในคู่มือครูเท่านั้น
3. ช่วยผู้เรียนจำนวนมากให้ได้ความรู้ในแนวเดียวกัน เป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับวิชา เดียวกันแต่มีผู้สอนหลายคน
4. ช่วยให้ครูดำเนินการสอนตามวัตถุประสงค์ซึ่งบอกไว้ชัดเจนแน่นอนเป็นเชิงพฤติกรรม
5. ช่วยครูให้สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพในการทำ กิจกรรมและใช้สื่อการสอนอย่างครบถ้วน
6. ช่วยครูให้สามารถประเมินผล เพื่อวัดผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในจุด ประสงค์เชิงพฤติกรรม
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถตามความต้องการของตนและการเรียนรู้ตาม อัตราการเรียนของแต่ละคน
8. ช่วยสร้างเสริมการเรียนแบบต่อเนื่อง เพราะชุดการสอนจะแยกออกเป็นรายวิชา แต่ละวิชาจะมีหน่วยการสอนเรียงตามลำดับเพื่อนักเรียนศึกษาแต่ละหน่วยแล้วมีโอกาสติดตามหน่วย ต่อไปได้

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2523 : 181-182) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ว่า

1. ช่วยอำนวยความสะดวกในการสอนของครู ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ มากขึ้น
2. แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมการศึกษาเป็นรายบุคคลและความ สนใจตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อผู้เรียน
3. ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนครู โดยชุดการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ โดยอาศัยความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อย ครูคนหนึ่งสามารถสอนนักเรียนได้จำนวนมากขึ้น
4. ช่วยในการจัดการศึกษานอกระบบ เพราะชุดการสอนสามารถนำไปใช้เรียนได้ทุก สถานที่ทุกเวลา

ทั้งนี้ ลัดดา คุชปริตี (ม.ป.ป. : 8) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนว่าเป็นการช่วยลดภาระของผู้สอน เพราะเมื่อมีชุดการสอนสำเร็จแล้ว ครูผู้สอนจะดำเนินการสอนตามคำแนะนำที่มีไว้ให้พร้อม ครูไม่จำเป็นต้องเสียเวลาทำสื่อการสอนใหม่ทำให้มีเวลาเตรียมการสอน ทดลอง และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเนื้อหาตามชุดการสอนกำหนดเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของครูให้กว้างขวาง ทำให้ประสิทธิภาพการสอนของครูดีขึ้น

ชุดการสอนจึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้ครูสามารถดำเนินการสอนที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกันได้ ช่วยลดเวลาสอน ช่วยต่อการเตรียมการและดำเนินการสอน อีกทั้งช่วยให้ครูมีประสบการณ์การสอนที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

1.3 ประเภทของชุดการสอน

ชุดการสอนสามารถแบ่งลักษณะของการใช้ได้เป็น 3 ประเภทคือ

1.ชุดการสอนสำหรับประกอบคำบรรยายหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ชุดการสอนสำหรับครู ใช้เป็นชุดการสอนสำหรับกำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนให้ครูใช้ประกอบคำบรรยายเพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดของครูให้ลดน้อยลงและเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ชุดการสอนนี้จะมีเนื้อหาเพียงหน่วยเดียวและใช้กับนักเรียนทั้งชั้น

2.ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดการสอนนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกันและอาจจัดการเรียนในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มจะประกอบด้วยชุดการสอนย่อยที่มีจำนวนเท่ากับศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์มีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้นสื่อการเรียนอาจจะจัดในรูปแบบของการเรียนรายบุคคลหรือผู้เรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกันก็ได้ ผู้เรียนจากชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มอาจต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มต้นเท่านั้น หลังจากเคยชินต่อวิธีการใช้แล้วผู้เรียนจะสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้เอง ในขณะที่ทำกิจกรรมการเรียนรู้ หากมีปัญหาผู้เรียนสามารถซักถามครูได้เสมอเมื่อจบการเรียนรู้แต่ละศูนย์แล้วผู้เรียนอาจจะสนใจการเรียนรู้เสริมเพื่อเจาะลึกถึงที่เรียนรู้ได้อีกจากศูนย์สำรองที่ครูจัดเตรียมไว้เพื่อเป็นการไม่เสียเวลาที่ต้องรอคอยบุคคลอื่น

3.ชุดการเรียนรู้รายบุคคล เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อศึกษาจบแล้วจะทำการทดสอบประเมินความก้าวหน้าและศึกษาชุดอื่นต่อไปตามลำดับเมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษากันได้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงานหรือผู้ชี้แนะแนวการเรียนรู้ ชุดการสอนแบบนี้จัดขึ้น เพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองไปจนสุดขีดความสามารถโดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่นชุดการสอนนี้บางครั้งเรียกว่าบทเรียนโมดูล (Instructional Module) (วิชัย วงศ์ใหญ่. 2523 : 174-175)

ทั้งนี้ ชม ภูมิภาค (2527 : 101) ได้แบ่งชุดการสอนตามลักษณะการใช้งานดังนี้

1.ชุดการสอนประกอบการบรรยาย เป็นชุดการสอนที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการสอนให้ครูได้ใช้ประกอบการสอนการบรรยาย เพื่อเปลี่ยนบทบาทให้ครูพูดน้อยลงและเป็นโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมการสอนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นชุดการสอนที่ครูเป็นผู้ใช้ ส่วนใหญ่จะมีเพียงเนื้อหาเดียวแล้วแบ่งเป็นหัวข้อที่จะบรรยายและประกอบกิจกรรมไว้ตามลำดับขั้น

2.ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมกลุ่ม ชุดการสอนแบบนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกันและจัดการเรียนในรูปแบบศูนย์การเรียน ประกอบไปด้วยชุดการสอนย่อยที่มีจำนวนเท่าจำนวนศูนย์การเรียนที่แบ่งไว้แต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์มีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบชุด สามารถเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ การเรียนจากชุดการสอนดังกล่าวอาจต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มเท่านั้น หลังจากผู้เรียนใช้เป็นที่แล้วผู้เรียนก็สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันหากมีปัญหาผู้เรียนก็สามารถซักถามครูได้ตลอดเวลา เมื่อจบการเรียนในแต่ละศูนย์การเรียนแล้วผู้เรียนอาจสนใจการเรียนเสริมเพื่อระลึกถึงสิ่งที่เรียนรู้ได้

3.ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนได้ด้วยตนเองตามลำดับความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อศึกษาจบแล้วจะทำการทดสอบประเมินผลความก้าวหน้าและศึกษาชุดอื่นต่อไปตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษากันได้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ชี้แนะแนวทางการเรียน ชุดการสอนแบบนี้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองไปได้จนสุดความสามารถโดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่น ชุดการสอนแบบนี้ในปัจจุบันเรียกว่า บทเรียนโมดูล (Instructional Module)

เกี่ยวกับประเภทของชุดการสอน ประหยัด จิระวรพงศ์ (2522 : 171) ได้กล่าวถึงไว้ดังนี้

1.ชุดการเรียนด้วยตนเองหรือชุดการสอนรายบุคคล (Self-instructional package) ซึ่งประกอบด้วยบทเรียนโปรแกรม แบบประเมินผล และอุปกรณ์การเรียน

2.ชุดการสอนแบบกลุ่มย่อย ซึ่งจะจัดประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้เรียนจะต้องประกอบกิจกรรมเป็นหมู่คณะตามบัตรคำสั่งโดยการจัดแบบศูนย์การเรียน (learning center)

3.ชุดการสอนประกอบการบรรยายของครู เป็นกล่องกิจกรรมสำหรับช่วยครูผู้สอนในการสอนกลุ่มใหญ่ให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์พร้อมๆ กันตามเวลาที่กำหนด

สรุปได้ว่าชุดการสอนโดยทั่วไปมี 3 แบบ ที่นิยมใช้คือ 1.ชุดการสอนประกอบการบรรยาย 2.ชุดการสอนแบบกลุ่มย่อยหรือกิจกรรมกลุ่ม 3.ชุดการสอนรายบุคคล โดยแต่ละแบบพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปใช้จากตัวผู้เรียนและความสะดวกของการนำไปใช้

1.4 องค์ประกอบของชุดการสอน

ฮุสตัน และคนอื่นๆ (Houston and other. 1972 : 10-15) อธิบายว่า ชุดการสอนมีหลายรูปแบบแต่จะต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วน ดังต่อไปนี้คือ

1. คำชี้แจง
2. จุดมุ่งหมาย
3. การประเมินผลก่อนการสอน
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. การประเมินผลหลังการสอน

ส่วนประกอบของโมดูลการสอนนั้น ฮันกินส์ (Hunkins. 1972 : 167-169 ; อ้างอิงมาจาก พิลัมัย ชีตสังคะ. 2529 : 9-10) ได้ให้รายละเอียดไว้ดังนี้

1. คำนำหรือคำชี้แจง (Prospectus) เป็นส่วนที่รวมหลักการและเหตุผลไว้ด้วยกันบอกไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับความสำคัญของความมุ่งหมายของบทเรียนโมดูลและคำโคลงสิ่งที่ผู้เรียนจะได้จากโมดูล ถ้าผู้เรียนเข้าใจความมุ่งหมายของบทเรียนโมดูลก็จะเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีโครงร่างของโมดูลที่จะบอกให้ผู้เรียนทราบว่า ต้องมีความรู้พื้นฐานอะไรมาก่อนและบอกวิธีคร่าวๆที่จะให้โมดูลนี้สำเร็จ

2. ความมุ่งหมาย (Objective) เป็นส่วนสำคัญที่สุดของโมดูล ความมุ่งหมายต้องชัดเจนให้ผู้เรียนเข้าใจว่าพฤติกรรมใดที่ผู้เรียนจะแสดงออกมาได้เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว จึงจะเรียกว่าได้ผ่านบทเรียนนี้ได้

3. การประเมินผลเบื้องต้น (Pre-assessment) หมายถึง การวัดเพื่อจะทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ในสิ่งที่เรียนหรือไม่ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดสอบความสามารถของตนตามความมุ่งหมายบางส่วนหรือทั้งหมด นอกจากนั้นยังช่วยชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนอาจจะยังไม่พร้อมที่จะเรียนโมดูลนั้นก็ได้ เนื่องจากขาดความรู้พื้นฐาน การประเมินผลอาจจะใช้แบบทดสอบแบบใดก็ได้ เช่น แบบปรนัย อัตนัย การอภิปราย การสอบปากเปล่า เป็นต้น แล้วแต่ความเหมาะสมของความมุ่งหมายเนื้อหาและระดับของผู้เรียน

4. กิจกรรมการเรียน (Learning activities) จัดตามความมุ่งหมายของโมดูลการสอน กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือก ผู้เรียนจะได้ทำกิจกรรมนั้นๆตามความสามารถ ความสนใจและความพร้อมของนักเรียน

5. การประเมินผลหลังเรียน (Post-assessment) เป็นส่วนสำคัญของโมดูลเช่นเดียวกัน การประเมินผลนี้จะบอกให้ผู้เรียนทราบว่า ได้เรียนสำเร็จตามความมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด และยังบอกให้ผู้เรียนได้ทราบว่าถ้าไม่ผ่านโมดูลนี้ควรจะเรียนเพิ่มเติมในส่วนใดอย่างไรบ้าง

ลัดดา ศุขปรีดี (ม.ป.ป. : 7) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของชุดการสอนไว้ดังนี้

1.คู่มือครู ซึ่งประกอบด้วย

1.1 บัตรชี้แจง (Job Card) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน เวลา และสภาพของห้องเรียนที่จะใช้สอน บัตรรายการบอกชนิดของสื่อและวิธีใช้ตามลำดับ

1.2 บันทึกการสอน ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของบทเรียนและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของผู้เรียน รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา แสดงวิธีสอน การดำเนินกิจกรรมและการจัดประสบการณ์ ตลอดจนคำแนะนำการใช้สื่อการเรียนการสอน เอกสารอ้างอิงเพื่อการค้นคว้าและวิธีการวัดผล

2.สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในกระบวนการสอนทั้งหมด ซึ่งจัดมาให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและกิจกรรมที่กำหนดในบันทึกการสอน สื่อการเรียนการสอนที่บรรจุอยู่ในชุดการสอนนี้ บางชุดอาจมีทั้งที่สร้างขึ้นให้ครูใช้ประกอบการอธิบายกับนักเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ที่เรียกว่า “สื่อการสอน” หรืออาจมี “สื่อการเรียน” แจกให้นักเรียนได้ใช้ประกอบการเรียนรายบุคคลก็ได้

3.แบบทดสอบและประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียนหลังจากการสอนเสร็จสิ้นลง ข้อทดสอบอาจแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

3.1 ข้อสอบที่ครูเป็นผู้ตรวจสอบคำตอบ

3.2 ข้อทดสอบผู้เรียนตรวจคำตอบ

อาจกล่าวได้ว่า องค์ประกอบหลักที่สำคัญของชุดการสอนประกอบด้วย 1.คู่มือชี้แจงและจุดมุ่งหมายในการใช้ 2.กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่นำมาใช้ 3.แบบฝึกหัดและแบบทดสอบประเมินผล

จากองค์ประกอบดังกล่าวภายใต้หลักการที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นหัวใจของการผลิตชุดการสอนที่มี ประสิทธิภาพก็คือ หลักการของวิธีการระบบ

1.5 วิธีการระบบ (Systems Approach)

เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต (2528 : 37) ได้กล่าวถึง วิธีการระบบ (Systems Approach) ไว้ว่าเป็นการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้อย่างประหยัดให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ เพื่อให้การทำงานนั้นๆเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ถ้าระบบการทำงานใดๆมีผลผลิตหรือผลที่ได้รับ (output) ทั้งคุณภาพและปริมาณมากกว่าทรัพยากรหรือข้อมูล (input) ที่ใช้นั้นก็ถือว่าระบบนั้นมีประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้ามถ้าระบบการทำงานใดๆมีผลผลิตหรือผลที่ได้รับต่ำกว่าทรัพยากรที่ใช้ไป ก็ถือว่าระบบนั้นยังไม่มีประสิทธิภาพ

กรองกาญจน์ อรุณรัตน์ (2536 : 12) ได้กล่าวถึง วิธีการระบบ (Systems Approach) ไว้ว่าในการผลิตชุดไม่ว่าจะเป็นชุดการสอนหรือชุดการเรียนก็ตามจำเป็นจะต้องนำวิธีระบบมาช่วยในการผลิตทั้งนี้เพราะ

1. ระบบจะช่วยให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆอันได้แก่ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสื่อการเรียนการสอน ผู้เรียน กิจกรรมการเรียน ตลอดจนการประเมินผลซึ่งมีผลทำให้ ผู้ผลิตชุดการเรียนการสอนหรือครูผู้สอนสามารถทำการปรับปรุงแก้ไขส่วนต่างๆนั้นได้ โดยพิจารณาจากส่วนที่เป็นปัญหานั้น

2. วิธีระบบเป็นกระบวนการของการแก้ปัญหาที่น่าเชื่อถือโดยเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ที่ใช้ได้ผลดีมาแล้ว

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533 : 70) กล่าวถึง วิธีการระบบ ว่า หมายถึง การกำหนด ขั้นตอนการดำเนินงานและการแก้ปัญหา เพิ่มประสิทธิภาพของงาน โดยการรวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูล ทรัพยากร และปัญหาต่างๆ และพัฒนาวิธีการเพื่อนำไปแก้ปัญหา จัดดำเนินการประเมิน ผลที่ได้และปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า วิธีการระบบ (Systems Approach) เป็นวิธีการซึ่งใช้แก้ปัญหาตาม ลำดับขั้นอย่างมีเหตุผลและเป็นแก้ปัญหการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ มีจุดมุ่งหมายที่จะเพิ่ม ประสิทธิภาพของงาน เพื่อให้คนหรือองค์กรพ้นจากสภาพที่เป็นปัญหาหรือเปลี่ยนจากสภาพที่เป็นอยู่ ไปยังสภาพที่ดีกว่า

1.6 องค์ประกอบของวิธีระบบ

วิธีระบบครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ 5 ส่วน โดยมีการประเมินผลย้อนกลับทั้งนี้เพื่อ ปรับปรุงการจัดระบบ องค์ประกอบ 5 ส่วนนั้นได้แก่

1. ส่วนนำเข้า (Input) เป็นขั้นสำรวจปัญหาความต้องการ และวิเคราะห์ปัญหาแล้ว กำหนดวัตถุประสงค์รวบรวมข้อมูล ซึ่งได้แก่ทรัพยากรต่างๆและความรู้ทั้งหลาย ซึ่งจะช่วยให้เรา ดำเนินการแก้ปัญหาได้

2. กระบวนการ (Process) เป็นขั้นวางแผนตามวัตถุประสงค์แล้วดำเนินยุทธวิธีการแก้ ปัญหาตามแผนและแนวทางที่เราคิดค้นขึ้น ในขั้นกระบวนการนี้ครอบคลุมการดำเนินงานทุกอย่างทุก วิธีเพื่อจะให้ได้ผลลัพธ์ออกมา

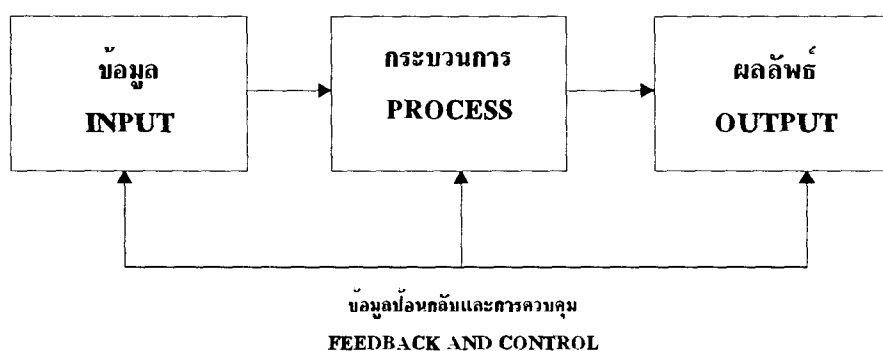
3. ผลผลิต (Output) คือผลที่ได้รับหลังจากการแก้ปัญหาแล้ว ในขั้นนี้เราจะทดลอง ทดสอบความเชื่อถือได้ของผลลัพธ์ โดยพิจารณาจากผลลัพธ์ย้อนกลับเพื่อปรับปรุงกระบวนการให้ ผลลัพธ์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ข้อจำกัด (Restriction) คือตัวกำหนดกรอบและผลผลิต (Output) ของระบบ ข้อจำกัดนี้จะประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยๆอีก 3 ส่วน คือ 1.จุดมุ่งหมาย (Objective) 2.เกณฑ์ (Criterion) 3. ข้อตกลง (Constraints)

5. ข้อมูลป้อนกลับและการควบคุม (Feedback and Control) การจะทราบวาระบบ ทำงานได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่นั้น เราจะต้องเปรียบเทียบผลผลิตที่ระบบผลิตออกมากับ

จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยข้อมูลย้อนกลับนี้จะทำการเปรียบเทียบผลผลิตกับจุดมุ่งหมายโดยใช้เกณฑ์ที่ตั้งไว้ในข้อกำหนด

จากองค์ประกอบทั้ง 5 ส่วน ดังกล่าวในข้างต้น เมื่อนำมาเขียนเป็นแผนผังต่อเนื่องเราเรียกว่า แบบจำลองระบบ ซึ่งแบบจำลองระบบที่ถือเป็นแม่แบบนั้นเราเรียกว่า แบบจำลองระบบพื้นฐาน ดังปรากฏในแผนภูมิ (กรองกาญจน์ อรุณรัตน์. 2536 : 12-13)

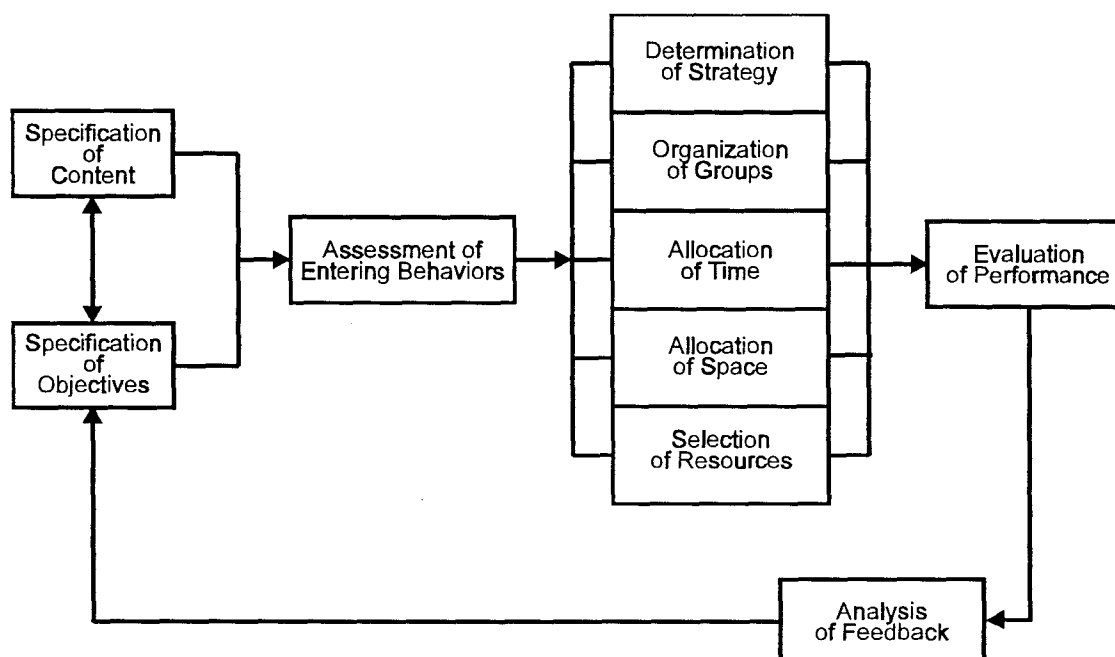
ภาพประกอบ 1 แบบจำลองและระบบพื้นฐาน

1.7 ระบบที่ใช้ในการผลิตชุดการสอน

ในการสร้างหรือผลิตชุดการสอนก็จะต้องมีระบบการสร้างซึ่งระบบการสร้างหรือผลิตชุดการสอนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีใช้แพร่หลายอยู่หลายระบบ ในการผลิตชุดการสอนนั้นผู้ผลิตอาจจะมีวิธีการเรียนการสอนของใครคนหนึ่งเป็นหลักก็ได้ แต่ทั้งนี้จะต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนว่า เมื่อเรานำระบบการเรียนการสอนดังกล่าวไปใช้ในการผลิตชุดการสอนแล้วจะมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและสภาพแวดล้อมนั้นๆหรือไม่ ตลอดจนสามารถที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้มากน้อยเพียงใด และเมื่อผลิตชุดการสอนตามระบบการเรียนการสอนดังกล่าวแล้วเราจะสามารถนำชุดการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้นไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยแค่ไหน

1.7.1 ระบบการสอนของเกอร์ลาชและอีลาย

เกอร์ลาชแห่งมหาวิทยาลัยอริโซนาและอีลาย (Gerlach and Ely . 1980 : 10-29) แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโกส์ รัฐนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ได้ออกแบบระบบการเรียนการสอนจนเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ระบบการเรียนการสอนที่เกอร์ลาชและอีลาย ได้เสนอรูปแบบและแนวทางดำเนินการไว้จะประกอบด้วยองค์ประกอบ 10 ประการ คือ

ภาพประกอบ 2 ระบบการเรียนรู้การสอนของเกอร์ลาชและอีลาย

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Specification of Objectives) เป็นจุดเริ่มต้นของการออกแบบระบบการเรียนรู้การสอน โดยจะต้องกำหนดพฤติกรรมของผู้เรียนให้ออกมาในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมกล่าวคือจะต้องเป็นวัตถุประสงค์ที่ระบุถึงพฤติกรรมของผู้เรียนที่สามารถวัดหรือสังเกตได้ โดยวัตถุประสงค์ที่ดีควรมีลักษณะดังนี้คือ

1.1 บรรยายถึงสิ่งที่ผู้เรียนกระทำ

1.2 กำหนดพฤติกรรมหรือผลของพฤติกรรมของผู้เรียนที่สังเกตเห็นได้

1.3 กำหนดเงื่อนไขในการเกิดพฤติกรรม

1.4 กำหนดมาตรฐานของการแสดงพฤติกรรมในเชิงปริมาณหรือคุณภาพ ถ้าต้องการให้ผู้เรียนอธิบายต้องกำหนดว่าอธิบายได้อย่างไร ถ้าต้องการให้สะกดคำต้องกำหนดเป็นคะแนนที่ผู้เรียนควรจะได้ ถ้าต้องการให้ผู้เรียนระบุตัวอย่างต้องกำหนดตัวอย่างที่ผู้เรียนต้องระบุได้บางครั้งมาตรฐานอาจอยู่ในรูปของคะแนน นอกจากนี้วัตถุประสงค์ในการเรียน ก็แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ตามลักษณะการเรียนรู้ซึ่งก็มี 3 ประเภท คือ

1.4.1 Cognitive learning เป็นการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจำการระลึกได้เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา

1.4.2 Psychomotor learning เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทักษะการใช้อวัยวะของร่างกาย

1.4.3 Affective learning เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับทางด้านความสนใจ เจตคติ การเห็นคุณค่าอารมณ์ ตลอดจนการพัฒนาความรู้คุณค่าและปรับตนเองได้อย่างเหมาะสม

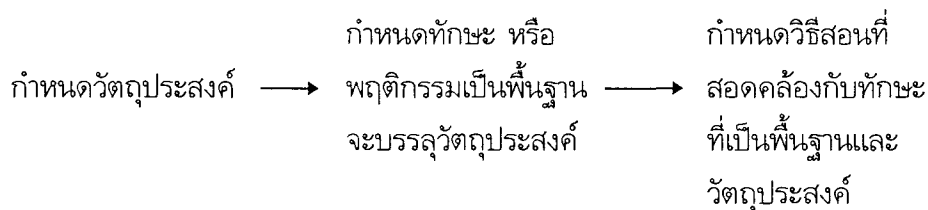
2. การกำหนดเนื้อหา (Specification of Content) เนื้อหาเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดทักษะตลอดจนเจตคติตามที่ต้องการ การกำหนดเนื้อหาจะต้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ โดยปกติการกำหนดเนื้อหาจะควบคู่ไปกับการกำหนดวัตถุประสงค์และการพิจารณาเนื้อหา เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์นั้น จะพิจารณาจากแหล่งวิชาการหลายๆแหล่ง ไม่ได้ยึดจากที่ใดที่หนึ่งเพียงอย่างเดียว เช่น จากแบบเรียน หลักฐานต่างๆ เอกสาร ตลอดจนบุคคลที่ทรงคุณวุฒิทางสาขานั้นๆ นอกจากนี้ในการกำหนดเนื้อหาจะต้องคำนึงถึงตัวแปรในด้านต่างๆ เช่น โรงเรียน ระดับชั้น วิชา และตัวผู้เรียน เป็นต้น

3. การประเมินพฤติกรรมก่อนการเรียน (Assessment of Entering Behaviors) การประเมินพฤติกรรมก่อนการเรียนเป็นการประเมินผลการเรียน เพื่อที่จะทำให้ผู้สอนได้ทราบถึงพื้นฐานของผู้เรียนว่าควรจะให้เริ่มเรียนตรงไหน จึงจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่ วิธีที่จะทราบพื้นฐานของผู้เรียนนั้นอาจจะดูได้จากบันทึกผลการเรียนต่างๆหรืออาจจะใช้วิธีการทดสอบก่อนเรียน การสัมภาษณ์ หรือการสอบถามก็ได้ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะได้จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวผู้เรียน

4. การกำหนดยุทธศาสตร์การสอน (Determination of Strategy) ยุทธศาสตร์การสอนเป็นโครงการหรือแผนงานที่วางไว้ซึ่งประกอบด้วย วิธีการ (Methods) และเทคนิค (Techniques) ที่ทำให้มั่นใจได้ว่าจะนำผู้เรียนไปสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ยุทธศาสตร์การสอนที่เกอร์ลาซและอิลายเสนอไว้มี 2 วิธีคือ

4.1 วิธีป้อนความรู้ให้กับผู้เรียน (Expository Approach) เป็นวิธีการสอนที่ผู้สอนจัดเตรียมเนื้อหาความรู้มาป้อนให้แก่ผู้เรียนทั้งหมดโดยมีผู้สอนเป็นผู้ป้อนและผู้เรียนเป็นผู้รับแหล่งข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ แบบเรียน เอกสาร โสตทัศนูปกรณ์ ประสบการณ์ที่สะสมไว้ในตัวผู้สอน เทคนิคที่ใช้ในวิธีนี้ได้แก่ การบรรยาย ผู้เรียนรายงาน ภาพยนตร์ การอภิปรายโดยครูผู้เรียนจะถูกตรวจสอบและประเมินผลดูความสามารถในการระบอบุคคล เหตุการณ์ วันเวลา สูตร กฎต่างๆซ้ำได้อีกหลังจากที่ได้รับมา

4.2 วิธีสืบสวนสอบสวน (Inquiry approach) เป็นวิธีที่ผู้สอนมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกจัดหาประสบการณ์การเรียนรู้และเงื่อนไขต่างๆที่ผู้เรียนสามารถตั้งปัญหาเกี่ยวกับหัวเรื่องหรือเหตุการณ์นั้นๆแล้วเก็บข้อมูลเพื่อตอบปัญหานั้นๆ วิธีนี้ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมมาก แหล่งข้อมูลได้แก่ แบบเรียน เอกสารข้อมูล สถิติต่างๆ ภาพยนตร์ สไลด์ เทปบันทึกเสียง เกณฑ์ในการกำหนดยุทธศาสตร์การสอน จุดเริ่มต้นก็คือการกำหนดจุดประสงค์เพื่อที่จะทราบว่าการให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมอย่างไรแล้วเลือกยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

4.3 การเลือกเทคนิค เทคนิคเป็นหนทางหรือเครื่องมือที่ครูผู้สอนใช้ เพื่อให้ผู้เรียนทำ กิจกรรมการเรียนรู้จะนำผู้เรียนไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ในที่สุดบางทีเราก็เรียกเทคนิค ว่าเป็นวิธีสอน โดยรูปแบบของเทคนิคจะมีดังนี้

- 4.3.1 การบรรยาย
- 4.3.2 การอภิปราย
- 4.3.3 ประสพการณ์ตรง
- 4.3.4 การสาธิต
- 4.3.5 การศึกษานอกสถานที่
- 4.3.6 บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง และเกม
- 4.3.7 การใช้สื่อทัศนูปกรณ์

5. การจัดกลุ่มผู้เรียน (Organization of Groups) การจัดกลุ่มผู้เรียนไม่ควรกำหนดตายตัว ลงไปว่าจะต้องมีจำนวนคงที่เสมอ ควรมีการยืดหยุ่นตามวัตถุประสงค์ โดยยึดหลักเกณฑ์ดังนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ใดที่สามารถบรรลุได้โดยตัวผู้เรียนก็จัดกลุ่มการเรียนรู้แบบกลุ่มอิสระ
- 5.2 วัตถุประสงค์ใดที่ผู้เรียนสามารถบรรลุได้ โดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนก็จัด กลุ่มแบบกลุ่มเล็ก
- 5.3 วัตถุประสงค์ใดที่ผู้เรียนสามารถบรรลุได้ เพียงนำเสนอแบบธรรมดาคือมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนก็จัดแบบกลุ่มใหญ่

6. การกำหนดเวลาเรียน (Allocation of Time) การวางแผนในการใช้เวลาสำหรับการเรียน การสอน ไม่มีสูตรในการกำหนดอย่างแน่นอน การใช้เวลาสำหรับแต่ละกิจกรรมจะกำหนดโดย ประมาณตามปกติ ยุทธศาสตร์ เทคนิค เนื้อหาวิชา จุดประสงค์ การใช้พื้นที่ ความสามารถและความ สนใจของนักเรียนจะเป็นสิ่งที่ช่วยในการตัดสินใจในเรื่องเวลา การกำหนดเวลาในระบบการเรียน การสอนนี้กำหนดเวลาโดยประมาณในแต่ละกิจกรรมให้สามารถยืดหยุ่นได้ภายในเวลา 1 คาบ (50 นาที) โดยที่กิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละกิจกรรมจะมีส่วนในการกำหนดเวลากว่าคือ การสร้างความสนใจ การแจ้งจุดประสงค์ การกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงสิ่งที่เป็นพื้นฐานการให้ข้อมูล ย้อนกลับจะใช้เวลาในแต่ละกิจกรรมไม่มากนักเนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนให้ข่าวสารเกี่ยวข้องกับ ข้อเท็จจริงแก่ผู้เรียนเท่านั้นเวลาส่วนมากจะใช้ในการให้แนวการให้แนวการเรียนรู้และการให้นักเรียน ทำกิจกรรมที่จะนำผู้เรียนไปสู่จุดประสงค์ เนื่องจากผู้เรียนจะต้องเรียนรู้และทำกิจกรรมไปที่ละขั้น ตามลำดับ

7. การจัดสถานที่เรียน (Allocation of Space) ในการกำหนดขนาดและสถานที่เรียน อาจแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะคือ

7.1 การศึกษาค้นคว้าอิสระหรือการเรียนรายบุคคล เป็นการปล่อยให้ผู้เรียนได้กำหนดแนวทางและวิธีการเรียนด้วยตนเอง ครูผู้สอนไม่สามารถที่จะไปกำหนดหรือตัดสินกิจกรรมของผู้เรียน ได้แต่ผู้เรียนต้องแสดงความสามารถให้ครูผู้สอนเห็นว่าผลการศึกษาค้นคว้านั้นบรรลุวัตถุประสงค์แล้ว ชัดเจนเพื่อเป็นการแสดงว่าผู้เรียนมีความรอบรู้ในเรื่องนั้นๆ โดยการที่ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าอย่างอิสระ เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์นั้นให้ได้ ทั้งนี้เขาอาจจะต้องใช้วิธีการและสื่อต่างๆมากมาย ส่วนเวลา ก็จะขึ้นอยู่กับว่าเขาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้เร็วหรือช้าเพียงใด วัตถุประสงค์ที่เป็นจุดเด่นของการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระก็คือ การมีครูซึ่งจะพบเห็นได้ทั่วไปในห้องสมุด ครูหาใช้ให้กับผู้เรียนทุกระดับอาจจะประกอบด้วย โต๊ะ เก้าอี้ ซึ่งมีผนังกันสัดส่วนแยกจากกัน ไฟฟ้าหรือเครื่องมือ สื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ

7.2 การเรียนกลุ่มเล็ก ถ้าการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของผู้เรียนต้องอาศัยกระบวนการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนหรือระหว่างผู้เรียนด้วยกันแล้วจำเป็นที่จะต้องจัดผู้เรียนแบบกลุ่มเล็ก ไม่ควรเกิน 15 คน โดยการเรียนจะออกมาในรูปของการอภิปรายซักถามในประเด็นต่างๆซึ่งมีส่วนในการส่งเสริมทักษะการอภิปราย การแสดงความคิดเห็นการเป็นผู้นำและครูผู้สอนจะเป็นเพียงผู้คอยให้คำแนะนำปรึกษาเท่านั้น

7.3 การเรียนกลุ่มใหญ่ การเรียนกลุ่มใหญ่จะเหมาะสมสำหรับสอนวัตถุประสงค์ที่ผู้เรียนสามารถบรรลุได้โดยการเสนอเนื้อหาของครู วิทยากร หรือสื่อการเรียนการสอนหรืออาจจะผสมผสานกัน ซึ่งวิธีการที่ใช้กันโดยทั่วไปกับการเรียนกลุ่มใหญ่ก็คือ การบรรยาย เพราะไม่มีการจำกัดขนาด หรือจำนวนผู้เรียนแต่จะขึ้นอยู่กับความสามารถของห้องเรียนที่จะสามารถบรรจุผู้เรียนได้ แต่ส่วนมาก ห้องเรียนในระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา มักจะจุได้ 25-35 คน แต่ก็อาจจะมีห้องที่บรรจุได้ 50 100 หรือ 200 คน และในโรงเรียนที่สร้างขึ้นใหม่ มักจะมีห้องสำหรับบรรยาย โดยเฉพาะซึ่งมีลักษณะคล้ายโรงละครสามารถบรรจุผู้เรียนได้เป็นจำนวนมาก

8. การเลือกแหล่งวิทยาการ (Selection of Resources) การเลือกแหล่งวิทยาการถือเป็น องค์ประกอบพื้นฐานของการใช้ระบบในทางการเรียนการสอน โดยกฎพื้นฐานของการเลือกใช้แหล่ง วิทยาการหรือสื่อการสอนนั้นก็คือ สื่อนั้นมีศักยภาพสำหรับส่งเสริมวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ สื่อ การสอนอาจจะหมายถึง บุคคล วัตถุ หรือสถานการณ์ที่มีเงื่อนไขแน่นอน และสามารถทำให้ผู้เรียนได้มา ซึ่งความรู้ ทักษะ หรือทัศนคติ นอกจากนี้ยังหมายถึงวัสดุกราฟฟิค รูปภาพ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ กระบวนการ ตลอดจนคำพูดหรือข้อความต่างๆเป็นต้น โดยสื่อการสอนนั้นอาจจะจัดตามคุณลักษณะ ของสื่อจัดตามแนวทางการนำเสนอและจัดตามแนวทางในการเลือกใช้สื่อ อย่างไรก็ตามในการจัด ประเภทของสื่อการสอนบางครั้งเราไม่อาจจัดประเภทของสื่อให้แยกจากกันอย่างเด็ดขาดเพราะสื่อ การสอนแต่ละชนิดมักมีความสัมพันธ์กัน การเลือกแหล่งวิทยาการมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

8.1 มีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนนั้นๆ โดยสามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามที่วัตถุประสงค์ตั้งไว้

8.2 ระดับความสามารถของผู้เรียน แหล่งวิทยาการนั้นเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนหรือไม่ โดยพิจารณาในแง่ของศัพท์ภาษาที่ใช้อัตราเร็วในการเสนอเนื้อหา

8.3 ทุนหรือค่าใช้จ่าย พิจารณาผลที่ได้รับจากสื่อว่าคุ้มกับทุนหรือค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายไปหรือไม่

8.4 ความสะดวกในการจัดหา การใช้ไม่ยุ่งยากซับซ้อนเกินไป

8.5 คุณภาพทางเทคนิค เช่น คุณภาพของเสียง ความคมชัดของภาพ ทำให้ผู้เรียนฟังได้ชัดเจนและสามารถมองเห็นรายละเอียดต่างๆ ได้ชัด

9. การประเมินผล (Evaluation of Performance) การประเมินผลในกระบวนการการเรียนการสอนจะประเมิน 2 ส่วนคือ

9.1 ตัวผู้เรียน การประเมินตัวผู้เรียนเป็นการประเมินคุณภาพ คุณลักษณะ หรือความสามารถของตัวผู้เรียนโดยใช้การทดสอบเป็นเครื่องมือตัดสินถึงการกระทำของผู้เรียน

9.2 ระบบการประเมินระบบการเรียนการสอน โดยการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนเพื่อตัดสินเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบของระบบ อย่างไรก็ตามพึงระลึกไว้เสมอว่าข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการทดสอบ เช่น Quizzes แบบประเมินค่าแบบแสดงรายการหรือการสังเกตเหล่านี้ จะบอกถึงบางสิ่งบางอย่างเกี่ยวกับผู้สอนถ้าการทดสอบหรือการสังเกตบอกให้ทราบว่าผลการปฏิบัติของ ผู้เรียนยังไม่เพียงพอตามวัตถุประสงค์ก็จะเป็นสัญญาณสำหรับผู้สอนที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการโดยอาจจะใช้สื่อการสอนที่ดีกว่าเดิม ดังนั้นข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากการประเมินผลจะเป็นสิ่งที่บอกครูหรือผู้เรียนหรือทั้งครูและผู้เรียนว่าจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง

10. การวิเคราะห์ผลย้อนกลับ (Analysis of Feedback) การวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับเป็นการยืนยันความถูกต้องของการทำงานของระบบและควรจะทำให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ หลังจากที่มีการตอบสนองข้อมูลย้อนกลับที่มักพบในสถานการณ์การนำเสนอของผู้สอน ได้แก่ การแสดงสีหน้า งุนงงสงสัยหรือสับสนของผู้เรียน ข้อมูลย้อนกลับมีทั้งทางบวกและทางลบ ถ้าเป็นทางลบมีทางเลือก 2 ทางเลือก คือ

10.1 ทบทวนวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนใหม่

10.2 ประเมินผลเกี่ยวกับสื่อและวิธีสอนอีกครั้งหนึ่ง

✓ 1.7.2 ระบบการเรียนการสอนของกาเย่

เกี่ยวกับระบบการเรียนการสอน กาเย่ (Gagne' 1970) ได้แบ่งลำดับขั้นตอนไว้ 9 ขั้นตอนคือ

1.ขั้นเร้าให้ผู้เรียนมีความตั้งใจ (Gaining Attention) ด้วยการสร้างสถานการณ์ต่างๆ ที่ช่วยกระตุ้นเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจหรือเกิดความอยากรู้อยากเห็น

2.ขั้นแจ้งวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ (Informing the Learner of the Objectives) เพื่อชี้แจงหรือแจ้งให้ผู้เรียนทราบว่า ในลำดับต่อไปนี้เขาจะต้องปฏิบัติอย่างไร

3.ขั้นกระตุ้นรำลึกให้เกิดการระลึกถึงความรู้เดิม (Stimulating Recall Prerequisite Learning) ผู้สอนควรถ่ายทอดความรู้ใหม่ที่ต้องการสอนให้เข้ากับความรู้เดิมของผู้เรียนให้ได้ โดยกล่าวอ้างถึงสิ่งที่ได้เรียนผ่านมาแล้วเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการระลึกได้

4.ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนด้วยสื่อการสอน (Presenting the Stimulus Materials) เมื่อผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมได้แล้ว ผู้สอนต้องดำเนินการสอนบทเรียนใหม่อย่างต่อเนื่องทันที ในการสอนควรมีสิ่งเร้าประเภทสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

5.ขั้นชี้แนะทางการเรียนรู้ (Providing Learner Guides) เป็นขั้นการแนะแนวทางให้ผู้เรียน ได้เรียนตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

6.ขั้นเร้าให้เกิดการปฏิบัติ (Eliciting the Performance) เพื่อกระตุ้นให้เกิดความต้องการที่จะกระทำโดยความสามารถของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนอาจทำได้หรือทำไม่ได้ ก็จะแสดงออกถึงความพอใจหรือไม่พอใจ

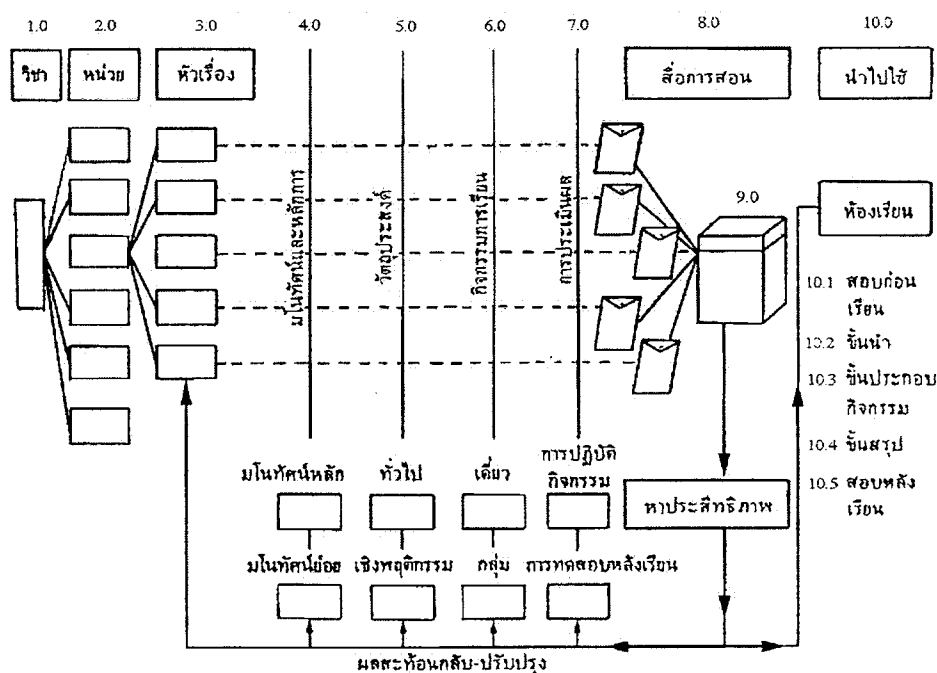
7.ขั้นแสดงผลย้อนกลับในการปฏิบัติ (Provide Feedback) เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบผลที่เขาได้ปฏิบัติผ่านมา เป็นการช่วยให้รู้ถึงข้อบกพร่องและเกิดการปรับปรุงแก้ไข

8.ขั้นการประเมินผล (Assessing Performance) เป็นขั้นการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนที่ผ่านมาว่าได้รับความรู้ตามที่ต้องการหรือไม่

9.ขั้นทบทวนและถ่ายโอนการเรียนรู้ (Enhancing Retention and Transfer) เป็นขั้นที่ผู้สอนเพิ่มความแม่นยำในบทเรียนให้กับผู้เรียนด้วยการทบทวนและทำให้ผู้เรียนเกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้เพื่อเรียนในบทต่อไปหรือนำไปใช้กับสิ่งต่างๆได้

1.7.3 ระบบการสอนแผนจุฬา

การผลิตชุดการสอนตามแผนจุฬามีขั้นตอนที่จัดไว้เป็นระบบ โดยเริ่มจากการแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหาและประสบการณ์ออกเป็นหน่วยแต่ละหน่วยจะแบ่งเป็นหัวเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันมีการกำหนดมโนทัศน์ จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล หลังจากนั้นก็ทำการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสม โดยให้สอดคล้องกับหัวเรื่องวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อผลิตสื่อการสอนออกมาแล้วจะรวมกันไว้เป็นหมวดหมู่ตามหน่วยของแต่ละวิชาโดยใส่กล่องหรือแฟ้มไว้แล้วแต่จะเห็นเหมาะสม ก่อนที่จะนำไปใช้ในห้องเรียนจะมีการทดลองประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้เสียก่อน โดยปรับปรุงจนกระทั่งชุดการเรียนการสอนมีคุณภาพที่จะช่วยผู้เรียนให้เรียนรู้ได้จริงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังแผนผังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 แบบจำลองระบบการผลิตชุดการเรียนการสอนแผนจุฬา

การผลิตชุดการสอนแผนจุฬา แบ่งเป็นขั้นตอนสำคัญ 10 ขั้นตอนคือ

1.กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจจำแนกเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการที่เหมาะสม

2.กำหนดหน่วยการสอนแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน โดยประมาณเนื้อหาวิชาที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์

3.กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตนเองในการสอนแต่ละหน่วยว่าควรจะให้ประสบการณ์อะไรแก่ผู้เรียนบ้าง แล้วกำหนดหัวเรื่องออกมาเป็นหน่วยการสอนย่อย

4.กำหนดมโนทัศน์และหลักการ มโนทัศน์และหลักการที่กำหนดขึ้นต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง โดยสรุปแนวคิด สาระ และหลักการสำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางการจัดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้อง

5.กำหนดวัตถุประสงค์ ให้สอดคล้องกับหัวเรื่องเป็นวัตถุประสงค์ทั่วไปและเชิงพฤติกรรม ที่ต้องมีเกณฑ์การเปลี่ยนพฤติกรรมไว้ทุกครั้งที่เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม มีหลักปฏิบัติดังนี้

5.1 ต้องเขียนวัตถุประสงค์ให้เป็นเชิงพฤติกรรมที่สมบูรณ์ให้ครบ 3 องค์ คือมี

1.พฤติกรรม 2.เงื่อนไข และ 3.เกณฑ์

5.2 เขียนวัตถุประสงค์ให้ตรงกับ "หัวเรื่อง" หรือมโนติอย่างใดอย่างหนึ่ง (หากมโนติมีจำนวนข้อมากกว่า"หัวเรื่อง"ให้ถือเอามโนติเป็นหลัก) จำนวนข้อของวัตถุประสงค์จะต้องมีอย่างน้อยเท่ากับจำนวนหัวเรื่องหรือมโนติ

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นแนวทางการเลือกและการผลิตสื่อการสอน "กิจกรรมการเรียนรู้" หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ ทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ เล่นเกม ฯลฯ โดยกิจกรรมการเรียนรู้จะออกมาทั้งในรูปของกิจกรรมเดี่ยว (กิจกรรมของครู) และกิจกรรมกลุ่ม (กิจกรรมของผู้เรียน) ซึ่งกิจกรรมเดียวนั้นจะกระทำในช่วงการนำเข้าสู่บทเรียนและการสรุปบทเรียน ส่วนกิจกรรมกลุ่มจะกระทำในช่วงของการนำเข้าสู่บทเรียนและการสรุปบทเรียน ส่วนกิจกรรมกลุ่มจะกระทำในช่วงที่ผู้เรียนกำลังเรียนรู้เนื้อหา

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ในการประเมินผลนั้นจะมีอยู่ 3 ประเภทคือ

7.1 ประเมินผลก่อนเรียน โดยการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

7.2 ประเมินผลกิจกรรม ประเมินผลจากการสังเกตหรือดูผลของพฤติกรรมจากกระดานคำตอบหรือจากแบบฝึกปฏิบัติ

7.3 ประเมินผลหลังเรียน โดยการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน

8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น โดยผลิตสื่อการสอนตามแต่ละหัวเรื่องแล้วจัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ

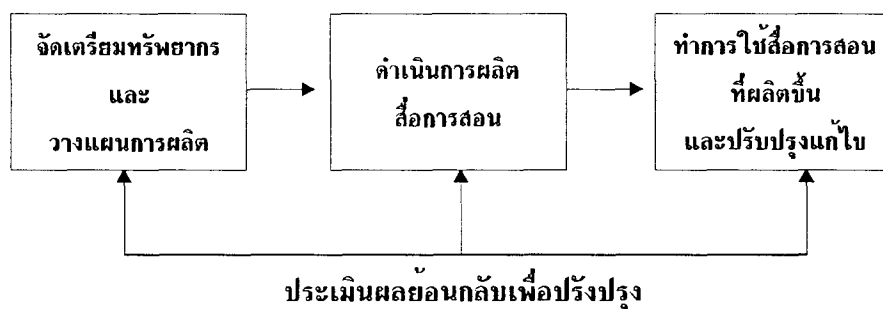
9. หาประสิทธิภาพชุดการสอน เพื่อเป็นการประกันว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ในการสอนการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Developmental Testing" (การตรวจสอบพัฒนาการเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ) หมายถึง การนำชุดการสอนไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อปรับปรุงแล้วก็นำไปทดลองจริง (Trial Run) นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วจึงผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

10. นำชุดการสอนไปใช้ในห้องเรียน โดยนำชุดการสอนที่ได้ไปใช้ในการเรียนการสอนในเนื้อหาที่สอนทดแทนการสอนปกติ

จากระบบการสอนแต่ละแบบที่กล่าวมาข้างต้น กรองกาญจน์ อรุณรัตน์ (2536) ได้กล่าวถึงรายละเอียดในการผลิตชุดการสอน จากการนำแนวทางของวิธีระบบมาใช้ในการจัดระบบการผลิตชุดการสอน ซึ่งการจัดระบบการผลิตชุดการสอนก็มีลักษณะเช่นเดียวกับการจัดระบบการสอนหรือระบบงานต่างๆ กล่าวคือจะมีการดำเนินการที่เป็นองค์ประกอบของระบบอยู่ 4 องค์ประกอบคือ

- 1.การจัดเตรียมทรัพยากรและวางแผนการผลิต
- 2.การดำเนินการผลิต
- 3.การใช้สื่อการสอน

4. การประเมินผลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและเมื่อนำแบบจำลองระบบพื้นฐานมาใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการผลิตชุดการสอนแล้วก็จะได้เป็น 4 องค์ประกอบเช่นเดียวกันดังแผนภูมิ

ภาพประกอบ 4 องค์ประกอบหลักของการจัดระบบการผลิตชุดการสอน

1. การจัดเตรียมทรัพยากรและวางแผนการผลิต

การจัดเตรียมทรัพยากรและวางแผนการผลิต เป็นองค์ประกอบแรกของผู้จัดระบบเพื่อการสอน โดยจะมีสิ่งที่จะต้องทำอยู่ 5 ขั้นตอน คือ

1.1. สำรวจปัญหา เป็นขั้นที่ต้องสำรวจว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในการสอนมีอะไรบ้างที่จะทำให้การสอนเป็นอุปสรรคไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้จนทำให้มีความจำเป็นต้องมีสื่อการสอนเป็นเครื่องมือเพิ่มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังหมายถึงการสำรวจปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการที่จะให้ได้มาซึ่งสื่อที่ต้องการด้วย

1.2. สำรวจความต้องการ เป็นขั้นที่เราต้องสำรวจว่าเรามีความต้องการใช้สื่อการสอนมากน้อยเพียงใดต้องการสื่อประเภทใด

1.3. สำรวจทรัพยากร เมื่อทราบว่าเรามีปัญหาในการสอนอย่างไรต้องการใช้สื่อการสอนอย่างไรแล้วเราก็ต้องสำรวจดูว่าทรัพยากรที่ต้องใช้ในการผลิตสื่อการสอนมีอะไรบ้าง

1.3.1 งบประมาณในการจัดทำ

1.3.2 วัสดุทดแทนที่อาจสามารถหาได้ในท้องถิ่น

1.3.3 เครื่องมืออุปกรณ์ที่ต้องใช้ควบคู่กัน เช่น ภาพสไลด์กับเครื่องฉาย เป็นต้น

1.3.4 ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดทำหรือตัวอย่างของชุดการสอนที่ดี

1.3.5 สภาพแวดล้อมในท้องถิ่นและความพร้อมที่จะสามารถใช้สื่อได้เช่น มีไฟฟ้าหรือไม่ เป็นต้น

1.3.6 เวลาซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุด เนื่องจากเวลาจะเป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพของชุดการสอน

1.4 กำหนดวัตถุประสงค์ เมื่อสำรวจความต้องการสำรวจปัญหาและทรัพยากรที่จะต้องอยู่แล้วก็ต้องกำหนดวัตถุประสงค์การผลิตสื่อการสอน ทั้งนี้เพื่อที่จะประกันได้ว่าสื่อการสอนนั้นจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงหรือไม่

1.5 วางแผนการผลิต ในขั้นนี้เราต้องกำหนดแผนการความต้องการว่าเราต้องทำอะไรตามลำดับก่อนหลังล่วงหน้าว่าเพื่อให้ได้มาซึ่งสื่อการสอนที่ตรงตามความต้องการ

2. การดำเนินการผลิตสื่อการสอน

การดำเนินการผลิตสื่อการสอนในองค์ประกอบที่2 เป็นการผลิตสื่อตามขั้นตอนที่วางแผนไว้แล้วโดยมีรายละเอียดของการผลิตแตกต่างกันไปตามประเภทของสื่อการสอน เช่น สื่อบางประเภทต้องใช้งานฝีมือ บางประเภทต้องใช้ช่างศิลป์เขียนภาพหรือวาดภาพประกอบ บางประเภทต้องให้ช่างภาพไปถ่ายภาพ เป็นต้น

3. การใช้สื่อการสอนที่ผลิตขึ้น

การใช้สื่อการสอนจัดเป็นขั้นผลลัพธ์ที่ได้จากการผลิตสื่อการสอน สื่อที่ผลิตขึ้นได้อาจจัดอยู่ในประเภทสื่อเดี่ยวหรือสื่อประสมแล้วแต่จุดมุ่งหมายที่กำหนด

4. การประเมินผลย้อนกลับเพื่อปรับปรุง

การประเมินผลย้อนกลับเพื่อการปรับปรุงเป็นขั้นตรวจสอบผลลัพธ์ว่ามีคุณภาพหรือมีประสิทธิภาพหรือไม่ การประเมินผลสื่อการสอนต้องทำทั้งในแง่คุณภาพการผลิตและในแง่ที่สื่อจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสื่อที่สูงขึ้น

จะเห็นได้ว่าการดำเนินการผลิตชุดการสอนอย่างมีระบบโดยการวางแผนการที่รัดกุมจะช่วยให้ผู้ผลิตชุดการสอนทราบสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน เช่น ระยะเวลา วิธีการงบประมาณ และข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำมาปรับปรุงได้อย่างแน่นอนและสามารถตรวจสอบได้

2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

2.1 งานวิจัยในประเทศ

จากผลงานการวิจัยของไพศาลและคณะ (เปื้อง กุมท. 2519 : 76 ; อ้างอิงมาจากไพศาลและคณะ. 2519) ได้ทำการวิจัยโดยใช้ชุดการสอนที่สร้างขึ้นโดยวิธีวิเคราะห์ระบบและสัมพันธ์กับปัญหาท้องถิ่นชนบทภาคกลางกับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาปีที่ 2,3 และ 4 ในวิชาต่างๆคือภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา เปรียบเทียบกับการสอนโดยใช้วิธีสอนและวัสดุประกอบการสอนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนจากการใช้ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปรานี ปัญจาละ (2528) ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2527 จำนวน 96 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแบบเจาะจงใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control-Group Pretest-posttest Design เครื่องมือคือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ความเชื่อมั่น .85 และแบบทดสอบวัดความ

สนใจในวิชาภาษาไทย ความเชื่อมั่น .84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนกับเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2524) ได้ทำการผลิตชุดการสอนระดับประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้น ป.3 เรื่อง เสี่ยง ให้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 60/60 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคม เขตบางเขน กรุงเทพฯ จำนวน 35 คน ผลปรากฏว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีเกณฑ์ประสิทธิภาพ 91.74/60.13 และคะแนนที่ได้จากการสอบหลังการเรียนจากชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วาสนา ชาวหา (2520) ทำการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จาก ชุดการสอนที่วิเคราะห์ระบบกับไม่วิเคราะห์ระบบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดแจ้งเจริญตอน ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 120 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนที่วิเคราะห์ระบบสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนที่ไม่วิเคราะห์ระบบและที่ไม่ได้ใช้ชุดการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนที่ไม่วิเคราะห์ระบบกับที่ไม่ได้ใช้ชุดการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์ (2533) ได้ทำการพัฒนาชุดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พัฒนาโดยใช้ทฤษฎีการรู้คิด (Cognitive theory) และทฤษฎีการซึมซับ (Absorption theory) หลักการเรียนรู้ร่วมกัน (Cooperative learning) หลักการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual learning) และหลักการเรียนแบบรอบรู้ (Mastery learning) ประกอบด้วยชุดการสอนย่อย 3 ชุดคือ ชุดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา , ชุดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการหาวิธีแก้โจทย์ปัญหา,ชุดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหา ทั้ง 3 ชุดมีลักษณะต่อเนื่องและเป็นลำดับขั้นกัน ใช้แบบแผนการทดลองที่มีกลุ่มควบคุมและมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 59 คน พบว่า ชุดการเรียนการสอนชุดนี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ความสัมพัทธ์ระหว่างกระบวนการและผลลัพธ์โดยเฉลี่ยเกณฑ์พัฒนาการของผู้เรียนและเกณฑ์ความคงทนในการเรียนรู้ชุดการเรียนการสอนย่อยทั้ง 3 ชุด มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์เมื่อใช้กับนักเรียนที่มีภูมิหลังทางการเรียนคณิตศาสตร์แปรปรวน แต่ถ้าใช้กับนักเรียนที่มีภูมิหลังทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ จะพบว่าชุดการเรียนการสอนย่อยชุดที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดส่วนชุดการเรียนการสอนย่อยชุดที่ 2 และ 3 มีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ตามเกณฑ์พัฒนาการของผู้เรียน พบว่านักเรียนที่มีภูมิหลังทางการเรียนคณิตศาสตร์แปรปรวนและต่ำต่างเกิดการเรียนรู้โดยเฉลี่ยเท่าเทียมกันในชุดการเรียนการสอนย่อยชุดที่ 1 และ 2 แต่จะแตกต่างกันใน ชุดที่ 3 โดยนักเรียนที่มีภูมิหลังทางคณิตศาสตร์ แปรปรวนเกิดการเรียนรู้โดยเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่มีภูมิหลังทางคณิตศาสตร์ต่ำ

2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

สเปียร์ส (Spears. 1973 : 4680) ได้ศึกษาการเรียนด้วยชุดการสอนและการเรียนปกติ ในวิชา คณิตศาสตร์ ภาษา และทักษะในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ในรัฐหลุยเซียนา ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้จากชุดการสอนจะให้ความก้าวหน้ากว่าการเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคงทนในการจำสูงกว่าการเรียนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บรอเลย์ (Brawley. 1975) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบสื่อประสม (Multi-media Instruction Module) เพื่อสอนเรื่องการบอกเวลาสำหรับเด็กเรียนช้า ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01

เออร์เกน (Erken. 1977) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการฝึกผู้ปกครองในการสอนเด็ก โดยใช้ชุดการสอน ผู้วิจัยได้คัดเลือกครู 40 คน เพื่อทำการคัดเลือกเด็ก 150 คน ที่มีความสามารถต่ำในการอ่านและคณิตศาสตร์จากหลายๆห้องในระดับ 2-6 จากโรงเรียน 9 แห่งมาจัดเป็นกลุ่มทดลอง 5 โรงเรียน และกลุ่มควบคุม 4 โรงเรียน โดยวิธีสุ่มละเข้ากลุ่ม ผลการวิจัยโดยวิธีให้ครูเป็นผู้ประเมินผลชุดการสอนเหล่านั้น พบว่า ชุดการสอนไม่มีผลต่อผู้ปกครองเลยแต่มีผลมากที่ต่อการฝึกผู้ช่วยครู

จากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศจะเห็นได้ว่า ชุดการสอนส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ที่ดีขึ้นของนักเรียนและชุดการสอนที่สร้างด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบสามารถให้ผลการเรียนรู้ดีกว่าชุดการสอนที่สร้างโดยไม่ได้ใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาและวิธีสอนภาษาที่สอง

3.1 เอกสารเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา

เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา ประภาพันธุ์ นิลอรุณ (2530 : 26) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้ทางภาษาและวิธีสอนภาษาที่สองมีผู้เสนอหลักการและแนวทางไว้หลายแบบดังต่อไปนี้ คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษา ทฤษฎีที่นำมาใช้เกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษามีหลายทฤษฎี โดยเฉพาะทฤษฎีพัฒนาการเรียนรู้คำและการเข้าใจความหมายของคำ (Comprehension) ได้อธิบายลักษณะของความเข้าใจพื้นฐานของปัญญาสามารถแสดงออกด้วยพฤติกรรม 3 ประการ คือ การแปลความหมาย (Translation) หมายถึง การแปล เรื่องราว หรือข้อความเดิมออกมาเป็นคำใหม่ ภาษาใหม่หรือแบบใหม่ ดังนี้

1. การตีความ (Interpretation) คือ การเก็บความเดิมมาบันทึกใหม่เรียบเรียงใหม่หรือร้อยกรองใหม่เป็นการมองเรื่องราวเดิมในแง่ใหม่ ค้นหาและเปรียบเทียบทั้งความสำคัญและความสัมพันธ์ของส่วนย่อยๆภายในเรื่องราวนั้นจนเป็นข้อสรุปได้

2. การขยายความ (Extrapolation) คือ การอนุมานหรือขยายความคิดให้กว้างลึกและไกลกว่าข้อเท็จจริงที่ประจักษ์อยู่ในเรื่องนั้นๆ

3. การรับรู้ (Perception) จัดเป็นสื่อกลางสำคัญที่ทำให้เด็กเกิดประสบการณ์ที่บุคคลจะรับรู้สิ่งต่างๆ แล้วตัดสินใจว่าสิ่งที่ตนได้รับไปนั้นคืออะไร ขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าภายนอก อันได้แก่ การเห็น การได้ยินและประสบการณ์เดิมของเด็ก การรับรู้ที่เกี่ยวกับการฟังและการอ่านคือ

3.1 การรับรู้ทางสายตา (Visual Perception)

3.2 การรับรู้ทางโสต (Audio Perception)

ในขณะที่เด็กหัดพูดนั้น เด็กจะเรียนรู้กฎเกณฑ์ต่างๆที่มีใช้ในภาษาของตนอย่างอัตโนมัติ ส่วนจะพัฒนาได้รวดเร็วแค่ไหนเพียงไรนั้นขึ้นกับโอกาสที่เด็กจะได้เรียนรู้และความสามารถของตัวเด็กแต่ละคนเป็นสำคัญ (ศรียา นิยมธรรม และประภัสร์ นิยมธรรม. 2518 : 36)

กาเย่ (Gagne', 1985) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาไว้ว่า การเรียนรู้ทางภาษาจะเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ของการใช้ถ้อยคำหรือภาษาตอบสนองต่อสิ่งเร้าจนเกิดเป็นภาษาขึ้นมาเรียกสิ่งต่างๆ การเรียนรู้ประเภทนี้เป็นลักษณะเดียวกับการเรียนรู้แบบเชื่อมโยง (Connection Learning) ของ Ebbinghaus

3.2 ทฤษฎีจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษา

กรรณิการ์ พวงเกษม (2535 : 35-43) กล่าวว่า ในการเรียนการสอนภาษาให้ได้ผล ผู้สอนต้องมีความเข้าใจจิตวิทยาซึ่งเกี่ยวกับตัวผู้เรียนดังนี้

1. จิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology) หมายถึง วิธีการและกระบวนการที่จะทำให้การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

1.1 ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference)

1.2 ความพร้อม (Readiness)

1.3 กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process)

1.4 เป้าหมายการเรียนรู้ (Purposeful Learning)

1.5 การเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of Exercise)

1.6 การเรียนรู้โดยการลงมือกระทำด้วยตัวเอง (Learning by doing)

1.7 กฎแห่งผล (Law of Effect)

1.8 กฎแห่งการนำไปใช้ (Law of Use and Disuse)

1.9 กฎแห่งแรงจูงใจ (Law of Motivation)

1.10 การเสริมกำลังใจ (Reinforcement)

2. จิตวิทยาพัฒนาการ (Development Psychology) คือ การศึกษาเกี่ยวกับความเจริญเติบโตทางด้าน ร่างกาย สังคม อารมณ์และสติปัญญา การเรียนการสอนจะให้ผลดีครู จำเป็นต้องเรียนรู้พัฒนาการของเด็ก เมื่อครูได้ทราบพัฒนาการของเด็ก ครูจะได้ปรับการสอนให้ได้ผล

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาแม่ นักภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยาและจิตวิทยาได้พยายามศึกษาค้นคว้า เรื่องการเรียนรู้ภาษาแม่ของคนเรา จากการศึกษาค้นคว้านี้ได้ตั้งทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาแม่ขึ้นหลายทฤษฎีดังนี้

3.1 ทฤษฎีความพึงพอใจ (Autism Theory) เมอร์เรอร์ (Mowrer . 1977) นักจิตวิทยาชาวอเมริกันเป็นผู้คิดตั้งทฤษฎี เขาได้ชี้ให้เห็นเป็นสัตว์นำมาทดลองสอนพูด พบว่านกจะเรียนเสียงพูดได้ดีขึ้นสามารถพูดเป็นคำ พูดเป็นประโยคได้ เขาจึงนำหลักนี้มาใช้ในการเรียนรู้ของเด็กในการหัดพูดคำแรก เมอร์เรอร์ ได้สรุปว่า การเรียนรู้การพูดของเด็กเกิดจากการได้ฟังเสียงผู้อื่นและเสียงตนเองเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการทางภาษา

3.2 ทฤษฎีการเลียนแบบ (Imitation Theory) นักจิตวิทยาที่ชื่อเลวิส (Lewis. 1951) และ เมอร์เรอร์ (Mowrer, 1977) ได้ให้ความเห็นว่าเด็กทารกเรียนรู้ภาษาของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ด้วยการเลียนแบบเสียงของผู้เลี้ยงดูซึ่งมักจะพูดกับทารกด้วยภาษาผู้ใหญ่ และเมื่อเด็กเลียนเสียงของผู้ใหญ่อย่างถูกต้องจะได้รับการเสริมแรง จะช่วยให้เด็กเลียนเสียงบ่อยๆจนติดเป็นนิสัยที่จะออกเสียงนั้นเองภายหลัง

3.3 ทฤษฎี R-S นักจิตวิทยาชาวอเมริกันชื่อ ธอร์นไดค์ (Thorndike. 1961) กล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้ว่าเกิดจากการลองผิด-ลองถูก (Trial and Error) ในการเรียนรู้ภาษาต้องอาศัยการลองผิดลองถูกอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้จากทฤษฎีของธอร์นไดค์จึงกล่าวว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันเหมือนการเรียนรู้ทั่วไปเรียนรู้จากคำที่รู้แล้วสัมพันธ์กับคำที่รู้จักใหม่ เช่น เด็กรู้จักคำว่า "ควาย" เมื่อเด็กเห็นวัวเด็กจะรู้จักคำว่า "วัว" เร็วขึ้นเพราะได้รู้จักควายมาก่อน

วัตสัน (Watson. 1965) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้นำหลักที่ได้จากการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical Conditioning) มาทดลองการเรียนรู้ภาษาของเด็กโดยทดลองกับสัตว์และคน พบว่าความหมายของคำเกิดขึ้นตามเกณฑ์การวางเงื่อนไขคำจะมีความหมายเมื่อจับคู่กับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขจากสถานการณ์ซึ่งทำให้เกิดการตอบสนอง จนในที่สุดก็จะทำให้เกิดการตอบสนองได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องสร้างสถานการณ์ประกอบเมื่อรู้คำหนึ่งก็สามารถรู้จักคำอื่นๆต่อไปได้ โดยการนำคำใหม่มาจับคู่กับคำที่รู้ความหมายแล้วโดยใช้การวางเงื่อนไขแบบเดียวกัน คือ ใช้คำที่รู้จักแล้วเป็นสิ่งเร้าที่ไม่ได้วางเงื่อนไขคำที่ยังไม่ทราบความหมายเป็นสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข ในที่สุดใช้คำใหม่คำเดียวก็จะทำให้เกิดการตอบสนองเช่นเดียวกับการใช้สิ่งเร้า 2 คำประกอบกัน การตอบสนองอาจเกิดขึ้นภายใน คือ รู้จักและเข้าใจแล้วเก็บสะสมเพื่อเป็นหลักฐานในการเรียนรู้ต่อไป การเรียนรู้กลุ่มคำและประโยคก็เป็นในทำนองเดียวกันในการฝึกภาษาโดยใช้สิ่งเร้าทางภาษาและการเสริมแรงประกอบกันช่วยให้เด็กเรียนรู้คำได้เร็วขึ้น

3.4 ทฤษฎีสภาวะติดตัวมาแต่กำเนิด (Innatness Hypothesis) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า มนุษย์เกิดมาพร้อมกับความสามารถในการเรียนภาษาซึ่งต่างจากสัตว์อื่น ความสามารถในการเรียนภาษาจะเริ่มพัฒนาจากภาษาใดภาษาหนึ่ง คือ ภาษาแม่ ผู้เสนอทฤษฎีนี้คือ คอมสกี (Chomsky, 1968) เขากล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาเป็นเรื่องของสัญชาตญาณที่ติดตัวมนุษย์มาโดยกำเนิด เมื่อเติบโตขึ้นมาในสิ่งแวดล้อมที่มีการใช้ภาษา สัญชาตญาณนี้จะทำหน้าที่วิเคราะห์ภาษา หากวิธีหรือกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ในภาษา เด็กจะเริ่มสร้างกฎเกณฑ์ให้กับตนเองก่อน เมื่อมีกฎเกณฑ์ในการออกเสียงหรือการใช้คำแล้วเด็กจึงจะเริ่มพูดกฎเกณฑ์ที่เด็กสร้างนี้ได้จากภาษาที่ใช้อยู่รอบๆ ตัวเด็กจะค่อยๆ เปลี่ยนกฎเกณฑ์ของตนเองไปเรื่อยๆ จนกระทั่งได้สิ่งที่ถูกต้องสมบูรณ์ ความรู้ในภาษาตามทัศนะของคอมสกี (Chomsky) หมายถึง กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์อย่างเดียวและละทิ้งระดับเสียงระบบเสียง ตลอดจนระดับความหมายโดยสิ้นเชิง ทฤษฎีของเขาจึงไม่ได้รับการยอมรับโดยทั่วกัน

3.5 ทฤษฎีความสัมพันธ์ต่อกัน (Interaction Theory) ทฤษฎีนี้เห็นว่า พัฒนาการทางภาษาของคนเราจะต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับพัฒนาการด้านความรู้เกี่ยวกับโลกและการเรียนรู้ ดังกล่าวจะเกิดจากการที่เด็กได้มีความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมรอบๆ ตัวเด็กจะสร้างระบบพูดระบบภาษาของตนเองขึ้นมาโดยมีแม่เป็นผู้ช่วยเหลือระบบภาษาของเด็กจะค่อยๆ พัฒนาไปเรื่อยๆ เมื่อพัฒนาการทางความรู้เกี่ยวกับโลกมีมากขึ้น

3.3 เอกสารเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาที่สอง

เกี่ยวกับการสอนภาษาที่สอง กองวิชาการ (2532) ได้ทำการสอนภาษาที่สองแก่เด็กเล็กในพื้นที่ที่มีปัญหาทางภาษา โดยยึดแนวทฤษฎี 2 ทฤษฎีคือ ทฤษฎีภาษาศาสตร์จิตกรรมนิยมและภาษาศาสตร์เชิงบริวรรคกับทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ โดยเน้นหลักการการกระตุ้นสมองส่วนการรับภาษาให้ทำงานด้วยการสอนภาษาที่สองให้ซึมซาบเข้าไปทีละน้อยจากกิจกรรมสร้างเสริมแบบต่างๆ และสื่อการสอนอีกทั้งให้เด็กรับภาษาเป้าหมายตลอดทั้งวันเพื่อป้อนข้อมูลทางภาษาเป้าหมายให้กับสมองตลอดเวลาจนเด็กเกิดการเรียนรู้ทางภาษาไปทีละเล็กละน้อยจนสามารถพูดได้ในที่สุด

สุวัติ จัตตุกุล (2534) ได้กล่าวถึงการสอนภาษาที่สองด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษาไว้ว่า เป็นการสอนที่พัฒนาขึ้นใช้ในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. 2527 เป็นวิธีสอนที่เน้นการพัฒนาภาษาในปริมาณที่เป็นไปตามการรับรู้โดยธรรมชาติ โดยพัฒนาจากความหมายรวมของภาษาไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาและไม่เพียงแต่จะเน้นทักษะแต่ยังเน้นกระบวนการอ่านเช่น การให้ความสนใจ การให้ประสบการณ์เดิมและการระลึกได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือสามารถแปลความหมาย ตีความ และขยายความของเรื่องที่อ่านได้

ในการสอนภาษาที่สองด้วยวิธีต่างๆ จิตต์ โชติอุทัย (2535) ได้กล่าวถึงวิธีสอนภาษาที่สองไว้ว่า การสอนภาษาที่สองนั้นได้ผ่านขั้นตอนการพัฒนามาเป็นลำดับเป็นเวลาหลายสิบปีแล้ว จนกระทั่งถึงปัจจุบัน มีอยู่หลายวิธีด้วยกันคือ

1. การสอนวิธีแปลไวยากรณ์ (Grammar-Translation) เป็นการสอนภาษาที่สองโดยท่องจำกฎเกณฑ์ต่างๆทางไวยากรณ์และคำศัพท์ของภาษาที่สอง วิธีนี้ไม่เน้นการสอนพูดจะสอนแต่การออกเสียงเท่านั้น

2. การสอนวิธีตรง (Direct Method) เป็นการสอนภาษาที่สองโดยเน้นที่การพูด การฟัง โดยไม่ใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนเลย วิธีนี้บางแห่งเรียกว่า วิธีธรรมชาติ (Natural Method) เพราะมีวิธีการเลียนแบบการเรียนรู้ภาษาของเด็กเล็กๆที่เริ่มหัดพูด การสอนวิธีตรงนี้เริ่มด้วยการฟังพูด ผู้สอนจะให้คำและประโยคและจะอธิบายความหมายโดยการใช้รูป ท่าทาง หรือการสาธิต ผู้เรียนฟังและพยายามเลียนแบบครู และให้ผู้เรียนได้รับการฝึกทั้งฟังและพูด หลักสำคัญของวิธีนี้คือ

2.1 ใช้แต่ภาษาเป้าหมาย ไม่ใช้ภาษาของผู้เรียนเลย

2.2 ให้ภาษาเป้าหมาย มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความคิดของผู้เรียนดังที่กล่าวว่า หัดคิดในภาษาเป้าหมายไม่มีการคิดเป็นภาษาแม่ก่อนแล้วแปลออกมาเป็นภาษาเป้าหมาย

2.3 ถ้าใช้การแปลแล้วโครงสร้างของภาษาของผู้เรียน คือภาษาแม่จะเข้ามาปะปนในการเรียนทำให้เกิดสับสนทั้งสองภาษา

3. การสอนด้วยวิธีอ่าน (Reading Method) วิธีนี้เป็นการสอนสำหรับผู้ที่สามารถอ่านได้แล้วถ้าเป็นการสอนภาษาที่หนึ่งหรือภาษาแม่ ก็จะยกระดับภาษาให้สูงขึ้นในทักษะความเข้าใจการอ่าน การสอนวิธีนี้ไม่ได้เน้นทักษะการแสดงออก (Productive Skill หรือ Skill for Expression) แต่เกี่ยวข้องกันในลักษณะที่ว่าเมื่อรับเข้าได้ดีรับเข้ามากก็ย่อมจะแสดงออกได้ดีและได้มาก การอ่านจึงเป็นต้นทางของการพูดและการเขียน แต่ถ้าเป็นการอ่านเพื่อเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศสิ่งอ่าน (Material Reading) นั้นๆ จะต้องเขียนด้วยภาษาแม่ของผู้เรียนเป็นการอธิบายศัพท์โครงสร้างของประโยคการออกเสียงเป็นคำเป็นประโยคสำหรับผู้เรียนนำไปฝึกตนเองทั้งในการพูดและการเขียน การเรียนการสอนวิธีนี้จึงมักมีอุปกรณ์ประกอบ เช่น แถบบันทึกเสียงหรือวีดิทัศน์ เป็นต้น อันจะได้ต้นแบบของเสียงที่ถูกต้องของเจ้าของภาษาสำหรับฝึกการออกเสียงเป็นคำและเป็นประโยค ถ้าเป็นการอ่านเพื่อเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศเพื่อเริ่มต้นเรียนฟังและพูด ผลการเรียนจะขึ้นอยู่ กับคุณภาพของสิ่งอ่านนั้นขึ้นอยู่ กับคุณภาพของอุปกรณ์ประกอบและการหมั่นฝึกฝนของผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. การสอนด้วยวิธีโครงสร้าง (Structural Approach) การสอนวิธีนี้บางแห่งเรียกว่าวิธีภาษาศาสตร์ (Linguistic Approach) เป็นวิธีสอนที่ยึดหลักการวิจัยภาษาของนักภาษาศาสตร์ ที่สรุปว่าภาษาเป็นเรื่องราวของโครงสร้างอันประกอบด้วยองค์ 3 คือ ระบบเสียง ระบบคำ และระบบกลุ่มคำ

5. การสอนด้วยวิธี Audiolingual การสอนวิธีนี้ ถ้าเรียกเป็นภาษาไทยว่าการสอนด้วยวิธีให้ฟังและเลียนแบบก็คงจะได้แต่ไม่ตรงกับความหมายเดิมวิธี Audiolingual เห็นว่า การเรียนเป็นพฤติกรรมที่ดัดแปลงได้ด้วยการวางเงื่อนไขตามแนวคิดของ สกินเนอร์ (Skinner) การเรียนภาษาจึงเป็นการทำซ้ำๆและการเลียนแบบ องค์ประกอบของการวางเงื่อนไข (Conditioning) ได้แก่ สิ่งเร้า (Stimulus) การตอบสนอง (Response) และการเสริมแรง (Reinforcement) กล่าวโดยลำดับได้ว่า

สิ่งเร้าจะทำให้เกิดการตอบสนอง การตอบสนองนั้นจะบรรลุเมื่อมีการเสริมแรง ซึ่งการเสริมแรงนั้นมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ สกินเนอร์เห็นว่า ภาษาเป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมเมื่อนำไปประยุกต์ในการเรียนการสอนภาษาจึงเน้นการฝึกให้คล่องปากเป็นปัจจัยสำคัญ โดยยึดหลักการเสริมแรงทั้งเชิงบวกและเชิงลบ แนวการสอนแบบ Audiolingual เน้นการสอนภาษาแบบเร่งรัดมุ่งเอาความรวดเร็วในการเรียนเป็นหลัก ส่วนการใช้ภาษาตามกาลเทศะนั้นเป็นด้านรอง สหรัฐอเมริกาเคยใช้วิธีนี้เป็นเครื่องมือสอนภาษาที่สองแก่ผู้อพยพในช่วงสงครามเวียดนาม เป็นหลักสูตรเร่งรัดเพื่อการอยู่ได้ในประเทศที่ไปพักพิงอาศัย

6. การสอนด้วยวิธีสถานการณ์ (Situational Approach) แนวการสอนวิธีนี้จัดกระบวนการเรียนการสอนตามสถานการณ์ การดำเนินการสอนจัดสอนภาษาเป้าหมายตามสถานการณ์จริงหรือสร้างสถานการณ์นั้นๆ เพื่อฝึกใช้ภาษาในขนาดจัดคำในวงศัพท์ (Vocabulary) ที่ต้องใช้สถานการณ์เพื่อหวังผลให้การสอนเป็นไปอย่างธรรมชาติจำเพาะนำไปใช้งานในจุดประสงค์เฉพาะสถานการณ์และมุ่งการเร่งรัดรวดเร็ว

7. การสอนด้วยทฤษฎีสัญชาตนิยม (Cognitivism) การสอนวิธีนี้บางที่เรียกว่าการสอนด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ โนแอม ชอมสกี (Noam Chomsky) ซึ่งเป็นนักภาษาศาสตร์แนวปฏิวัติได้เสนอแนวการสอนภาษา ด้วยความเห็นที่ว่าภาษาเป็นรหัสความรู้ (Cognitive Code) ที่มีการพัฒนาอย่างไม่จำกัดการศึกษากฎเกณฑ์ จะช่วยให้การพัฒนาการเรียนรู้อย่างไม่จำกัด ชอมสกีไม่ยอมรับแนวการสอนซึมซับภาษาหรือแบบรับภาษา หรือการเรียนรู้ภาษาของเด็กที่สกินเนอร์อธิบายไว้แนวคิดของชอมสกีแตกต่างโดยสิ้นเชิง จากความคิดของสกินเนอร์ที่ว่าภาษาเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากสิ่งเร้าโดยชอมสกีเห็นว่าภาษาเป็นความรู้ที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด (Innate)

8. การสอนด้วยวิธีสนทนา (Communicative Approach) เอส.คลาสเซ็น (S. Krashen) เห็นว่า ในการเรียนภาษาเป้าหมายเป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง การเรียนรู้ภาษาคควรมีลักษณะคล้ายคลึงกับการซึมซับภาษาเพราะผู้เรียนอยู่ในสภาพเดียวกับเด็กเรียนภาษาแม่ซึ่งจะพัฒนาปรับตัวเข้าสู่ระบบภาษาหลักในที่สุดเพราะจำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกับคนรอบข้างในที่สุด การใช้ภาษาแบบซึมซับจะนำไปสู่การใช้ภาษาแบบจิตใต้สำนึกและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจะเป็นไปโดยไม่ต้องนึกคิดเลย การเรียนภาษาแบบนี้ต่างจากการเรียนภาษาแบบ Audiolingual เพราะเน้นใช้สถานการณ์จริงและมุ่งในการสื่อสารจริง

9. การสอนด้วยวิธีรับภาษา (Language Acquisition) วิธีนี้ยึดแนวทฤษฎี 2 ทฤษฎีคือ ทฤษฎีภาษาศาสตร์จิตกรรมนิยม-ภาษาศาสตร์เชิงปฏิวัติ กับทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กอายุ 4-6 ปี มีจุดเน้นที่จะกระตุ้นสมองหรือเครื่องรับภาษาทำงาน โดยรับความเข้าใจภาษาแบบซึมเข้าไปทีละน้อยจากกิจกรรมสร้างเสริมต่างๆเป็นลำดับแรก และเมื่อมีความเข้าใจภาษามากขึ้นจะมีความพร้อมในการพูดจากการวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า การสอนวิธีนี้ยังไม่ได้ผลตามจุดประสงค์เท่าที่ควร

10. การสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (Concentrated Language encounter) เป็นรูปแบบการสอนภาษาที่คิดขึ้นใช้ในประเทศไทย ใช้สอนทั้งภาษาแม่และภาษาที่สองใช้อ่านเป็นตัวกลางนำไปสู่การพัฒนาทักษะสัมพันธ์ มุ่งสู่วิถีนัยสื่อสาร (Communicative Approach) ด้วยการป้อนเข้าและเน้นกระบวนการอ่านการใช้ภาษาด้วยกิจกรรมสัมพันธ์ วิธีนี้นำมาใช้สอนผู้เริ่มเรียนภาษาที่สองได้โดยตัดการอ่านหนังสือออกไป ใช้การฟังหรืออ่านภาพแทนและจะใช้ได้ดีในการสอนวิธีตรงเมื่อผู้เรียนมีประสบการณ์ทางภาษาที่สองพอสมควรแล้ว

11. การสอนด้วยวิธีศัพท์สัมพันธ์ (From Know to Know) เป็นการสอนที่คิดค้นโดย จิตต์ ไซติอุทัย โดยยึดหลักทฤษฎีสัญชาตนิยม (Cognitivism) ของ ชอมสกี (Noam Chomsky) และแนวคิดของ เอส.คลาสเซน (S. Krashen) ใช้การสร้างรหัสความรู้ความจำและการซึมซับภาษามาใช้ในการสอนโดยดึงความรู้เก่าของผู้เรียน คือ ศัพท์ร่วมระหว่างภาษาแม่กับภาษาที่สองออกมาแล้ว ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมด้วยภาษาของผู้เรียนหรือด้วยภาษาเป้าหมาย (เมื่อผู้เรียนฟังภาษาเป้าหมายได้มากพอแล้ว) ให้รู้ถึงความหมายและที่มาของศัพท์นั้นแล้วนำไปฝึกออกเสียงและพูดในรูปประโยคต่อไป

12. การสอนด้วยวิธีพิเศษ เป็นวิธีสอนภาษาที่สองของกรมการฝึกหัดครูเพื่อสร้างหลักสูตรนำไปสอนในชั้นเริ่มเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เริ่มทดลองใช้เมื่อ พ.ศ.2508 วิธีสอนใช้วิธีตรงเป็นหลักวิธีภาษาศาสตร์หรือวิธีแนวโครงสร้างเป็นส่วนประกอบเน้นการฝึกรูปแบบต่างๆยึดหลักการสอนคล้ายแบบ Audiolingual ในการรู้ การตอบสนอง และการเสริมแรง

13. การสอนด้วยวิธีบูรณาการ (Integration Approach) การสอนวิธีนี้ จิตต์ ไซติอุทัย พัฒนามาจากวิธีพิเศษเป็นวิธีที่นำส่วนดีของวิธีต่างๆมาใช้ตามสภาพและความจำเป็นในการเรียนการสอนอย่างผสมผสานใช้ทฤษฎีตามแนวการสอนวิธีตรงเน้นตรงวิธีเรียนเช่นเดียวกับภาษาแม่ใช้หลักภาษาศาสตร์ในการฝึกและใช้จิตวิทยาในการวางแผนของสกินเนอร์ในแนวการสอนวิธี Audiolingual ในเรื่องการรู้การตอบสนองและการเสริมแรงมาสอนภายในสถานการณ์และลำดับคำใหม่ที่ดีไว้ โดยบางครั้งใช้หลักสัญชาตนิยมมาอธิบายกฎเกณฑ์ แต่ทั้งหมดล้วนมุ่งไปที่การเรียนเพื่อการสื่อสารโดยมุ่ง 3 ทักษะคือ การรู้ความหมายของคำการออกเสียงให้ถูกและการนำไปใช้ในการสื่อสารในรูปประโยค วิธีนี้เน้นการสร้างเครื่องมือให้แก่ผู้สอนมากที่สุดเพื่อลดภาระในการสอนและครูไม่ต้องใช้เวลามาผลิตอุปกรณ์การสอนเองอย่างไรก็ดี จิตต์ ไซติอุทัย ได้กล่าวไว้ว่า ในการสอนแบบบูรณาการที่ได้กล่าวมายังไม่สมบูรณ์ในตัวเองมากนักและควรมีส่วนประกอบเพิ่มเติมคือ

1. กฎของความพร้อม (Law of Readiness)
2. กฎของการฝึก (Law of Exercise)
3. กฎของการใช้และไม่ใช้ (Law of Use and Disuse)
4. กฎของความสำเร็จ (Law of Success)

สรุปได้ว่าการสอนภาษาที่สองด้วยวิธีต่างๆที่กล่าวมาข้างต้นได้ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงตลอดจนนำข้อดีของวิธีสอนแบบต่างๆมาปรับใช้เพื่อให้สามารถสอนภาษาที่สองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มากยิ่งขึ้นตามลำดับจนถึงในปัจจุบันจึงได้บูรณาการวิธีสอนแบบต่างๆเข้าด้วยกันและเรียกวิธีสอนนั้นว่าการสอนภาษาที่สองแบบบูรณาการ

4. งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาและวิธีสอนภาษาที่สอง

4.1 งานวิจัยภายในประเทศ

เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาและวิธีสอนภาษาที่สอง ประภาพันธุ์ นิลอรุณ (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นที่มีปัญหาทางภาษาโดยวิธีสอนมุ่งประสบการณ์ทางภาษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนชั้นเด็กเล็กโรงเรียนบ้านสังขะและโรงเรียนดมวิทยาคาร อ.สังขะ สังกัดสำนักงาน ประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530 ใช้แผนการจัดประสบการณ์โดยวิธีสอนมุ่งประสบการณ์ทางภาษา , แบบทดสอบความพร้อมทางการเรียนความเชื่อมั่น .75 พบว่า เด็กปฐมวัยที่เรียนตามแผนการจัดประสบการณ์ทางภาษา มีความพร้อมทางภาษามากกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.01

จิระภา กัณธิยาภรณ์ (2532) ได้ทำการศึกษา วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ส่งผลต่อความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สองกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นเด็กเล็กโรงเรียนบ้านใหม่เวียงหวายและโรงเรียนบ้านยาง อ.ฝาง สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 โดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแผนการจัดประสบการณ์ วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ , แผนการจัดประสบการณ์สำหรับชั้นเด็กเล็กของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ , แบบทดสอบความพร้อมทางการเรียน ความเชื่อมั่น.73 ทดสอบหลังการทดลอง การวิจัยพบว่า นักเรียนที่ใช้วิธีสอนดังกล่าว มีความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เหมือนกัน

บังอร หล่อวิริยากุล (2535) ทำการวิจัยเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา (Language Learning Strategies) กับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ม.3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนโนนสูงศรีธานี อ.โนนสูง จ.นครราชสีมา จำนวน 80 คน ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design ใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎี การใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ความรับผิดชอบสูงกว่าการสอนด้วยคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

อนันต์ ทิพย์รัตน์ และคณะ (2536) ได้ทำการวิจัย รูปแบบการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการใช้ภาษาไทยของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นชาย-หญิง อายุระหว่าง 26-60 ปี ในเขตอ.เมือง จ.ปัตตานี จำนวน 98 คน แบ่งสอนเป็น 4 กลุ่ม ใช้แบบแผนการสอนภาษาไทย , สื่อการสอนและแผนภูมิ , แบบทดสอบวัดการฟัง-พูดภาษาไทย จำนวน 50 ข้อ ความเชื่อมั่น.9765 ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยแบบรับภาษาแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและแบบเผยแพร่ภาษาสูงกว่าก่อนเรียนในด้านสนทนาและจับใจความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนการสอนแบบเบ็ดเสร็จสูงกว่าก่อนเรียนในด้านสนทนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 , ในด้านการฟังและจับใจความ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จิตต์ โชติอุทัย (2535) พบว่าก่อนปี พ.ศ.2502 การสอนภาษาไทยในโรงเรียนของเขตการศึกษา 2 ที่นักเรียนพูดภาษามลายูเป็นภาษาแม่ใช้วิธีแปลเป็นหลัก โดยครูเป็นผู้แปล เมื่อมีการสอบปลายปีครูก็ต้องตามไปแปลให้ที่สนามสอบ ทำให้เด็กอ่อนภาษาไทยและสอบตกกันมากและมีคุณภาพการเรียนที่ต่ำมากวิธีสอน โดยวิธีแปลจึงล้มเหลวต่อมาในปี พ.ศ.2515 จึงเริ่มใช้ วิธีพิเศษแล้วพัฒนามาเป็นวิธีบูรณาการ ในปีพ.ศ.2530 ทดลองใช้ในระยะเวลาปี พ.ศ.2530-2534 จากผลการวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า การสอนโดยวิธีบูรณาการให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ดีกว่าการสอนภาษาไทยด้วยวิธีสอนแบบอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกรายการ

จากงานวิจัยที่กล่าวมาจะเห็นว่าการสอนภาษาที่สองด้วยวิธีต่างๆที่ผู้วิจัยนำมาใช้ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาได้ตรงตามเป้าหมายของผู้วิจัยทุกการวิจัย ซึ่งแสดงว่าการดำเนินการสอนด้วยวิธีสอนแบบต่างๆหากมีการวางแผนการสอนที่ดีและมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้สามารถสร้างความก้าวหน้าทางภาษาให้กับกลุ่มเป้าหมายได้

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

วูดเวิร์ด คาโรลีน และเจอโรม (Woodward Burk and Haste. 1977) ได้ศึกษา รูปแบบการเริ่มเรียนภาษาเขียนของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กที่มีความพร้อมในการฟังการออกเสียง และการผูกประโยคจะมีความสามารถในการเขียนสูงกว่าเด็กที่ไม่พร้อมในด้านการฟัง การออกเสียง และผูกประโยค

บลูมและชูเอลล์ (Bloom and Shuell. 1981 : 245) ได้ศึกษาความคงทนของการเรียนรู้ คำศัพท์ภาษาที่สองจากการฝึกแบบแบ่งเวลาเป็นช่วงๆและการฝึกแบบครั้งเดียวจบเนื้อหา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน เกรด 9-10 ที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่สองจำนวน 56 คน ผลการทดลองพบว่ากลุ่มที่เรียนโดยการฝึกแบบเป็นช่วงๆได้ผลในด้านความคงทนในการเรียนรู้ดีกว่ากลุ่มที่ฝึกครั้งเดียวจบเนื้อหาคิดเป็นร้อยละ 35

คิทเทล (Kittell. 1963 : 76-83) ได้ทำการศึกษาศติปัญญาและการอ่านของนักเรียนที่เรียนรู้สองภาษาในเมืองเบอร์ดเลย์ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา โดยการทดสอบ 2 ครั้ง

ครั้งแรกเมื่อกลุ่มตัวอย่างเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และครั้งที่ 2 เมื่อกลุ่มตัวอย่างเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลปรากฏว่า

1.ความสามารถของสมองด้านภาษาและด้านการอ่านของเด็กที่เรียนรู้สองภาษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่ำกว่าความสามารถของสมองด้านอื่นๆที่ไม่ใช่ภาษา

2.ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ความสามารถของสมองด้านภาษาและด้านการอ่านของเด็กที่เรียนรู้ภาษาเดียวจะสูงกว่าเด็กที่เรียนรู้สองภาษา

3.ความสามารถของสมองด้านภาษาและด้านการอ่านของเด็กที่เรียนรู้สองภาษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าความสามารถของสมองด้านอื่นๆที่ไม่ใช่ภาษาซึ่งตรงข้ามกับความสามารถของเด็กที่เรียนรู้เพียงภาษาเดียว

4.ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เด็กที่เรียนรู้สองภาษามีความสามารถเฉลี่ยทางการอ่านและวุฒิภาวะทางสมองสูงกว่าเด็กที่เรียนรู้เพียงภาษาเดียว

จากงานวิจัยในต่างประเทศได้ข้อสรุปว่า อายุของผู้เรียนและเวลาในการฝึกภาษามีผลต่อการเรียนภาษาที่สอง เด็กที่มีความพร้อมฝึกภาษาจะสามารถฝึกภาษาได้ดีกว่าอีกทั้งการฝึกภาษาโดยการแบ่งเวลาเป็นช่วงๆจะสามารถทำให้ผู้เรียนจดจำภาษาที่ฝึกได้ดีกว่า

5. เอกสารเกี่ยวกับชาวเขาเผ่าอีก้อและภาษาอีก้อ

5.1 เอกสารเกี่ยวกับชาวเขาเผ่าอีก้อ

ประวัติความเป็นมา

อีก้อเป็นชาวเขาที่อพยพเข้าสู่ประเทศไทยเมื่อประมาณ 60 ปี ล่วงมาแล้ว ส่วนหนึ่งอพยพมาจากพม่าและบางพวกอพยพมาจากลาวอีก้อมีถิ่นฐานเดิมอยู่ในมณฑลไกวเจาและมณฑลยูนนาน ภายหลังได้เคลื่อนย้ายลงมาทางตอนใต้ของมณฑลยูนนาน แล้วอพยพเข้าไปอยู่ในเขตรัฐว้าและรัฐเชียงตุงของพม่า บริเวณเมืองไลหรือไลเจาของเวียดนามเหนือตามภูเขาในแขวงพงสาลี แขวงหัวของประเทศไทย และตอนเหนือสุดของประเทศไทยซึ่งเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์มีอากาศเย็นตลอดปี สาเหตุที่อพยพหนีออกจากประเทศจีนเพื่อหลีกเลี่ยงสงครามและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของจีน ทำให้ต้องเผชิญสภาพการบีบคั้นต่างๆ

อีก้อ นิยมเรียกตัวเองว่า "อาฮา" (AKHA) ไทย , พม่าและลาวเรียก "อีก้อ"(EKAW) ส่วนชาวจีนเรียกว่า ฮานี (HANI) หรือ โวณี (WONI) อีก้อเป็นชนเผ่าหนึ่งของเชื้อชาติทิเบต-พม่า (TIBETO-BURMAN) เชื่อกันว่าอีก้อเป็นสายพันธุ์สาขาหนึ่งของพวกโล-โล (LO-LO) หรือโน-ซู (NO-SU) (ขจิตภัย บุรุษพัฒน์. 2518 : 121-122) สำหรับในประเทศไทยพบชนเผ่าอีก้อในจังหวัดเชียงราย ลำปาง และเชียงใหม่ แต่โดยส่วนใหญ่อีก้อมักจะอยู่ในจังหวัดเชียงรายมากที่สุด (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ. 2518 : 2) ศูนย์วิจัยชาวเขา

กรมประชาสงเคราะห์ได้สำรวจพบว่า มีชาวอีเก้อในประเทศไทยประมาณ 136 หมู่บ้าน ประชากรมีจำนวน 24,682 คน จากการสำรวจในปี 2528 (สมัย สุทธิธรรม. 2530 : 5)

ก่อน พ.ศ.2494 ทางภาคเหนือยังไม่มีคำว่า "ชาวเขา" ดังที่เข้าใจกันคงมีแต่คำว่า "ชาวป่า ชาวดอย" ต่อมาทางราชการเห็นความสำคัญของชาวเขาจึงได้บังเกิดคำว่า "ชาวเขา" และ "ชาวไทยภูเขา" ขึ้นและพบว่าอีเก้อมีการติดต่อกับคนพื้นราบน้อยที่สุด (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ. 2518 : บทนำ)

ลักษณะทางกายภาพและการแต่งกาย

ชาวอีเก้อเป็นคนลำสันแข็งแรงผิวเนื้อสีน้ำตาลอ่อนคล้ำและกร้านกว่าคนไทยผู้ชายสูงกว่าผู้หญิงสำหรับผู้หญิงส่วนมากค่อนข้างเตี้ยศีรษะกลมใบหน้ารูปกลมลำตัวยาวกว่าน่องและขาแขนและขาสั้นผิวดำกับพวกผู้ชาย ผู้หญิงอีเก้อหวีผมแสดกลางผมยาวขมวดเป็นมวยไว้ข้างหลังการแต่งกายผิวดำจากชาวเขาเผ่าอื่นๆมาก คือ สวมกระโปรงสีดำสั้นเหนือเข่ามีจีบรอบเอวแบบกระโปรงพลีทซึ่งพวกสุภาพสตรีไทยเราเคยนิยมกันในสมัยหนึ่ง ผู้ชายนิยมโกนผมรอบศีรษะและเอาไว้ผมจุกตรงกลางปล่อยให้ผมจุกห้อยลงไปข้างหลังคล้ายกับหางเปีย เปียที่เอาไว้ไม่ให้ผมร่วงใช้เชือกผูกไว้ที่ปลายผมพวกอีเก้อต้องไว้ผมเปียทุกคนเพราะเขาถือกันว่าถ้าไม่มีหางเปียแล้วอาจทำให้กลายเป็นบ้าได้ การแต่งกายของพวกผู้ชายนั้นใช้เสื้อสีดำแขนยาวรูปทรงกระบอกคอกลมสูงรอบคอเสื้อผ่าอกมีเชือกผูกนุ่งกางเกงขายาวครึ่งหน้าแข้งแบบกางเกงขาก๊วย (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ. 2518 : 10)

ถิ่นที่อยู่อาศัย

อีเก้อชอบตั้งหมู่บ้านตามภูเขาที่มีระดับความสูงโดยเฉลี่ยประมาณ 3,000-4,000 ฟุตจากระดับน้ำทะเล (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ. 2518 : 7) การเลือกตั้งหมู่บ้านมักจะเลือกที่ที่สามารถเข้าออกได้ทางเดียวซึ่งส่วนมากจะเป็นด้านทิศตะวันออกหมู่บ้านอีเก้อมักจะอยู่ใกล้ลำธารที่มีน้ำตลอดปีการสร้างบ้านมักอาศัยไม้ไผ่เป็นส่วนใหญ่ไม่มีรั้วล้อมหมู่บ้าน บ้านของหัวหน้าหมู่บ้านตั้งอยู่กลางหมู่บ้านตรงทางเข้าหมู่บ้านจะมีประตูซึ่งตั้งขึ้นตามความเชื่อของชาวอีเก้อทำเป็นรูปดาบข้างลูกศรข้างโดยมีความเชื่อว่าเป็นอาวุธให้ผีประจำหมู่บ้านไว้ต่อสู้กับผีนอกหมู่บ้านอีกประตูหนึ่งเรียกว่า "ลกค่อ" สร้างด้วยท่อนไม้ใหญ่ทำเป็นเสาสองข้างพาดบนหนึ่งท่อนคล้ายประตูทางเข้าวัดของญี่ปุ่นทุกๆปีในงานปีใหม่ชาวอีเก้อจะสร้างประตูเพิ่มขึ้นปีละ 1 ประตูเรียงรายถัดจากอันเก่าและเราอาจทราบอายุของหมู่บ้านได้จากการนับจำนวนประตูนี้และสองข้างประตูจะมีท่อนไม้แกะสลักเป็นรูปผู้หญิง-ผู้ชาย ประกอบกิจการเพศอยู่หลายคู่ชาวอีเก้อไม่ถือว่าหย่าร้างเพราะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ชายหญิงต้องมีหน้าที่สืบพันธุ์ไว้มิให้เชื้อชาติของตนสูญไป (ขจิตภัย บุระพันธ์. 2518 : 126-127)

ระบบการปกครองหมู่บ้าน

หมู่บ้านถือเป็นหน่วยสังคมเบื้องต้น ซึ่งมีอิสระในการปกครองตนเองประกอบด้วย ผู้อาวุโส 3 คน เป็นอย่างน้อย ชายที่มีอาวุโสสูงสุดในทุกครอบครัวขยายเป็นหัวหน้าครอบครัวและทำหน้าที่เสมือนกับหัวหน้าพิธีกรรมของครอบครัวในการเซ่นสรวงผีบรรพบุรุษ นอกจากนี้หมู่บ้านนี้ก็ยังเป็นหน่วยเบื้องต้นทางเศรษฐกิจ มรดกและธุรกิจประจำวัน ตลอดจนเป็นศูนย์ปฏิบัติทางศาสนาของชาวอีโก้อีกด้วยทุกคนมีอิสระในการดำรงชีวิตภายใต้กฎแห่งขนบธรรมเนียมประเพณีของหมู่บ้านกฎหมายสังคมมิได้ใช้บังคับเป็นรายบุคคลแต่กำหนดให้ทุกคนในหมู่บ้านยอมรับและปฏิบัติตามทัดเทียมกันไม่ว่าจะเป็นหัวหน้าหมู่บ้านหัวหน้าพิธีกรรมหรือคนสำคัญอื่น ๆ ก็มิได้รับการยกเว้น ดังนั้นกฎประเพณีจึงมีความศักดิ์สิทธิ์และมีผลต่อเอกภาพของสังคมอีโก้มาก (ละเอียด ชอบธรรม. 2523 : 6)

ระบบเศรษฐกิจ

การกลั่นกรอง เป็นอาชีพหลักของอีโก้อมีการปลูกข้าวเจ้า ข้าวโพด ฝ้าย สลับกันไป ผลผลิตที่ได้เป็นข้าว จะนำไปบริโภคทั้งหมดส่วนพืชอื่นๆอาจนำไปจำหน่ายบ้าง การเพาะปลูกของชาวอีโก้อเป็นแบบโบราณอยู่ ไม่มีการพัฒนาไม่รู้จักการใช้ปุ๋ยจึงทำให้ได้ผลผลิตไม่ดีเท่าที่ควร การเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่เพื่อใช้งานและนำมาประกอบพิธีกรรม ระบบซึ่งตวงวัดใช้วิธีการของเงิน (สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการปฏิบัติการทางจิตวิทยาแห่งชาติ. 2518 : 59)

ระบบสังคม

ครอบครัวอีโก้อประกอบด้วยพ่อแม่ลูก ในบ้านหลังหนึ่งอาจมีหลายครอบครัวอยู่ร่วมกัน เพราะลูกชายที่แต่งงานแล้วจะนำภรรยาเข้ามาอยู่ร่วมกับพ่อแม่จึงมีลักษณะเป็นครอบครัวใหญ่ เมื่อหัวหน้าครอบครัวตายลงลูกชายคนโตจะเป็นหัวหน้าครอบครัวแทน อีโก้อสืบเชื้อสายทางบิดาเป็นลำดับและยึดมั่นในเรื่องสกุลมากอีโก้อึดถือในขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อถืออย่างเคร่งครัดจึงนับถือกลุ่มผู้อาวุโสมาก หัวหน้าหมู่บ้านก็ไม่อาจได้รับความนับถือจากชาวบ้านได้เท่าอีโก้อยกย่องผู้ชายมากกว่าผู้หญิงเพราะผู้หญิงเมื่อแต่งงานแล้วจะต้องขาดจากสกุลเดิมต้องมาใช้สกุลของสามี (สมัย สุทธิธรรม. 2530 : 11)

ศาสนา

อีโก้อก็เช่นเดียวกับชาวเขาเผ่าอื่นๆที่มีการนับถือผีอย่างแน่นแฟ้น โดยเฉพาะผีเรือนซึ่งอีโก้อเรียกว่า "มิตสา" (Mitsa) ถือว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์และเป็นที่เคารพสักการะของครอบครัวและมีผีดีผีร้ายที่สิงสถิตย์อยู่ตามที่ต่างๆพวกอีโก้อกลัวผีน้ำกันมากจึงไม่ค่อยจะอาบน้ำกันเพราะกลัวว่าผีร้ายจะเข้าสิงสู่ตน (ขจิตภัย บุรุษพัฒน์. 2518 : 135) พิธีกรรมต่างๆของชุมชนในหมู่บ้านดำเนินการโดยหัวหน้าพิธีกรรม (หย่อมะ) และผู้รอบรู้แห่งหมู่บ้าน (ยี่ผ่า) เป็นบุคคลเพียงสองคนเท่านั้นที่สามารถ

ติดต่อหรือดำเนินการพิธีกรรมเพื่อติดต่อผีต่างๆ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการปฏิบัติการทางจิตวิทยาแห่งชาติ. 2518 : 58)

5.2 เอกสารเกี่ยวกับภาษาอีก้อ

อีก้อมีภาษาพูดเป็นของตนเอง แต่ไม่มีภาษาเขียน ภาษาอีก้อจัดอยู่ในตระกูลทิเบต-พม่า กลุ่ม โลโล สาขา โลโล ลักษณะภาษาอีก้อจะพูดออกเสียงพยางค์เดียวมีเสียงสูงต่ำและพยัญชนะตัวสุดท้ายออกเสียงกล้ำยาวมาก คำบางคำมีรากศัพท์มาจากภาษาอื่นเช่น ภาษาจีน , พม่า , ไทยใหญ่ และไทยภาคเหนือ (ละเอียด ชอบธรรม. 2523 : 4) โครงสร้างทางภาษาอีก้อ มีลักษณะผสมผสานระหว่างภาษาทิเบตและพม่า แปลความหมายจากข้างหลังมาข้างหน้ามีรูปแบบ CVT Pattern (Consonant-Vowel-Tone) สองส่วนหลักในคำพูดภาษาอีก้อมักประกอบด้วย นาม และ กิริยา มีส่วนที่คล้ายบุพบทหรือสันธานต่อท้าย โดยพูดประกอบคำไปด้วยกันจึงจะเป็นคำพูดที่มีความหมายเต็ม (Lewis. 1989 : 13) ยกตัวอย่างเช่น

"บือ เซ้ อี-เออ" (บือเซ้ = ป่า , อี-เออ = จะไป) แปลเป็นไทยว่า กำลังจะไปป่า

"อะ ชือ จอ เมียะ" (อะชือ = สุนัข , จอเมียะ = นี่,นี่คือ) แปลเป็นไทยว่า นี่คือสุนัข

"ลือ บ่อ ด่อ มา เมีย-อะโล" (ลือบ่อ = ชา,น้ำชา , ด่อ = ดื่ม , มา เมีย-อะโล = ต้องการ-ไหม) แปลเป็นไทยว่า ต้องการดื่มชาไหม

ลักษณะเด่นของภาษาอีก้อ คือ ไม่มีเสียงพยัญชนะสะกดเช่นเดียวกับภาษาลีซอและภาษามูเซอ ไม่มีเสียงพยัญชนะควบกล้ำนอกจากควบกล้ำกับ ตัว ย. ซึ่งในภาษาไทยไม่มีและไม่มีเสียงวรรณยุกต์โทกับจัตวา (ประสงค์ ราชณสุข. 2532 : 22)

6. เอกสารเกี่ยวกับชาวเขากับการศึกษาภาษาไทย

ชาวเขาในประเทศไทยรู้จักการศึกษาระบบโรงเรียนของไทยมาเป็นเวลานานแล้วมีโรงเรียนชาวเขาแห่งแรกในประเทศไทยตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2478 ที่บ้านแม้วอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ซึ่งเป็นโรงเรียนประชาบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 150) สำหรับในปี พ.ศ. 2535 ซึ่งเป็นปีแรกที่เริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 ทางกระทรวงศึกษาธิการได้วางนโยบายและเป้าหมายเอาไว้ว่า

1.เด็กในวัยเรียนชาวเขา เป็นหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติจัดบริการให้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ได้ในทุกหย่อมบ้านซึ่งมีด้วยกันทั้งหมดประมาณ 3,000 กว่าหย่อมบ้าน

2.ผู้ใหญ่ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ต้องฟังและพูดภาษาไทยได้เป็นหน้าที่ของ กรมการศึกษานอกโรงเรียน

3.ร้อยละ 20 ของวัยแรงงานชาวเขาจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพซึ่งไม่ใช่การเกษตร เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดยังไม่ชัดเจน เพราะทั้งกรมการศึกษานอกโรงเรียนและกรมอาชีวศึกษาก็มีงานเหล่านี้อยู่ด้วย

4.ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงการเผยแพร่ศาสนา ในชุมชนชาวเขาให้ดีขึ้นโดยให้เปลี่ยนจากการนับถือระบบความเชื่อเดิมมาเป็นศาสนาคริสต์และศาสนาพุทธ (ประวิตร โพธิาสัน. 2534 : 67)

ดังนั้นการพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาที่สำคัญทางหนึ่งคือ การให้การศึกษาซึ่งในปัจจุบันชาวเขาเริ่มสนใจที่จะส่งบุตรหลานของตนเข้ารับการศึกษานในโรงเรียนต่างๆที่รัฐบาลและเอกชนจัดให้ แต่เด็กชาวเขามีภาษาประจำเผ่าของตนเองใช้ในชีวิตประจำวันเมื่อเข้าศึกษาในโรงเรียนก็ต้องเรียนภาษาไทยกลางเป็นภาษาที่สอง จึงทำให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอน (ประสงค์ ราชณสุข. 2532 : 28) จากความเคยชินกับภาษาพูดในชุมชนของตนคือภาษาชาวเขาซึ่งแตกต่างไปตามเผ่า เด็กพวกนี้ไม่เคยได้ยินได้ฟังมาก่อนภาษาไทยจึงเป็นภาษาที่เด็กไม่รู้และโดยที่ไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับภาษาไทยตลอดจนความสำคัญของการศึกษา เมื่อชาวเขาไม่รู้ภาษาไทยดีพอการเรียนวิชาอื่นๆที่ต้องใช้ภาษาไทยจึงเป็นการยากที่เด็กชาวเขาจะเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วเหมือนเด็กชาวไทยพื้นราบจึงทำให้เมื่อหน่วยการเรียน (ขจัดภัย บุรุษพัฒน์. 2518 : 237)

นอกจากนี้เด็กชาวเขาที่เข้าโรงเรียนก็เกิดปัญหาทางการเรียนการสอนอันเนื่องมาจากภาษาไทยเป็นภาษาที่สองของเด็กชาวเขา จึงทำให้เรียนได้ไม่ดีเท่าเด็กพื้นราบเนื่องจากต้องใช้แบบเรียนเช่นเดียวกับเด็กพื้นราบ (เรขา ทองสวัสดิ์. 2515 : 5)

จากการที่สถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรด้านชาวเขา เช่น วิทยาลัยครู คณะศึกษาศาสตร์และคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่างๆนั้นยังไม่มีแม่แต่วิชาเลือกเกี่ยวกับการเป็นครูบนเขา ยกตัวอย่างเช่น การศึกษาบนภูเขาจะอย่างไร เด็กมีปัญหาเรื่องการออกเสียง ปัญหาเรื่องการขาดเรียนรวมถึงอุปกรณ์และเทคนิคที่จะใช้ประกอบในการเรียนการสอน (ประวิตร โพธิาสัน. 2534 : 68)

7. งานวิจัยเกี่ยวกับชาวเขากับการศึกษาภาษาไทย

เกี่ยวกับการศึกษาภาษาไทยของชาวเขาในประเทศไทย เกริกศักดิ์ บุญญานพวงศ์ (2530 : 24-25) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของนักเรียนชาวเขาเกี่ยวกับการยอมรับทางสังคมจากชาวพื้นราบ พบว่า ระดับการศึกษาที่นักเรียนชาวเขาต้องการเรียนร้อยละ 49 ต้องการเรียนจนจบระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ที่เหลือร้อยละ 24.1 และ 25.9 ต้องการเรียนจนจบระดับป.วส. และป.วช. ตามลำดับและจากการหาความสัมพันธ์โดยการทดสอบไคสแควร์ พบว่า ระดับการศึกษาสูงสุดที่นักเรียนชาวเขาต้องการเรียนมีความสัมพันธ์กับชาติพันธุ์และคะแนนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับความเชื่อมั่นที่สูงกว่า 95 % กล่าวคือ ชาวเขาเผ่าม้ง มีความ

ต้องการเรียนสูงกว่าเผ่าอื่นเพราะคุ้นเคยกับคนพื้นราบมากกว่าและคนที่เรียนได้คะแนนดีมีความต้องการเรียนต่อมากกว่าคนที่ได้คะแนนต่ำ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2525-2526 ได้ทำการศึกษาสาเหตุและวิธีแก้ปัญหาการเรียนช้าขึ้นในระดับประถมศึกษา ในอำเภอฮอดจังหวัดเชียงใหม่ พบว่านักเรียนชาวไทยภูเขาในอำเภอฮอด ช้าขึ้นเป็นจำนวนถึง 255 คน ในจำนวนนักเรียนทั้งหมด 626 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 41 เนื่องจากชาวไทยภูเขาเหล่านี้มีภาษาของตนเองและใช้ในชีวิตประจำวันจึงทำให้เข้าใจบทเรียน โดยเฉพาะเกี่ยวกับภาษาไทยได้ช้า (กองวิจัยการศึกษา. 2531 : 13)

อ้อมฤทัย ไชยมงคล (2529 : 97,250) ได้ทำการวิจัย ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชาวเขา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 8 พบว่า ครูมีปัญหาการสอนในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านตัวผู้เรียน ส่วนการวัดผลและการประเมินผลมีปัญหาปานกลาง ด้านความแตกต่างระหว่างเพศของครู ไม่มีผลทางการสอน ด้านสื่อการสอนพบว่าครูมีปัญหาเกี่ยวกับสื่อแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 แบ่งได้เป็น 1.แหล่งความรู้ให้ครูและนักเรียนค้นคว้า 2.สื่อการสอนทักษะทางภาษาไทยเฉพาะอย่างเช่น วิทยุ-เทปตลับเทปที่ตรงกับเนื้อหา 3.วิทยากร 4.งบประมาณ 5.การจัดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับชาวเขานอกจากนี้ยังพบว่าครูนิยมใช้ภาษาถิ่นมากกว่าภาษาไทย

พ.ต.ท ศุภชัย เพ็ญโรจน์ (2528 : 75) ได้ทำการวิจัยสำรวจปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนชาวเขาของตำรวจตระเวนชายแดนของกองบังคับตำรวจตระเวนชายแดนภาค 1 และภาค 3 กลุ่มตัวอย่างเป็น เจ้าหน้าที่จำนวน 24 คน,ครูใหญ่ 40 คน,ครู 150 คน โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า ในด้านวิชาการ เจ้าหน้าที่,ครูใหญ่,ครู มีความเห็นตรงกันว่ามีปัญหามากที่สุด คือระบบการศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของชาวเขา ทำให้เกิดปัญหาทางการเรียนการสอนเพราะโรงเรียนชาวเขาสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการแต่สภาพความเป็นอยู่ภาษาที่ใช้วัฒนธรรมแตกต่างจากเด็กพื้นราบ

กองวิจัยการศึกษา (2531 : 107,109) ได้ทำการศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับชาวไทยต่างวัฒนธรรม พบว่า ในด้านคุณภาพทางการศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คะแนนความสามารถพื้นฐาน (เลขคณิตและภาษาไทย) กลุ่มชาวไทยภูเขาได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด , อัตราการเลื่อนชั้นของนักเรียนในกลุ่มชาวไทยภูเขาและชาวไทยที่พูดภาษายาวี อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (ประมาณร้อยละ 80) ในขณะที่กลุ่มนักเรียนในกลุ่มชาวไทยที่พูดภาษาเขมร ส่วย เยอ มีอัตราการเลื่อนชั้นเฉลี่ยสูงถึงเกือบร้อยละ 97 จากการทดสอบความรู้ ความคิดเห็นและปฏิบัติตนในฐานะที่เป็นพลเมืองไทย พบว่า กลุ่มที่ ฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยรู้เรื่อง มีคะแนนความเป็นพลเมืองไทยสูงกว่ากลุ่มที่ไม่รู้ภาษาไทยทุกกลุ่ม

ชนันพร โอภาสพันธ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ พัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กไทยกลาง เด็กไทยเหนือและเด็กไทยม้ง ที่มีอายุในช่วง 7-9 ปี พบว่า พัฒนาการทาง

ภาษาพูดภาษาไทย , ด้านคำศัพท์เด็กไทยภาคเหนือ มีพัฒนาการดีกว่าเด็กไทยภาคกลางและเด็กไทยภาคกลางมีพัฒนาการดีกว่าเด็กไทยม้ง ส่วนในด้านประโยคและภาษาพูดไม่มีความแตกต่างกันและไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ

ประสงค์ รายนสุข (2532 : 311) ได้ทำการศึกษาทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการพูดภาษาไทยแก่เด็กชาวเขา ผลปรากฏว่า แบบฝึกดังกล่าวสามารถลดปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนชาวเขาได้อีกทั้งยังมีทัศนคติที่ดีต่อแบบฝึกอยู่ในระดับสูง

อัญชัญ อินคำ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาหาประสิทธิภาพของแบบฝึกซ่อมเสริมชาวเขาเผ่าแม้ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาด้านการออกเสียงตัวสะกดไม่ชัดเจน โดยให้เกณฑ์ประสิทธิภาพเป็น 80/80 ปรากฏผลว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกซ่อมเสริมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 91.83/89.00 แสดงว่า แบบฝึกดังกล่าวมีประสิทธิภาพสูงเชื่อถือได้

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน "ไทยดอย 1" และเรียนจากชุดการสอน "ไทยดอย 2" มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน
2. นักเรียนชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน "ไทยดอย 1" และเรียนจากชุดการสอน "ไทยดอย 2" มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

✓ สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับในหัวข้อต่างๆดังนี้

- 1.ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีสุ่ม
- 2.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพ
- 3.การดำเนินการทดลอง
- 4.การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีสุ่ม

✓ กลุ่มประชากร คือ นักเรียนชาวเขาเผ่าอีเก้อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย เลือกมาแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

- 1.เป็นโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนชาวเขาเผ่าอีเก้อ ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพียงพอในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.เป็นโรงเรียนที่เน้นการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงวัฒนธรรมของชนเผ่า
 - 3.เป็นโรงเรียนที่ผู้อำนวยการและคณะอาจารย์ในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการศึกษาค้นคว้า
 - 4.เป็นโรงเรียนประจำที่นักเรียนพักในโรงเรียน สามารถกำหนดเวลาในการทดลองได้สะดวกและมีครูสอนภาษาไทยที่สามารถพูดภาษาอีเก้อได้
 - 5.เป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยสามารถเดินทางไปทดลองได้สะดวกและรวดเร็ว อีกทั้งได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆจากเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาชาวเขาในพื้นที่เป็นอย่างดี
- ✓ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชาวเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน ทั้งหมดจำนวน 36 คน แล้วนำมาทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก เพื่อจัดแบ่งเข้ากลุ่มละ 18 คน แล้วสุ่มโดยวิธีจับฉลากอีกครั้งเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง ที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยให้
- กลุ่มทดลองที่ 1 ใช้ชุดการสอน "ไทยดอย 1"
 - กลุ่มทดลองที่ 2 ใช้ชุดการสอน "ไทยดอย 2"

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

ชุดการสอนสำหรับครู แบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

1.ชุดการสอน "ไทยดอย 1" ซึ่งเป็นชุดการสอนที่สร้างจากแนวทางการสอนที่ผู้สอนใช้ภาษา อีก้อดำเนินการสอนภาษาไทย

2.ชุดการสอน "ไทยดอย 2" ซึ่งเป็นชุดการสอนที่สร้างจากหลักการกระบวนการเรียนรู้ภาษา และทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยมในการสอนภาษาที่สอง

ทั้ง 2 แบบมีขั้นตอนการดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ติดต่อขออนุญาตสังเกตการณ์ภายในชุมชนเกี่ยวกับประเพณี ความเป็นอยู่ วัฒนธรรมความเชื่อ ระบบภาษาชาวเขาเผ่าอีก้อ ตลอดจนทำการสัมภาษณ์ครูสอนชาวเขา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย และครูอาสาชาวเขาจากสมาคมเพื่อการศึกษาและ วัฒนธรรมชาวอาข่า เชียงราย ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาชาวเขาเฉพาะเผ่าอีก้อที่ดำเนินการด้านการศึกษา และการพัฒนาชุมชน ระหว่างปีการศึกษา 2535 – 2536

ขั้นที่ 2 ออกสำรวจศึกษาโรงเรียนและสภาพการศึกษา ตลอดจนทำการสอนภาษาไทยให้แก่ นักเรียนชาวเขาเผ่าอีก้อ และทดสอบความรู้ภาษาไทยทั่วไปของชาวเขาเผ่าอีก้อ ที่เรียนในระบบ โรงเรียนและระบบการศึกษาตอนกลางคืนของศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา, พื้นที่ 11 หมู่บ้าน และ 1 โรงเรียนในเขตอำเภอแม่สรวย อำเภอเมือง อำเภอแม่จัน และกิ่งอำเภอแม่ฟ้าหลวง (ปัจจุบัน ได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอแม่ฟ้าหลวง) จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ 12-25 พฤศจิกายน พ.ศ.2537 เพื่อศึกษาสภาพปัญหา

ขั้นที่ 3 รวบรวมข้อมูลและสรุปผล แล้วนำมาดำเนินการค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมใน ห้องสมุด

ขั้นที่ 4 ศึกษารายละเอียดและวิเคราะห์หลักสูตรที่ใช้ในการสร้างชุดการสอน ให้สัมพันธ์ กับสภาพความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของชาวเขาเผ่าอีก้อ โดยจัดประชุมร่วมกับครูอาสาสมัครของ สมาคมเพื่อการศึกษาและวัฒนธรรมชาวอาข่า เชียงราย ซึ่งเป็นครูประจำในพื้นที่ ระหว่างวันที่ 30-31 มกราคม พ.ศ. 2538

ขั้นที่ 5 เข้าร่วมสัมมนา เรื่อง "วิสัยทัศน์ทางสังคมและการศึกษาของชนเผ่าในประเทศไทย" ซึ่งจัดโดยโครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ธนาคารกสิกรไทยร่วมกับศูนย์ประสานงาน องค์กรเอกชนเพื่อพัฒนาชาวไทยภูเขา (ศอช.) ระหว่างวันที่ 17-18 พฤษภาคม 2538 ที่สำนักบริการ ทางวิชาการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ศึกษานิเทศก์เขต 8 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษากับชาวเขาและครูอาสาชาวเขา เพื่อรวบรวมข้อมูลและยืนยัน สภาพปัญหาที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขั้นที่ 6 ปรีกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อกำหนดแนวทางในการวิจัย

ขั้นที่ 7 สร้างชุดการสอน เพื่อใช้ในการทดลองสอน แบ่งเป็น 5 หน่วยย่อย จำนวน 5 ชั่วโมง โดยศึกษาวิธีการสร้างชุดการสอนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำไปให้ประธานควบคุมปริมาณพันธของผู้อยู่ตรวจสอบและแก้ไข จากนั้นจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตชุดการสอน , ด้านวิธีสอน , ด้านเนื้อหาวิชาและด้านการศึกษาของชาวเขาเผ่าอ๋ก้อรวมทั้งสิ้น จำนวน 4 ท่าน พิจารณาตรวจสอบและประเมินผล ได้แก่

รศ.ดร. สุรัชย์ ลิกขานันตติต หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรมการสอนเป็นผู้ตรวจสอบ

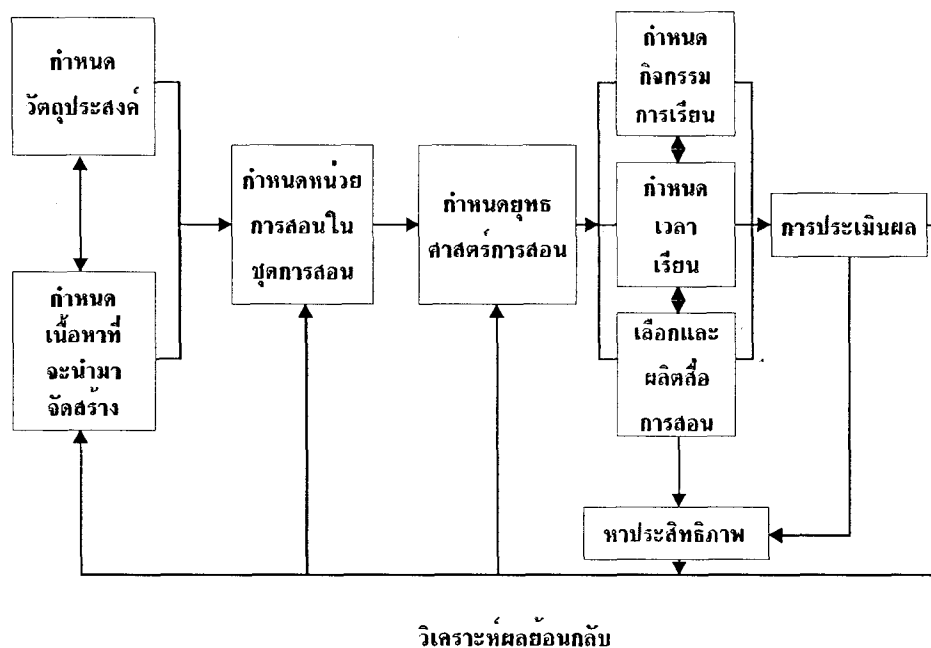
ผศ.บุญฤทธิ์ คงคาเพชร ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านวัสดุกราฟิกที่ใช้ในชุดการสอนเป็นผู้ตรวจสอบ

คุณอาทุ ปอแจ๋ ผู้อำนวยการสมาคมเพื่อการศึกษาและวัฒนธรรมชาวอาข่า เชียงราย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหาของชุดการสอน ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาวเขาเผ่าอ๋ก้อและการสอนภาษาไทยในชุดการสอน “ไทยดอย” โดยครูที่พูดภาษาอ๋ก้อเป็นผู้ดำเนินการสอน

คุณเสรี มาเยอะ ครูสอนวิชาภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขาเผ่าอ๋ก้อในหลักสูตร ศศช. (ศูนย์การศึกษาในเขตชุมชนชาวเขา) ซึ่งเป็นครูผู้สอนที่สามารถพูดภาษาอ๋ก้อได้เป็นอย่างดีและมีประสบการณ์การสอนภาษาไทยในเขตชุมชนชาวเขามากกว่า 10 ปี และเป็นครูที่ผู้อยู่เลือกให้เป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยชุดการสอนชุด “ไทยดอย” ทั้ง 2 แบบ

ระบบการผลิตชุดการสอน “ไทยดอย” มีขั้นตอนการผลิตดังนี้

ระบบการผลิตชุดการสอน “ไทยดอย” (Thai Hill Plan Instructional Package) เป็นระบบการผลิตชุดการสอนที่บูรณาการสื่อและวิธีสอน ให้ตรงตามความต้องการในการเรียนรู้และเหมาะสมกับการเรียนการสอน ในสภาพความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของชาวเขาเผ่าอ๋ก้อ ระบบการผลิตชุดการสอน “ไทยดอย” ใช้แนวทางของระบบการสอนแผนจุฬาฯ (Chula Plan) และระบบการเรียนการสอนของเกอร์ลาชและอีลาย (Gerlach and Ely) มาบูรณาการเข้าด้วยกัน เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนในห้องเรียนและตรงตามวัตถุประสงค์ของการใช้ชุดการสอน ชุด “ไทยดอย” สอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองมากขึ้น การผลิตชุดการสอน “ไทยดอย” มีขั้นตอนเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะนำชุดการสอนไปใช้ให้ตรงตามเนื้อหาในหลักสูตรที่ใช้อยู่ โดยแบ่งเป็นหน่วยการสอนแต่ละหน่วยการสอนได้กำหนดยุทธศาสตร์การสอนที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมแล้วจึงกำหนดเป็นมโนทัศน์และหลักการที่จะนำมาออกแบบเป็นกิจกรรมต่างๆในการเรียนภายใต้เวลาที่กำหนด หลังจากนั้นจึงเลือกสื่อการสอนและการประเมินผลแล้วนำมาทดลองใช้ ทำการวิเคราะห์ผลย้อนกลับเพื่อนำมาปรับปรุงและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนต่อไป

ภาพประกอบ 5 แบบจำลองระบบการผลิตชุดการสอน “ไทยดอย”

ระบบการผลิตชุดการสอน “ไทยดอย” แบ่งเป็นขั้นตอน 10 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดวัตถุประสงค์
2. กำหนดเนื้อหาที่จะนำมาจัดสร้าง
3. กำหนดหน่วยการสอนในชุดการสอน
4. กำหนดยุทธศาสตร์การสอน
5. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้
6. กำหนดเวลาเรียนจากชุดการสอน
7. เลือกและผลิตสื่อการสอน
8. การประเมินผล
9. การวิเคราะห์ผลย้อนกลับ
10. หาประสิทธิภาพจากชุดการสอน

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ที่กำหนดเป็นการกำหนดพฤติกรรมของผู้เรียนให้ออกมาในรูปแบบของ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยกำหนดลักษณะดังนี้

- 1.1 บอกถึงสิ่งที่ผู้เรียนกระทำ เช่น นักเรียนสามารถอ่านคำในบัตรคำได้
- 1.2 กำหนดพฤติกรรม หรือ ผลของพฤติกรรมของผู้เรียนที่สังเกตได้ เช่น สามารถเขียนคำตามคำในบัตรคำได้ สามารถจับคู่คำให้ตรงกับรูปในแบบฝึกหัดได้

1.3 สร้างเงื่อนไขในการเกิดพฤติกรรม เช่น อ่านคำต่างๆที่สอนได้ภายในเวลา 3 นาที

1.4 กำหนดมาตรฐานของการแสดงพฤติกรรมในเชิงปริมาณได้ เช่น สามารถอ่านคำในบัตรคำได้ถูกต้องทั้งหมด

2. ขั้นตอนการกำหนดเนื้อหา

ในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในชุดการสอน "ไทยดอย" ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิชาภาษาไทย หน่วยย่อยที่ 1-5 เล่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 สำหรับโรงเรียนในโครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นแบบเรียนที่ต้องใช้ในการเรียนการสอนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีหลักสูตรตรงตามความต้องการของผู้วิจัยในการนำมาจัดสร้างชุดการสอน

3. ขั้นตอนกำหนดหน่วยการสอน

แบ่งเนื้อหาของหลักสูตรออกเป็นหน่วยการสอน ทั้งนี้หลักสูตรดังกล่าวได้แบ่งวิชาภาษาไทยไว้เป็นหน่วยย่อยที่ 1-5 เรียบร้อยแล้ว จึงสะดวกในการนำมาจัดสร้างเป็นชุดการสอนซึ่งทำให้เกิดความสะดวกแก่ครูผู้สอนและง่ายต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น หลักสูตรดังกล่าวได้แบ่งหน่วยการเรียนรู้ไว้ดังนี้

3.1 การฟังและแยกเสียงได้

3.2 การอ่านและเขียน บทที่ 1

3.3 ออกเสียงและพูดได้ถูกต้อง

3.4 การอ่านและเขียน บทที่ 2

3.5 ฟังอ่านและเขียนเป็นประโยค

4. ขั้นตอนกำหนดยุทธศาสตร์การสอน

ยุทธศาสตร์การสอนประกอบด้วย วิธีการ (Methods) เทคนิค (Techniques) และ สื่อการสอน (Instructional Media)

4.1 วิธีการ (Methods) สำหรับชุดการสอน "ไทยดอย" ทั้ง 2 แบบ ใช้ วิธีอนุมาน (Deductive approach) เป็นหลักกล่าวคือ เป็นการนำเสนอโดยผู้สอนให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์หลักการไปแก้ปัญหาหรือหาคำตอบที่ต้องการ วิธีดังกล่าวจะอยู่ในรูปของหลักการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ซึ่งหลักการที่นำมาใช้ในชุดการสอน "ไทยดอย" แต่ละแบบได้ยึดแนวทางหรือพิจารณาจากจุดเด่นของหลักการที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมในชุดการสอนแต่ละแบบและเกณฑ์ประสิทธิภาพ (Efficiency Criteria) กับ เกณฑ์ประสิทธิผล (Effectiveness Criteria) เป็นสำคัญ วิธีสอนที่ใช้ในชุดการสอนได้อธิบายในรูปของแบบแผนการสอนตามขั้นตอนและวิธีการของ วิธีสอนที่ใช้ โดยการสอนในชุดการสอนแต่ละแบบได้ดำเนินการสอนภายใต้แบบแผนการสอนที่กำหนดมาในชุดการสอนและสิ่งที่ผู้วิจัยได้คำนึงอย่างยิ่งสำหรับชุดการสอนก็คือต้องใช้กับชนต่างวัฒนธรรม นั่นคือรูปแบบการดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมในชนเผ่าเพราะจะทำให้การเรียนรู้ของ

ผู้เรียนเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากตรงตามสิ่งแวดล้อมรอบตัวของผู้เรียน จึงทำให้เกิดความสนใจและมองเห็นสิ่งต่างๆ ที่สอนเป็นรูปธรรมได้

4.2 เทคนิค (Techniques) การเลือกเทคนิคในการสอนเป็นสิ่งสำคัญในการนำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ รูปแบบของเทคนิคที่ใช้ในชุดการสอน "ไทยดอย" ประกอบด้วย

4.2.1 การบรรยาย

4.2.2 ประสพการณ์ตรง

4.2.3 บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง

4.3 การใช้สื่อการสอน (Instructional Media) เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การใช้สื่อการสอนทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากขึ้น ทั้งนี้การที่เลือกสื่อการสอนใดมาใช้กับชุดการสอน "ไทยดอย 1" หรือ "ไทยดอย 2" นั้น ขึ้นอยู่กับวิธีสอนที่ใช้ในชุดการสอนนั้นๆ เป็นสำคัญโดยยึดถือหลักการประยุกต์การใช้สื่อการสอนของ เสาวณีย์ ลีขาบัณฑิต (2528) ดังนี้คือ

4.3.1 ประเมินประสบการณ์เบื้องต้นของผู้เรียน

4.3.2 วัดสมรรถภาพในการสร้างมโนภาพของผู้เรียน

4.3.3 เลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน

4.3.4 เลือกใช้สื่อที่เหมาะสม

4.3.5 ใช้สื่อการสอนเร้าผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์

5.ขั้นกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้

การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเป็นแนวทางในการเลือกและผลิตสื่อการสอนสำหรับชุดการสอน "ไทยดอย" กิจกรรมการเรียนรู้ถูกกำหนดจากยุทธศาสตร์การสอนเป็นสำคัญโดยแบ่งและเลือกใช้ตามหน่วยการสอนแต่ละหน่วยตามความเหมาะสมในเนื้อหา

6.ขั้นกำหนดเวลาเรียน

เวลาที่ใช้สำหรับชุดการสอน "ไทยดอย" ทั้งสองแบบใช้เวลาวันละ 1 ชั่วโมง คือ ในช่วงเช้า เวลา 8.00-9.00น. และ 10.00-11.00น. โดยสอนสลับกลุ่มสลับเวลา รวมเป็นเวลา 5 วัน ในแต่ละกลุ่มที่ใช้ทดลอง

7.ขั้นเลือกและผลิตสื่อการสอน

การเลือกและผลิตสื่อการสอนสำหรับชุดการสอน "ไทยดอย" มีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

7.1 มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนนั้นๆ

7.2 สื่อการสอนที่ใช้ต้องมีความเหมาะสมกับความสามารถและวัยของผู้เรียน โดยพิจารณาในแง่ศัพท์ ระดับภาษาที่ใช้ อัตราเร็วในการเสนอเนื้อหา

7.3 ความคุ้มค่าในการจัดสร้าง

7.4 ความสะดวกในการจัดสร้าง

7.5 คุณภาพทางเทคนิคของสื่อ เช่น เสียงชัดเจน ภาพมีความคมชัดสวยงาม ความสูงของตัวอักษรที่ใช้ในบัตรคำ เป็นต้น

จากการจัดประชุมร่วมกับครูอาสาสมัครรวมทั้งการสำรวจในพื้นที่จริงสามารถสรุปคุณสมบัติของสื่อที่จะใช้ได้ในพื้นที่จริงดังนี้

1. สื่อการสอนที่ใช้สามารถใช้ทดแทนแบบเรียนเดิมได้หรือดีกว่า
2. สื่อการสอนที่ใช้ไม่มีความซับซ้อนในการใช้งาน
3. สื่อการสอนสามารถลดช่องว่างด้านภาษาระหว่างผู้เรียนและผู้สอนได้
4. สื่อการสอนสามารถพกพาหรือนำติดตัวไปใช้ได้สะดวก
5. สื่อการสอนที่ใช้สามารถทำงานในพื้นที่ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ได้
6. สื่อการสอนที่ใช้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่และวัฒนธรรมในท้องถิ่น
7. สื่อการสอนที่ใช้สามารถจูงใจและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน
8. สื่อการสอนมีราคาไม่แพงสามารถจัดหาหรือจัดสร้างจากวัสดุท้องถิ่นได้
9. สื่อการสอนสามารถช่วยครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำให้ดำเนินการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และสามารถทดแทนการบรรยายการสอนได้

เมื่อพิจารณาจากหลักการและคุณสมบัติของสื่อการสอนที่ครูสามารถใช้ในชุดการสอน "ไทยดอย" แล้วพบว่า สื่อประเภทวัสดุและสื่อประเภทวิธีการจึงเป็นสื่อที่นำมาพิจารณาใช้ในชุดการสอน "ไทยดอย" ได้แก่

1. บัตรคำ
2. ภาพถ่ายหรือภาพวาด
3. เทปบันทึกเสียง
4. กิจกรรมที่ครูใช้ในแต่ละหน่วยการสอน

จากการพิจารณาดังกล่าวและความเหมาะสม ในการนำมาใช้ในชุดการสอน "ไทยดอย 1" และ ชุดการสอน "ไทยดอย 2" ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

ชุดการสอน "ไทยดอย 1" ประกอบด้วย

1. คู่มือชี้แจงการใช้และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
2. แบบแผนการสอนโดยยึดหลักการวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (Concentrated Language encounter) เพื่อปรับสภาพการสอนภาษาไทยให้อยู่ในสถานการณ์เดียวกับการเรียนรู้ภาษาแม่และเพื่อสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ในการดำเนินการสอน วิธีสอนมีดังต่อไปนี้

วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (Concentrated Language encounter) วิธีสอนแนวนี้นิยมรับความผิดเพี้ยนของภาษาว่าเป็นสิ่งธรรมดาถ้าไม่ถึงกับบิดเบือนความหมายเดิม เพราะการใช้ภาษามีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและจะปรับตัวไปสู่ความถูกต้องในที่สุด วิธีสอนแบบนี้เน้นการซึมซาบภาษาโดยให้ผู้เรียนเรียนอยู่ในสภาพเดียวกับการเรียนภาษาแม่ ซึ่งหมายถึงการให้ผู้เรียนเริ่มจากการใช้ภาษาเดิมของตนเรียนรู้ภาษาใหม่ โดยที่ผู้เรียนยังรู้สึกว่ตนเองอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบ

เดิมกล่าวคือครูผู้สอนยังใช้ภาษาเดิมในการสอน แต่จะค่อยๆสื่อสารกับผู้เรียนด้วยภาษาใหม่ ให้เรียนรู้ไปเรื่อยๆโดยอาศัยสถานการณ์การสอนให้เกิดการเรียนรู้อย่างไม่รู้ตัว จนในที่สุดภาษาใหม่ก็ซึมซาบเข้ามาทดแทนภาษาเดิมจากการจำได้

แนวทฤษฎีที่ใช้ในการสอนวิธีนี้ มีดังนี้

2.1 แนวทฤษฎีการสอนวิธีนัยสื่อสาร ซึ่งเน้นการใช้ภาษาเป็นหลัก ตามทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาบริบทภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละชุมชน และจะเป็นการใช้ภาษาเชิงปฏิพันธ์

2.2 แนวทฤษฎีการสอนวิธีธรรมชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจในรูปแบบของการเรียนภาษาแม่

2.3 ทฤษฎีการสอนวิธีอ่าน ซึ่งยึดหลักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาที่เน้นกระบวนการอ่านเป็นสำคัญ การอ่านจึงหมายถึงการสร้างความหมายจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด มิใช่เพียงแสวงหาความหมายเพียงอย่างเดียว แต่คำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาในการรับการอ่าน การถ้อยแถลงแนวความคิด รวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะช่วยให้การอ่านสมบูรณ์ เช่น ความสนใจ ประสบการณ์เดิมและการระลึกถึงสิ่งที่อ่านได้ วิธีสอนแบบนี้เน้นการสอนที่เป็นไปโดยธรรมชาติ เน้นการใช้ประสบการณ์เดิมและการระลึกได้ การสร้างความสนใจในการสอนด้วยกิจกรรม ซึ่งแบ่งขั้นตอนการสอนออกเป็น 5 ขั้น คือ

2.3.1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟังให้นักเรียนรับรู้และเข้าใจ

2.3.2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ มีการลำดับเรื่อง สนทนา อภิปรายหรือเล่นบทบาทสมมติ

2.3.3 ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนเรื่อง เพื่อฝึกให้ระลึกถึงสิ่งที่อ่าน ให้รู้จักสะกดตัวอักษร เข้าใจในลีลาการเขียนตัวอักษรและความสัมพันธ์กับเรื่อง

2.4 เขียนตัวอักษรหรือใช้บัตรคำ เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงและเข้าใจความหมายของคำและประโยคนั้นๆจากบัตรคำ

2.5 เล่นเกมหรือกิจกรรมเสริมภาษา เพื่อฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาด้วยองค์ประกอบย่อยของภาษาจนเกิดความแม่นยำ สามารถอ่านและเรียบเรียงเป็นประโยค สะกดคำ เขียนคำ เขียนประโยคได้

ผู้วิจัยได้นำวิธีสอนดังกล่าวมาใช้ในการแต่ละชุดการสอนซึ่งประกอบด้วย

3.ครูใช้ภาษาอื้อก้อในการบรรยายการสอนซึ่งเป็นภาษาถิ่นที่สามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้โดยดำเนินการตามแผนการสอนที่กำหนดในคู่มือ

4.แบบฝึกหัดในแต่ละหน่วยการสอน

5.บัตรคำ

6.ภาพวาด

7.กิจกรรมที่ครูใช้ตามที่กำหนดในแต่ละหน่วยการสอนของชุดการสอน

8.แบบประเมินผลก่อนและหลังจากการใช้ชุดการสอน

ชุดการสอน "ไทยดอย 2" ประกอบด้วย

1.คู่มือชี้แจงการใช้และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

2.แบบแผนการสอนโดยยึดหลักการหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาแม่ของผู้เรียน ด้วยการสอนด้วยวิธีตรง (Direct Method) มาบูรณาการกับวิธีสอนแบบ Audiolingual ของสกินเนอร์ เพื่อมุ่งเน้นผู้เรียนให้สามารถนำภาษาไทยมาใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้มากกว่าความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในด้านหลักภาษาและนำสถานการณ์ต่างๆมาเสริมการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ได้ตามกฎการเชื่อมโยงของเอบิงฮอสส์ วิธีสอนมีดังนี้

วิธีสอนด้วยวิธีตรง (Direct Method) เป็นการสอนภาษาที่สองโดยเน้นที่การพูด การฟัง โดยไม่ใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนเลย วิธีการนี้เป็นวิธีเลียนแบบการเรียนรู้ภาษาของเด็กเล็กที่เริ่มหัดพูด โดยมีหลักการสำคัญคือ

2.1 ใช้แต่ภาษาเป้าหมายและไม่ใช้ภาษาเดิมของผู้เรียนเลย

2.2 ให้ภาษาเป้าหมายมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความคิดของผู้เรียน ดังที่กล่าวว่าหัดคิดในภาษาเป้าหมายไม่มีการคิดเป็นภาษาแม่ก่อนแล้วแปลออกมาเป็นภาษาเป้าหมาย

2.3 ถ้าใช้การแปลแล้ว โครงสร้างของภาษาของผู้เรียน คือ ภาษาแม่จะเข้ามาปะปนในการเรียน ทำให้เกิดสับสนทั้งสองภาษา

วิธีสอนด้วยวิธี Audiolingual มีขั้นตอนการสอนดังนี้

2.4 สอนคำ โดยเสนอเสียงและความหมายของคำไปพร้อมๆกัน โดยไม่มีการแปลหรือการใช้ภาษาของผู้เรียน ผู้สอนออกเสียงและใช้สื่อการสอนช่วยแล้วให้ผู้เรียนว่าตาม

2.5 ฟังเสียงและทดสอบ โดยให้กระทำซ้ำๆในหลายรูปแบบและทดสอบความหมายของคำไปด้วย

2.6 สอนการเข้าประโยค ด้วยการฝึกตั้งคำถามแล้วให้ผู้เรียนพยายามตอบเป็นรูปประโยคสั้นๆพอได้ใจความ

2.7 ใช้กิจกรรม หลังการสอนภาษาเป็นการซึมซับภาษา และขยายวงการใช้คำไปด้วย ได้แก่ การร้องเพลงที่มีคำที่เรียนไปแล้ว งานศิลป์ กิจกรรมประกอบเพลง เพื่อเป็นการเสริมภาษาในลักษณะของการซึมซับ (Acquisition) และการสร้างสรรค์ภาษา (Language Production)

จากวิธีสอนดังกล่าวเมื่อนำมาประมวลเข้าด้วยกันและนำมาใช้ในรูปแบบของชุดการสอนได้รูปแบบในแต่ละหน่วยดังนี้

3.เทปบันทึกเสียงบรรยายเป็นภาษาไทย เพื่อช่วยดำเนินการสอนแทนผู้สอนและทำให้การสอนดำเนินไปตามหลักการสอนที่กำหนดไว้ในแผนอย่างต่อเนื่อง ผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้ควบคุมการสอนและสอนเสริมทบทวนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้เสียงผู้หญิงสาวที่เป็นชาวเขาเผ่าอีเก้อที่สามารถพูดภาษาไทยได้ชัดเจนเป็นผู้บรรยายโดยใช้ภาษาอีเก้อบรรยายบ้างในบางช่วงเพื่อสร้างความสนใจ

- 4.แบบฝึกหัดในแต่ละหน่วยการสอน
- 5.บัตรคำและบัตรคำในรูปประโยค
- 6.ภาพถ่ายประกอบการบรรยาย
- 7.กิจกรรมที่ครูใช้ตามที่กำหนดในแต่ละหน่วยการสอนของชุดการสอน
- 8.ชั้นการประเมินผล

เพื่อให้ผู้สอนสามารถประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและช่วยให้ทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ใน ชุดการสอน “ไทยดอย” กำหนดการประเมินไว้ 3 ประเภทคือ

- 8.1 การประเมินก่อนการเรียนรู้ โดยการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 8.2 การประเมินผลกิจกรรม ประเมินได้จากผลของพฤติกรรมจากกระดาษคำตอบหรือจากแบบฝึกปฏิบัติ
- 8.3 การประเมินผลหลังเรียน โดยการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน

9.ชั้นการวิเคราะห์ผลย้อนกลับ

เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องของการทำงานของระบบ การวิเคราะห์ผลย้อนกลับจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพ ดังนั้นการสร้างชุดการสอน “ไทยดอย” จึงได้วางทางเลือกไว้ 2 ทางเลือก หากข้อมูลย้อนกลับเป็นทางลบจากการใช้ชุดการสอน “ไทยดอย” ทั้ง 2 แบบไว้ดังนี้คือ

- 9.1 ทบทวนวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนใหม่
- 9.2 ประเมินผลเกี่ยวกับสื่อและวิธีสอนอีกครั้งหนึ่ง

ในตารางที่ 1 ได้แสดงให้เห็นถึงรูปแบบโครงสร้างของชุดการสอน “ไทยดอย 1” และ “ไทยดอย 2” ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ตาราง 1 ตัวอย่างรูปแบบชุดการสอน

ส่วนประกอบ ของชุดการสอน	ขั้นตอนที่ใช้สอน	ชุดการสอน "ไทยดอย 1"	ชุดการสอน "ไทยดอย 2"
1.คำชี้แจง	ผู้สอนทำความเข้าใจ การใช้	คู่มือชี้แจงการใช้	คู่มือชี้แจงการใช้
2.จุดมุ่งหมาย		แจ้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในชุดการสอน	
		แจ้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมแต่ละหน่วยสอน	
3.ประเมินผลก่อน สอน	แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน		
4.กิจกรรมการสอน	ขั้นตอนการฟังเสียงคำ ในภาษาไทย	ฟังคำจากเสียงครูที่ใช้ ภาษาอีกทอดดำเนินการสอน	ครูใช้เทปบันทึกเสียง ภาษาไทยช่วยสอน พร้อมบรรยายเพิ่มเติม เป็นภาษาไทย
	ขั้นตอนสอนออกเสียง ตามคำในบัตรคำ	ครูใช้บัตรคำช่วยในการ สอนคำ	ครูดำเนินการสอนตาม เทปช่วยสอนพร้อม บัตรคำ
	ขั้นตอนการฝึกอ่านคำ	ฝึกการอ่านตามคำใน บัตรคำ	ฝึกการอ่านตามเทป และฝึกอ่านคำในบัตร คำพร้อมทบทวนตาม วิธีสอนในคู่มือ
	ขั้นตอนอธิบายความ หมายของคำในบัตรคำ	ครูอธิบายความหมาย ของคำด้วยภาษาอีกทอด พร้อมใช้ภาพวาด ประกอบการอธิบาย	ครูใช้เทปบันทึกเสียง อธิบายความหมายของ คำด้วยภาษาไทยพร้อม ใช้ภาพถ่ายประกอบ การอธิบาย
		ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดย่อยในแต่ละหน่วย การสอนเพื่อตรวจสอบความรู้ในแต่ละหน่วยการ สอนของผู้เรียน	
	ดำเนินการสอนด้วยชุดการสอนตามขั้นตอนตามลำดับจนครบ 5 ชั่วโมง		
5.การประเมินผล	แบบทดสอบหลังการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน		

10. ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพชุดการสอน

การหาประสิทธิภาพชุดการสอนเพื่อสร้างความมั่นใจว่า ชุดการสอนมีความเหมาะสม การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพจะกระทำโดยการประเมินผล พฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภทคือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และ พฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์) ดังนี้

10.1 การประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior) คือการประเมินผลต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยหลายๆพฤติกรรมเรียกว่า "กระบวนการ" (Process) ของผู้เรียนที่ได้จากคะแนนของแบบฝึกหัดย่อยในแต่ละหน่วยการสอนและกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนในแต่ละหน่วยการสอน

10.2 การประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (Terminal Behavior) คือการประเมินผลลัพธ์ (Products) ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียนประสิทธิภาพของชุดการสอนซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่า ผู้เรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พอใจ โดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E1 / E2 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ / ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนชุด “ไทยดอย”

นำชุดการสอนที่สร้างไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาข้อบกพร่อง โดยใช้กลุ่มนักเรียนที่มีทักษะภาษาไทยใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองคือ นักเรียนชาวเขาเผ่าอีเก้อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านห้วยชม สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อ.เมือง จ.เชียงราย จำนวน 32 คน (ใช้ประชากรทั้งหมดที่มี) ในช่วงระหว่างวันที่ 5-10 มกราคม พ.ศ. 2540 และวันที่ 18-25 มกราคม พ.ศ. 2540 แล้วนำมาแก้ไขโดยทำตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.การทดลองขั้นที่ 1 เป็นการทดลองโดยผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเอง ใช้นักเรียนชาวเขาที่มีผลการเรียนอ่อน ปานกลาง และเก่ง จำนวน 3 คน ดำเนินการสอนครั้งละ 1 คนด้วยชุดการสอนทั้งสองโดยสอนด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 1” ให้เสร็จทุกหน่วยการสอนแล้วจึงสอนด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 2” เพื่อหาข้อบกพร่อง จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.การทดลองขั้นที่ 2 เป็นการทดลองกับผู้เรียนจำนวน 5 คน (ละกันระหว่างเด็กเก่ง , ปานกลางและเด็กอ่อน) ใช้นักเรียนชาวเขา โดยตัดผู้เรียนที่นำมาทดลองขั้นที่ 1 แล้วออกไปและผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองสำหรับชุดการสอน “ไทยดอย 1” และ “ไทยดอย 2” เสร็จแล้วนำมาหาข้อบกพร่องและได้ปรับปรุงให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

3.การทดลองขั้นสุดท้าย เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้ผู้เรียนมาทดลองขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ไปแล้ว จึงตัดออกไป ดังนั้นจึงเหลือนักเรียนชาวเขาเพียง 24 คน ที่นำมาทดลองขั้นสุดท้ายโดยสุ่มด้วยวิธีจับฉลากแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คนใช้ชุดการสอน “ไทยดอย 1” และกลุ่มที่ 2 ใช้ชุดการสอน “ไทยดอย 2” ดำเนินการสอนโดยครูสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขาเผ่าอีเก้อ (คุณครูเสรี มาเยอะ)

ทั้ง 2 กลุ่ม แล้วนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพได้ค่า E1/E2 ของชุดการสอน “ไทยดอย 1” เท่ากับ 82.91/82.91 และชุดการสอน “ไทยดอย 2” เท่ากับ 81.45/87.50 (ดูรายละเอียดในบทที่ 4)

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้กลุ่มทักษะภาษาไทย และคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สำหรับโรงเรียนในโครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2527 : 1-10) และหลักการวิจัยทางการศึกษา (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 163-189)
2. วิเคราะห์เนื้อหาและตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมตามเนื้อหา ให้สัมพันธ์กับสภาพความเป็นอยู่และวัฒนธรรม (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.)
3. สร้างแบบทดสอบตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้แบบปรนัยชนิด 3 ตัวเลือกและแบบให้ผู้เรียนแก้คำผิด
4. สร้างแบบฝึกหัดตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละหน่วยการสอน จำนวนหน่วยการสอนละ 10 ข้อ เพื่อให้นักเรียนชาวเขาใช้ฝึกหัดทบทวนเนื้อหาที่เรียน ยกเว้นหน่วยการสอนที่ 3 เป็นแบบตรวจว่าผ่านหรือไม่ผ่านจากครูผู้สอนเท่านั้น
5. นำแบบทดสอบและแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นไปให้ประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ตรวจสอบและแก้ไข จากนั้นนำไปให้ครูที่สอนภาษาไทยให้กับนักเรียนชาวเขาจากสมาคมเพื่อการศึกษาและวัฒนธรรมชาวอาข่า เชียงรายและครูสอนภาษาไทยโรงเรียนบ้านห้วยชมตรวจความถูกต้องในเชิงภาษาไทยที่ใช้ในแบบทดสอบสำหรับนักเรียนชาวเขา
6. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจำนวน 35 ข้อไปทดสอบกับนักเรียนที่มีทักษะทางภาษาไทยใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองคือนักเรียนชาวเขาเผ่าอิก้อในโรงเรียนบ้านห้วยชม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อ.เมือง จ.เชียงราย จำนวน 25 คน และนักเรียนชาวเขาเผ่าอิก้อในโรงเรียนสหศาสตร์ศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อ.เมือง จ.เชียงราย จำนวน 25 คน หลังจากนั้นนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน โดยใช้วิธีการให้คะแนนข้อที่ตอบถูกเป็น 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน
7. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (D) ใช้สูตรสัดส่วน แบ่งเป็นกลุ่มสูง 50 % และกลุ่มต่ำ 50 % (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 181-183)
8. ทำการคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (p) ได้ระหว่าง .38-.78 และมีอำนาจจำแนก (D) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ดังกล่าวจำนวน 20 ข้อ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.) สำหรับใช้ทดสอบก่อนและหลังเรียนจากชุดการสอน
9. นำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 (Kuder-Richardson-20) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.)

3. การดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design (ลัวัน สายยศและอังคณา สายยศ. 2524 : 226) ซึ่งมีแบบแผนการทดลองดังนี้

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มทดลอง	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
RE ₁	T ₁	X ₁	T ₂
RE ₂	T ₁	X ₂	T ₂

โดยให้

R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

E₁ แทน กลุ่มทดลองที่ 1

E₂ แทน กลุ่มทดลองที่ 2

X₁ แทน การจัดกระทำแบบที่ 1

X₂ แทน การจัดกระทำแบบที่ 2

T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลอง

T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง

เมื่อกำหนดแบบแผนการทดลองแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการทดลองตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยไปที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน ก่อนทดลองจริง 1 วัน เพื่อติดต่ออาจารย์ฝ่ายวิชาการและทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับฉลากให้มีจำนวนนักเรียนกลุ่มละ 18 คน เท่ากันจากนั้นจึงสุ่มอีกครั้งเพื่อเลือกเข้ากลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับฉลาก

2. ทำการทดสอบนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มทดลองด้วยแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้

3. นำชุดการสอนไปใช้สอนจริงในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองระหว่างวันที่ 10-14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 โดยผู้วิจัยจัดทำกรอบวิธีการใช้ชุดการสอนแก่ คุณครูเสรี มาเยอะ ซึ่งเป็นผู้ที่จะทำการสอนด้วยชุดการสอนเสียก่อน หลังจากนั้นจึงเริ่มดำเนินการสอนในขณะที่ทำการสอนผู้วิจัยก็คอยติดตามผลและทำการนิเทศการสอนร่วมกับอาจารย์ฝ่ายวิชาการ ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน (อาจารย์เกษม ชาวคำเขตร) การทดลองสอนด้วยชุดการสอนทั้งสองใช้เวลาในการทดลองวันละ 1 ชั่วโมง โดยสอนในช่วงเช้าเวลา 8.00-9.00น. สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 และเวลา 10.00-11.00น. สำหรับกลุ่มทดลองที่ 2 แล้วสลับเวลาสอนด้วยชุดการสอนทั้งสองในวันถัดไป เพื่อตัด

ตัวแปรแทรกซ้อนด้านเวลารวมเวลาการสอนทั้งสิ้น 5 วัน หรือ 5 ชั่วโมง เมื่อสอนจบในแต่ละหน่วยแล้วจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดย่อยเพื่อทบทวนเนื้อหาที่เรียนในหน่วยการสอนนั้นๆ

ตาราง 3 วันและเวลาที่สลับกันของชุดการสอนทั้ง 2 แบบที่ใช้ในการสอนทดลอง

เวลา \ วัน	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์
8.00-9.00น.	ไทยดอย 1	ไทยดอย 2	ไทยดอย 1	ไทยดอย 2	ไทยดอย 1
10.00-11.00น.	ไทยดอย 2	ไทยดอย 1	ไทยดอย 2	ไทยดอย 1	ไทยดอย 2

4. ทำการทดสอบหลังการเรียนด้วยแบบทดสอบเดียวกับแบบทดสอบก่อนการเรียน
5. นำมาตรวจผลข้อสอบแล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบ

สมมติฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยจากชุดการสอนระหว่าง กลุ่มทดลองที่ 1 กับ กลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนโดยใช้ t-test แบบ Dependent Samples

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพชุดการสอน กระทำโดยใช้สูตรต่อไปนี้ (เสาวณีย์ ลิกขานันตจิต. 2528 :

295)

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรืองาน

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชิ้นรวมกัน

N แทน จำนวนผู้เรียน

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพ์

$\sum F$ แทน คะแนนรวมของผลลัพ์หลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียน

2.การวิเคราะห์ข้อสอบ หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (D) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2524 : 183)

✓ หาค่าความยากง่ายใช้สูตร $p = \frac{R}{N}$

เมื่อ R แทน จำนวนคนที่ทำข้อสอบข้อนั้นถูก

N แทน จำนวนคนทั้งหมดที่ทำข้อสอบ

✓ หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สูตร $D = p_H - p_L$

p_H แทน สัดส่วนของกลุ่มเก่งที่ทำข้อนั้นถูกในแต่ละข้อ

p_L แทน สัดส่วนของกลุ่มอ่อนที่ทำข้อนั้นถูกในแต่ละข้อ

3.หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสูตร KR- 20 (Kuder-Richardson-20) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2523 : 96)

✓ $r_n = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum p_i q_i}{S_t^2} \right\}$

เมื่อ n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p_i แทน สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ

q_i แทน สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ ($q = 1 - p$)

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

4.หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ 2524 : 51)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

5.เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2537 : 179)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

โดยมี df แทน $n_1 + n_2 - 2$

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนผลต่างของแบบทดสอบก่อนทดลองและหลังทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนผลต่างของแบบทดสอบก่อนทดลองและหลังทดลองของกลุ่มทดลองที่ 2

S_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดลองที่ 1

S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดลองที่ 2

n_1 แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มทดลองที่ 1

n_2 แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มทดลองที่ 2

6.เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังทดลองโดยใช้ t-test แบบ Dependent Samples (ลิ้น สายยศและอังคณา สายยศ. 2524 : 99)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
 n แทน จำนวนคู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

✓ การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ต่อไปนี้

E_1	แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
$\sum X$	แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรืองาน
$\sum F$	แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
A	แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชิ้นรวมกัน
B	แทน คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
N	แทน จำนวนผู้เรียน
$\overline{X}_1$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองที่ 1
$\overline{X}_2$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองที่ 2
S_1^2	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดลองที่ 1
S_2^2	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดลองที่ 2
n_1	แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มทดลองที่ 1
n_2	แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มทดลองที่ 2
df	แทน ค่า degree of freedom
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
D	แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
n	แทน จำนวนคู่

✓ 1. การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

1.1 ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนไปทดลองใช้ (Try out) ในการทดลองขั้นสุดท้ายกับนักเรียน ชาวเขาโรงเรียนบ้านห้วยขม จำนวน 24 คน ซึ่งตัดนักเรียนชาวเขาจากการทดลองขั้นที่ 1 และการทดลองขั้นที่ 2 ออกแล้ว จากนั้นให้นักเรียนชาวเขาจำนวน 24 คน จับฉลากสุ่มแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 จำนวน 12 คน ใช้ชุดการสอน “ไทยดอย 1” และกลุ่มที่ 2 จำนวน 12 คน ใช้ชุดการสอน “ไทยดอย 2” ทั้ง 2 กลุ่ม ดำเนินการสอนเหมือนกลุ่มทดลองจริง โดยให้ คุณครูเสรี มาเยอะ ซึ่งเป็นครูคนเดียวกับที่ผู้วิจัยใช้ในการดำเนินการทดลองจริงเป็นผู้ดำเนินการทดลองใช้

1.2 ในการหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนผู้วิจัยกำหนดให้ E_1 เป็นค่าประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในชุดการสอน ซึ่งได้จากคะแนนแบบฝึกหัดของนักเรียนชาวเขาในแต่ละหน่วยการสอน คะแนนเต็มหน่วยละ 10 คะแนน รวม 4 หน่วยการสอนเป็น 40 คะแนน (หน่วยการสอนที่ 3 เป็นการสอนในแบบกิจกรรมทนายปัญหาและร้องเพลง ใช้แบบประเมินผู้เรียนทั้งหมดว่าผ่านหรือไม่ผ่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่นำมาคิดคะแนน) ส่วนค่า E_2 เป็นค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งได้จากคะแนนของนักเรียนชาวเขาที่ทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน

✓ 1.3 ผู้วิจัยนำแบบฝึกหัดในแต่ละหน่วยการสอนและแบบทดสอบหลังการเรียนรู้มาตรวจให้คะแนน แล้วนำมาหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอน “ไทยดอย 1” และชุดการสอน “ไทยดอย 2” (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก.) ได้ค่าประสิทธิภาพ ดังแสดงไว้ในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าประสิทธิภาพ E_1 / E_2 ของชุดการสอน “ไทยดอย 1” และ “ไทยดอย 2”

ชุดการสอน	N	A	B	ΣX	ΣF	E_1	E_2
“ไทยดอย 1”	12	40	20	398	199	82.91	82.91
“ไทยดอย 2”	12	40	20	391	210	81.45	87.50

1.4 เมื่อผู้วิจัยนำชุดการสอนทั้ง 2 แบบ ไปทดลองใช้ในกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชาวเขาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน แล้วนำคะแนนที่ได้ในแต่ละหน่วยการสอนมาตรวจสอบผลการเรียนรู้จากชุดการสอนทั้ง 2 แบบ เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพอีกครั้ง พบว่านักเรียนชาวเขาที่เรียนด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 1” ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 75.69 ส่วนนักเรียนชาวเขาที่เรียนด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 2” ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.83 ซึ่งได้ค่าประสิทธิภาพที่น้อยกว่าการหาประสิทธิภาพในขั้นสุดท้ายก่อนนำมาทดลอง (ดูอภิปรายผลในบทที่ 5)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มผู้เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 1” กับกลุ่มผู้เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 2”

ผู้วิจัยได้ใช้คะแนนผลต่างที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนชาวเขาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน ที่เรียนจาก ชุดการสอน “ไทยดอย 1” มาเปรียบเทียบกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 2” ดังแสดงไว้ในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S	t-test
กลุ่มทดลองที่ 1	18	3.555	3.084	-4.069*
กลุ่มทดลองที่ 2	18	6.000	3.411	

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มทดลองที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากกลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นั่นคือ กลุ่มนักเรียนชาวเขาที่เรียนวิชาภาษาไทยจากชุดการสอน “ไทยดอย 2” มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชาวเขาที่เรียนวิชาภาษาไทยจาก ชุดการสอน “ไทยดอย 1” (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก.)

3.ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 1” และ ชุดการสอน “ไทยดอย 2”

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความก้าวหน้าในการเรียนโดยเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 1” และเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 2” ดังแสดงไว้ในตาราง 6

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนใน
กลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2

กลุ่มทดลอง	N	การทดสอบ	$\bar{X}$	$\bar{D}$	SD	t
ชุดการสอน “ไทยดอย1”	18	ก่อนทดลอง	8.722	3.555	1.756	8.59*
		หลังทดลอง	12.277			
ชุดการสอน “ไทยดอย2”	18	ก่อนทดลอง	8.166	6.000	1.847	13.78*
		หลังทดลอง	14.166			

จากตาราง 6 แสดงว่า ผลการสอบหลังเรียนสูงกว่าผลการสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้งสองกลุ่มทดลอง นั่นคือ นักเรียนชาวเขาที่เรียนด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 1” กับนักเรียนชาวเขาที่เรียนด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 2” มีความก้าวหน้าในการเรียน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก.)

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดการสอนสำหรับสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขาเผ่าอีโก๋
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชาวเขาเผ่าอีโก๋ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนจากชุดการสอน "ไทยดอย 1" กับชุดการสอน "ไทยดอย 2"

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มประชากร

เป็นนักเรียนชาวเขาเผ่าอีโก๋ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย

2. กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนชาวเขาเผ่าอีโก๋ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาแบบเจาะจง แล้วนำมาสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 18 คน ด้วยวิธีจับฉลาก จากนั้นจึงนำมาสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับฉลากอีกครั้งเพื่อแบ่งเข้ากลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลองที่ 1 ใช้ชุดการสอน "ไทยดอย 1"

กลุ่มทดลองที่ 2 ใช้ชุดการสอน "ไทยดอย 2"

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ชุดการสอนซึ่งแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ ชุดการสอน "ไทยดอย 1" กับ "ไทยดอย 2"

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

4. เนื้อหาที่ใช้

วิชาภาษาไทย หน่วยย่อยที่ 1-5 เล่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 สำหรับโรงเรียนในโครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

5.ระยะเวลาในการทดลอง

ช่วงเช้าเวลา 8.00-9.00 น. และ 10.00-11.00น. สลับเวลาสอนระหว่างกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม วันละ 1 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 5 วัน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน "ไทยดอย 1" และเรียนจากชุดการสอน "ไทยดอย 2" มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน
2. นักเรียนชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน "ไทยดอย 1" และเรียนจากชุดการสอน "ไทยดอย 2" มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1.ชุดการสอนสำหรับครู แบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่
 - 1.1 ชุดการสอน "ไทยดอย 1" ซึ่งเป็นชุดการสอนที่สร้างจากแนวทางการสอนที่ผู้สอนใช้ภาษาถิ่นดำเนินการสอนภาษาไทย
 - 1.2 ชุดการสอน "ไทยดอย 2" ซึ่งเป็นชุดการสอนที่สร้างจากหลักการกระบวนการเรียนรู้ภาษาและทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยมในการสอนภาษาที่สอง
- 2.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ ใช้แบบปรนัยชนิด 3 ตัวเลือก และแบบให้ผู้เรียนแก้คำผิด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ออกสำรวจศึกษาโรงเรียนและสภาพการศึกษา ตลอดจนทำการสอนภาษาไทยให้แก่ นักเรียนชาวเขาเผ่าอีโก้ และทดสอบความรู้ภาษาไทยทั่วไปของชาวเขาเผ่าอีโก้ที่เรียนในระบบ โรงเรียนและระบบการศึกษาตอนกลางคืนของศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเข่า , พื้นที่ 11 หมู่บ้านและ 1 โรงเรียน ในเขตอำเภอแม่สรวย อำเภอเมือง อำเภอแม่จัน และกิ่งอำเภอแม่ฟ้าหลวง (ปัจจุบันได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอแม่ฟ้าหลวง) จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ 12-25 พฤศจิกายน พ.ศ.2537 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและเลือกโรงเรียนที่จะใช้ในการวิจัย
2. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อกำหนดแนวทางในการวิจัย
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและนำไปหาประสิทธิภาพของเครื่องมือแล้วนำมาปรับปรุง

4. นำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้ในกลุ่มทดลองโดยให้กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กำหนดเวลา 20 นาที โดยใช้เวลาเดียวกันหมด
5. ดำเนินการทดลองโดยให้กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 1” และกลุ่มทดลองที่ 2 เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 2”
6. เมื่อทำการทดลองครบทุกหน่วยการสอนของชุดการสอนแล้ว จึงทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ทันทันทีด้วยแบบทดสอบชุดเดิม กำหนดเวลา 20 นาที เช่นเดียวกัน
7. รวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

✓ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำกระดาษคำตอบที่ได้จากการทดสอบจากกลุ่มทดลองทั้ง 2 มาตรวจให้คะแนน แล้ววิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อเปรียบเทียบหาความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test independent Samples
2. หาคะแนนเฉลี่ย หาความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนของแต่ละคน (D) จากคะแนนที่ได้จากการสอบก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนทั้ง 2 แบบ เพื่อวิเคราะห์ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มทดลอง โดยใช้ t-test dependent Samples

✓ สรุปผลการทดลอง

การศึกษาในครั้งนี้ ปรากฏผลดังนี้

1. จากการทดลองชุดการสอน “ไทยดอย 1” และ ชุดการสอน “ไทยดอย 2” เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ พบว่านักเรียนชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 1” และชุดการสอน “ไทยดอย 2” มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มนักเรียนชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 1” และชุดการสอน “ไทยดอย 2” มีผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

✓ การอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า กลุ่มนักเรียนชาวเขาที่เรียนด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 1” ซึ่งสร้างจากแนวทางการสอนปกติที่ครูผู้สอนพูดภาษาอีก้อในการอธิบายการสอนวิชาภาษาไทย กับกลุ่มนักเรียนชาวเขาที่เรียนด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 2” ซึ่งสร้างจากหลักการกระบวนการเรียนรู้ภาษาและทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยมในการสอนภาษาที่สองที่ครูผู้สอนไม่ใช้ภาษาอีก้อในการอธิบายการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ กลุ่มที่เรียนด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 2” มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 1” และเมื่อมาพิจารณาความก้าวหน้าทางการเรียนระหว่างคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบก่อนการเรียนกับคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังการเรียนแล้ว พบว่านักเรียนชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 1” และนักเรียนชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 2” มีความก้าวหน้าจากการเรียนด้วยชุดการสอนทั้ง 2 แบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เช่นกัน จึงเป็นเครื่องยืนยันและชี้ให้เห็นว่าการสอนด้วยชุดการสอนที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบและตรงตามพื้นความรู้และวัฒนธรรมของผู้เรียนซึ่งเป็นชาวเขาย่อมทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนมากขึ้นอย่างแน่นอน

จากการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า การนำเอาวิธีวิเคราะห์ระบบมาใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนหรือเพื่อปรับปรุงการบริหารงาน วิธีวิเคราะห์ระบบจะสามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จได้อย่างดียิ่ง (Comb . 1975 : 4975-A) ซึ่งตรงตามผลการวิจัยของสาโรจน์ แ่งยัง (2519 : บทคัดย่อ) และ ไพบุลย์ เปานิล (2519 : 39) ที่นำวิธีวิเคราะห์ระบบมาใช้สร้างชุดการสอนให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาในท้องถิ่นชนบทภาคกลางเพื่อสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รวมทั้ง วาสนา ชาวหา (2520 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบชุดการสอนที่สร้างด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบกับไม่วิเคราะห์ระบบเพื่อสอนภาษาไทยให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าชุดการสอนที่สร้างด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบมีประสิทธิภาพสูงกว่า แสดงให้เห็นว่าการสร้างชุดการสอนหากมีการสร้างและดำเนินการตามขั้นตอนของวิธีระบบและการวางแผนจัดสร้างที่ดีแล้ว ชุดการสอนนั้นจะมีประสิทธิภาพนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ แม้ผลการเปรียบเทียบชุดการสอนทั้ง 2 แบบ จะปรากฏผลที่ต่างกันและชุดการสอน “ไทยดอย 2” จะให้ผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าชุดการสอน “ไทยดอย 1” แต่ชุดการสอนทั้ง 2 แบบ ก็สามารถส่งผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เพิ่มขึ้น จึงเห็นได้ว่าในการจัดสร้างชุดการสอนหากมีการดำเนินงานที่รัดกุม มีเป้าหมายแจ่มชัด มีการวางแผนที่ต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอนและสามารถตรวจสอบได้ทุกจุดเพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องจะสามารถช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

จากข้อสังเกตการสอนของผู้วิจัย พบว่านักเรียนชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 1” ซึ่งครูใช้ภาษาอีก้อในการสอน ผู้เรียนจะให้ความเป็นกันเองกับครูและบรรยากาศการเรียนมีความสนุกสนาน นักเรียนกล้าที่จะตอบคำถาม กล้าร้องเพลง และแย่งกันตอบคำถามของครู สำหรับหน่วยการสอนที่นักเรียนสนใจเป็นพิเศษคือหน่วยการสอนที่ 3 ซึ่งมีกิจกรรมการสอนด้วยการร้องเพลง ผู้วิจัยสังเกตว่าหลังจากเรียนจบแล้วนักเรียนยังสามารถจดจำเนื้อร้องได้ดีและนำเพลงในบทเรียนไปร้องกันอย่างสนุกสนาน อีกทั้งได้นำเนื้อร้องไปดัดแปลงเป็นภาษาอีก้อร้องกันอีกด้วย ซึ่งเป็นไปตามที่ผู้วิจัยคาดหวังไว้ ในการสร้างหน่วยการศึกษาดังกล่าวจากประสบการณ์ที่เคยสอนนักเรียนชาวเขาตามหมู่บ้านต่างๆ และจากผลการวิจัยของ พ.ต.ท. ศุภชัย เพ็ญโรจน์ (2528 : 75) พบว่าระบบการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของชาวเขาจะทำให้เกิดปัญหาทางด้านการ

เรียนการสอน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พูนพงษ์ งามเกษม (2518 : 25-28) เกี่ยวกับการใช้แบบเรียนเสริมทักษะซึ่งได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาวิชาภาษาไทยว่า ไม่ควรจัดเหมือนกันทั่วประเทศแต่ควรจัดให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในแต่ละท้องถิ่นและควรให้มีความสัมพันธ์ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของผู้เรียน

และจากการสังเกตการสอนนักเรียนชาวเขาด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 2” ผู้วิจัยพบข้อที่น่าสนใจในการวิจัย คือแม้จะไม่ใช้ภาษาอื้อก้อซึ่งเป็นภาษาถิ่นของผู้เรียนในการสอนเลยและครูพูดภาษาไทยตลอดการดำเนินการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่าผู้เรียนฟังภาษาไทยรู้เรื่องบ้างไม่รู้เรื่องบ้าง แต่นักเรียนชาวเขาก็คงยังสามารถเรียนรู้ได้ดีจากสื่อการสอนที่มีวิธีนำเสนอที่ดี โดยเฉพาะเทปบันทึกเสียงช่วยสอนที่ผู้วิจัยได้ใช้เสียงหญิงสาวอื้อก้อที่สามารถพูดภาษาไทยได้ชัดเจนมาบันทึกเสียงสร้างความสนใจแก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากการที่ผู้เรียนสามารถเรียนและดำเนินกิจกรรมตามเสียงพูดในเทปได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัลลภ พิริยะสุวรรณ (2531 : 44) ที่พบว่าเสียงและเนื้อหาคำบรรยายที่เหมาะสมกับวัยจะสร้างความคุ้นเคยกับผู้เรียนและส่งผลการเรียนรู้ได้ดีกว่าเสียงและเนื้อหาคำบรรยายจากผู้ใหญ่หรือเสียงที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคย อีกทั้งผู้วิจัยได้สังเกตบรรยากาศการสอน พบว่า นักเรียนชาวเขากลุ่มที่เรียนชุดการสอน “ไทยดอย 2” มีความตั้งใจเรียนมากกว่านักเรียนชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 1” อย่างเห็นได้ชัด จากการตั้งใจฟังเทปแล้วปฏิบัติตาม การตอบคำถาม และนักเรียนให้ความสนใจหน่วยการสอนที่ 2 และ 4 ที่ใช้ภาพถ่ายเป็นสื่อการสอนด้วย

ปัญหาที่ผู้วิจัยพบในการทดลองครั้งนี้ คือตัวแปรสอดแทรกที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน กล่าวคือระหว่างผู้วิจัยทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่โรงเรียนบ้านห้วยชม กลุ่มผู้เรียนจะเป็นเด็กที่มาจากหมู่บ้านในละแวกนั้นที่อยู่ใกล้ตัวเมือง ซึ่งพอมีพื้นฐานทางภาษาไทยอยู่บ้าง เนื่องจากได้ติดต่อกับคนพื้นราบในการค้าขายและว่าจ้างแรงงาน แต่เมื่อนำไปทดลองจริงที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จันแล้ว พบว่ากลุ่มผู้เรียนเป็นเด็กนักเรียนทุนที่มาจากหลายหมู่บ้าน หลายอำเภอ บางหมู่บ้านอยู่ในเขตที่ห่างไกลชุมชนคนพื้นราบหรืออยู่ในเขตชายแดน ดังนั้นกลุ่มผู้เรียนจึงมีความสามารถทางภาษาไทยที่แตกต่างกันตามความใกล้ไกลของระยะทางหมู่บ้านกับตัวเมือง แม้การประเมินผลก่อนการเรียนพบว่ากลุ่มผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาไทยไม่แตกต่างกันมากนัก แต่เมื่อมาพิจารณาคะแนนหลังการเรียนที่เพิ่มขึ้น จึงพบว่าเงื่อนไขดังกล่าวกลายเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยคาดไม่ถึงและส่งผลต่อการเรียนรู้จากชุดการสอนทั้ง 2 แบบ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยคิดว่าน่าที่จะศึกษาตัวแปรสอดแทรกดังกล่าวที่มีผลต่อชุดการสอนนี้ต่อไป

จากการสังเกตของผู้วิจัยและสอบถามครูผู้สอนในการใช้ชุดการสอนทั้ง 2 แบบ พบว่าตอนแรกผู้สอนมีความกังวลใจในการใช้ชุดการสอน เพราะไม่เคยใช้ชุดการสอนดำเนินการสอนมาก่อน แต่หลังจากอ่านทำความเข้าใจการใช้จากคู่มือครู พร้อมทั้งผู้วิจัยได้อธิบายวิธีใช้ให้ผู้สอนเข้าใจการใช้ชุดการสอนทั้ง 2 แบบ แล้วผู้สอนก็สามารถนำไปใช้ได้ทันที อีกทั้งผู้สอนสามารถดำเนินการสอนด้วยชุดการสอนได้อย่างราบรื่น หลังเสร็จสิ้นการสอนด้วยชุดการสอนแล้วผู้วิจัยได้สอบถาม

ถามผู้สอนว่ามีความรู้สึกรู้สึกอย่างไรในการใช้ชุดการสอน ซึ่งผู้สอนได้กล่าวว่าชุดการสอนทั้ง 2 แบบใช้ง่ายและสะดวกในการดำเนินการสอน อีกทั้งนักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้นกว่าที่เคยสอนตามปกติ จึงอยากให้มีการผลิตชุดการสอนแบบนี้ในบทเรียนอื่นๆอีก

✓ ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

ผลการวิจัยครั้งนี้ ในแง่การเรียน นักเรียนชาวเขาสามารถขอคำแนะนำไปเปิดฟังที่บ้าน ประกอบบทเรียนได้นอกเหนือจากการสอนของครูด้วยชุดการสอนในห้องเรียน ส่วนในแง่การสอน สามารถนำชุดการสอนไปใช้สอนแทนการสอนปกติของครูได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำชุดการสอน “ไทยดอย 2” ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าชุดการสอน “ไทยดอย 1” ไปใช้สอนนักเรียนชาวเขา จะช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนชาวเขาดีขึ้น จึงเป็นการแก้ปัญหาด้านการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการสอนปกติ ที่ทั้งครูและผู้เรียนต่างก็มีปัญหาในด้านการสอนและการเรียนรู้ ทั้งนี้สิ่งที่จะต้องเน้นอย่างยิ่งในชุดการสอนก็คือความเข้าใจในวัฒนธรรมของชาวเขาชนเผ่าต่างๆ ตลอดจนอุปนิสัยใจคอที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละเผ่าเพื่อนำมากำหนดแนวทางการสร้างชุดการสอนให้เหมาะสมทั้งผู้สอนและผู้เรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำชุดการสอน “ไทยดอย” ไปทดลองกับนักเรียนชาวเขาเผ่าอีก้อตามหมู่บ้านต่างๆบนดอย เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชาวเขาเผ่าอีก้อแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้ชุดการสอน “ไทยดอย” เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนการสอนและสร้างมาตรฐานของชุดการสอนให้ดียิ่งขึ้น
2. ควรมีการวิจัยชุดการสอนสำหรับเด็กนักเรียนชาวเขาเผ่าอีก้อที่กำลังเริ่มต้นเรียนภาษาไทย ซึ่งจะได้ผลในเชิงจิตวิทยาให้เด็กชาวเขามีความชอบและประทับใจในการเรียนภาษาไทย อันเป็นผลให้นักเรียนชาวเขาเผ่าอีก้อมีความสามารถในการเรียนรู้และหัดพูดภาษาไทยได้ดีและเร็วขึ้น
3. ควรมีการวิจัยชุดการสอนในแบบเดียวกันนี้แต่ทำเป็นภาษาชาวเขาเผ่าอื่นๆ
4. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอนสำหรับชาวเขาร่วมกับนักการศึกษาในเขตการศึกษาภาคเหนือหรือการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อขยายผลการวิจัยและเสนอต่อผู้บริหารการศึกษาสำหรับใช้ในการกำหนดหลักสูตรแนวทางการเรียนการสอนและสร้างมาตรฐานการศึกษาสำหรับการศึกษาในเขตชุมชนเขาให้ดีขึ้นต่อไป

បន្ទាប់មក

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ พวงเกษม. ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช , 2535.
- กรรณิกัญจน์ อรุณรัตน์. ชุดการเรียนรู้การสอน. เชียงใหม่ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2536.
- กาญจนา เกียรติประวัติ. นวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2526.
- เกริกศักดิ์ บุญญานุพงศ์. รายงานการวิจัยเรื่องความคาดหวังของนักเรียนชาวเขาเกี่ยวกับการยอมรับทางสังคมจากชาวพื้นราบ. เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2530.
- ขจิตภัย บุรุษพัฒน์. ชาวเขา. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภาพัฒนาการแห่งชาติ , 2518.
- _____ ปัญหาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพร่พิทยา , 2515.
- คณะกรรมการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ , สำนักงานเลขาธิการ. ชาวเขาเผ่าอีก้อ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร , 2518.
- จันทร์ฉาย เติมียาคาร. การเลือกใช้สื่อทางการศึกษา. เชียงใหม่ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2533.
- จำเนียร ช่างโชติ และคณะ. จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2520.
- จิตต์ โชติอุทัย. การสอน ฟัง-พูด ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองแบบบูรณาการสำหรับผู้เริ่มเรียนที่พูดภาษามลายู. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ , 2535 อัดสำเนา.
- จิระภา กัณธิยาภรณ์. วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ส่งผลต่อความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2532 อัดสำเนา.
- ชนันพร โอภาสพันธ์. การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กไทยกลาง เด็กไทยเหนือ และเด็กไทยม้งที่มีอายุในช่วง 7-9 ปี. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2536 อัดสำเนา.
- ✓ ชม ภูมิภาค. เทคโนโลยีการสอนและการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประสานมิตร , 2527.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. วารสารครุศาสตร์. ฉบับการศึกษาอุปนัย , 2518.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. การผลิตชุดการสอนระดับประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้น ป.3 เรื่อง เสียง. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน , 2524 อัดสำเนา.

- ชูศรี วงศ์รัตน์. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2523.
- _____. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย , 2537.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. ทัศนคติและการวิจัยเทคโนโลยีทางการศึกษา. มหาสารคาม : ภาควิชาเทคโนโลยี
ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม , 2533.
- เทพรัตนราชสุดาฯ. สมเด็จพระ. การพัฒนานวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปรินทิฟิกันท์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร , อัดสำเนา.
- บังอร หล่อวิริยากุล. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษความรับผิดชอบของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามแนวทางทฤษฎีการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ทาง
ภาษา (Language learning strategies) กับการสอนตาม คู่มือครู. ปรินทิฟิกันท์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2535 อัดสำเนา.
- ประภาพันธุ์ นิลอรุณ. ความพร้อมทางการเขียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นที่มีปัญหาทาง
ภาษาโดยใช้วิธีสอนมุ่งประสบการณ์ทางภาษา. ปรินทิฟิกันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2530 อัดสำเนา.
- ประวิตร โพธิ์อาสน์. การศึกษาแบบบูรณา. ใน รายงานการประชุมทางวิชาการเรื่องการวิจัยทางชาติ
พันธุ์ในลาว-ไทย เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2534.
- ประสงค์ ราชณสุข. รายงานการวิจัยการศึกษาผลการทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการพูดภาษาไทย
แก่เด็กชาวเขา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2532 อัดสำเนา.
- ประสงค์ ราชณสุข และคณะ. รายงานการวิจัยการศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ไขการพูดภาษาไทยของ
เด็กชาวเขา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2523.
- ประหยัด จิระวรพงศ์ เทคโนโลยีการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรวัฒนา , 2522.
- _____. หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีทางการศึกษา. พิษณุโลก : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก , 2530.
- ปราณี ปัญจาละ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยชุดการสอนกับเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง.
ปรินทิฟิกันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2528
อัดสำเนา.
- เปื้อง กุมุท. การวิจัยสื่อและนวัตกรรมการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2519 อัดสำเนา.

- พรรณทิพย์ ชำนาญกิจ. การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้คำไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโปรแกรมกับชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2527 อัดสำเนา.
- พัลลภ พิริยะสรวงศ์. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปแบบที่มีการประกอบสำนวนและเสียงบรรยายแตกต่างกันโดยยึดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเดียวกัน ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2531 อัดสำเนา.
- พูนพงศ์ งามเกษม. การทดลองเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . พ.ศ.2518 อัดสำเนา.
- พิสมัย ชิตตะสังคะ. รายงานการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบวิธีสอนคณิตศาสตร์โดยใช้โมดูลการสอน และการสอนแบบปกติในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตรามคำแหง. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2529 อัดสำเนา.
- เรขา ทองสวัสดิ์. การให้การศึกษแก่เด็กชาวเขา. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท. . 2515.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวัดผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2524.
- ละเอียด ชอชมธรรม. รายงานบทบาททางสังคมและเศรษฐกิจของสตรีชาวเขาเผ่าอีเก้อ. เชียงใหม่ : ศูนย์วิจัยชาวเขา เชียงใหม่ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย , 2523.
- ลัดดา ศุขปรีดี และคณะ. โครงการชุดการสอนส่งเสริมวัฒนธรรม. ชลบุรี : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน , ม.ป.ป.
- ภาสกา ชาวหา. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นป. 6 จากชุดการสอนที่วิเคราะห์ระบบกับไมวิเคราะห์ระบบ. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร , 2520 อัดสำเนา.
- _____. สื่อการเรียนการสอน. ชลบุรี : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน , 2533.
- วิจัยการศึกษา, กอง. รายงานการวิจัยการศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับชาวไทยต่างวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี , 2531 อัดสำเนา.
- _____. รายงานเรื่องนโยบายและการจัดการศึกษาสำหรับชาวเขาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , ม.ป.ป. อัดสำเนา.
- วิชาการ,กอง. คู่มือการจัดกิจกรรมประสบการณ์ตามแนวทางการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองแบบรับภาษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2532 อัดสำเนา.

- ✓ วิชัย วงศ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอน (มิติใหม่). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม . 2523.
- ศุภชัย เพ็ญโรจน์ .พ.ต.ท..ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนชาวเขาของตำรวจตระเวนชายแดน ภาค 1และภาค 3. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก , 2528 อัดสำเนา.
- ศูนย์อำนวยการประสานงานแก้ไขปัญหาชาวเขาและกำจัดการปลูกพืชเสพติด กองทัพบกภาคที่ 3 , สำนักงาน. แผนแม่บทเพื่อการพัฒนาชุมชน สิ่งแวดล้อม และการควบคุมพืชเสพติดบนพื้นที่สูงพ.ศ.2535-2539. เชียงราย : คณะกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหาความมั่นคงแห่งชาติ เกี่ยวกับชาวเขาและการปลูกพืชเสพติด , 2536 อัดสำเนา.
- ศรียา นิยมธรรม และประภัสร นิยมธรรม. พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญพัฒน์ , 2518.
- สมาน บุญล้ำ. ศูนย์การเรียนรู้แนวใหม่สำหรับการพัฒนาระบบห้องเรียน ชุดการสอน. กรุงเทพฯ : วารสารประชากรศึกษา , 2520.
- สมัย สุทธิธรรม. หนังสือสารคดีภาพชุด คนบนดอย เรื่อง อีโก้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช , 2530.
- สุนีย์ เหมะประสิทธิ์. การพัฒนาชุดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการแก้ไขโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2533 อัดสำเนา.
- สุวัติ จัตตุกุล. การสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. อุบลราชธานี : ยงสวัสดิ์ดีออฟเซต , 2534 อัดสำเนา.
- ✓ เสาวณีย์ ลีขาบัณฑิต. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ , 2528.
- โสדתศนศึกษา , ภาควิชา. โสדתศนศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2529.
- อนันต์ ทิพย์รัตน์ และคณะ. รายงานการวิจัยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และใช้ภาษาไทยของชาวไทยมุสลิม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี , 2536.
- อ้อมฤทัย ไชยมงคล. ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชาวเขาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 8. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน , 2529 อัดสำเนา.

- อัญชัญ อินคำ. การศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกซ่อมเสริมนักเรียนชาวเขาเผ่าแม้ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาด้านการอ่านออกเสียงตัวสะกดไม่ชัดเจน. ปรินญาณพนธ์ กศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2536 อัดสำเนา.
- Bloom, Kristine C. and Thomas J. Shuell. "Effects of Massed and Distributed Practice on the Learning and Retention of Second Language Vocabulary." Journal of Educational Research. 4 : 245-248 : March-April, 1981.
- Brawley, Olethn. Designs for Learning and Living Gite. Dissertation Abstracts International. 41 : 4280-A : April, 1975.
- Combs, Babara Jeans. "A Study of a Systems Analysis Approach to the Development of College Health Instructional Programs." Dissertation Abstract International. 30 (6) : 4975 - A : February, 1975.
- Erken, Norman Frederick. "The Effective of a School Disseminated Instructional Package System for Training Rural Parents to Tutor their Children , Dissertation Abstracts International. Vol.37 : No.10 : April, 1977.
- Gagné, Robert. The Condition of Learning. 2nd ed.. New York : Holt, Rinehart, & Winston, 1970.
- _____. " Instructional Psychology " Annual Review of Psychology. 34 : 261-295 , 1982.
- Gerlach, Vernon S. and Donald P .Ely . Teaching and Media : A Systematic Approach. 2nd. ed.. New Jersey : Prentice-Hall , Inc. , 1980.
- Houston, Robert W. and others . Developing Instructional Modules : A Modular System for Writing Modules. College of Education. Houston , Texas : University of Houston , 1972.
- Kittell, Jack F. "Intelligence Test Performance of Children from Bilingual Environment" The Elementary School Journal. 2 : 76-83 : November, 1963
- Lewis, Paul. AKHA-ENGLISH-THAI Dictionary. Development & Agricultural Project for Akha (DAPA) , 1989.
- ✓ Spear , Carl Dewey. "A Comparative Analysis of an Adult Learning Center and a Formal Adult Education Program with Reference to Relected Variables" Dissertation Abstracts International. 4680-A February, 1974.
- Woodward, V.A. , C. Burke and J. Haste "Children' s Initial Encounters with Written Language," in Early Childhood Education. Bloomington, Indiana : Indiana University , 1977.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนชุด “ไทยดอย”
ค่าการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ผล SPSS
ตารางคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียนกับคะแนนที่เพิ่มขึ้น

ตาราง 7 คะแนนของนักเรียนชาวเขาในหน่วยการสอน 4 หน่วยและการทดสอบหลังเรียนที่นำมาใช้ในการหาค่าประสิทธิภาพชุดการสอน “ไทยดอย 1”

นักเรียนคนที่	หน่วยการสอน ที่ 1	หน่วยการสอน ที่ 2	หน่วยการสอน ที่ 4	หน่วยการสอน ที่ 5	ทดสอบหลัง การเรียน
1	7	10	8	7	18
2	9	10	8	8	17
3	7	8	8	9	17
4	7	10	8	7	16
5	8	8	7	8	16
6	8	10	8	8	15
7	8	10	9	7	18
8	9	10	9	7	18
9	8	10	10	7	16
10	8	9	7	7	17
11	7	10	7	9	16
12	7	10	7	9	15
รวม	94	117	94	93	199

$$\text{จากสูตร} \quad E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100 \quad \text{และ} \quad E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

$$\sum X = 398, \sum F = 199, A = 40, B = 20, N = 12$$

$$E_1 = 82.91$$

$$E_2 = 82.91$$

ตาราง 8 คะแนนของนักเรียนชาวเขาในหน่วยการสอน 4 หน่วยและการทดสอบหลังเรียนที่นำมาใช้ในการหาค่าประสิทธิภาพชุดการสอน “ไทยดอย 2”

นักเรียนคนที่	หน่วยการสอน ที่ 1	หน่วยการสอน ที่ 2	หน่วยการสอน ที่ 4	หน่วยการสอน ที่ 5	ทดสอบหลัง การเรียน
1	8	8	8	7	18
2	8	9	8	7	18
3	8	9	7	7	17
4	7	10	8	8	19
5	7	8	8	8	19
6	8	10	8	8	19
7	7	10	7	9	18
8	8	10	7	8	13
9	8	10	8	8	16
10	8	9	9	7	16
11	9	10	8	8	18
12	9	8	9	7	19
รวม	95	111	95	90	210

$$\text{จากสูตร} \quad E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100 \quad \text{และ} \quad E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

$$\sum X = 391, \quad \sum F = 210, \quad A = 40, \quad B = 20, \quad N = 12$$

$$E_1 = 81.45$$

$$E_2 = 87.50$$

ตาราง 9 ค่าการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนจากชุดการสอน
“ไทยดอย 1”

DATA LIST
/PRE1 1-2 POS1 4-5.
BEGIN DATA
END DATA.

18 cases are written to the compressed active file.

This procedure was completed at 18:43:13

VARIABLES LABEL PRE1 'PRETEST G1'
POS1 'POSTTEST G1'.

T-TEST PAIRS = PRE1 POS1.

Page 2 SPSS/PC+ 4/16/97

Paired samples t-test: PRE1 PRETEST G1
POS1 POSTTEST G1

Variable	Number of Cases	Mean	Standard Deviation	Standard Error
PRE1	18	8.7222	3.862	.910
POS1	18	12.2778	3.461	.816

(Difference) Mean	Standard Deviation	Standard Error	2-Tail Corr. Prob.	t Value	Degrees of Freedom	2-Tail Prob.
-3.5556	1.756	.414	.891 .000	-8.59	17	.000

Page 3 SPSS/PC+ 4/16/97

This procedure was completed at 18:44:06

-----*
Page 4 SPSS/PC+ 4/16/97

ตาราง 10 ค่าการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนจากชุดการสอน

“ไทยดอย 2”

DATA LIST
/PRE2 1-2 POS2 4-5.
BEGIN DATA
END DATA.

18 cases are written to the compressed active file.

This procedure was completed at 18:56:17

VARIABLES LABEL PRE2 'PRETEST G2'
POS2 'POSTTEST G2'.

T-TEST PAIRS = PRE2 POS2.

Page 2 SPSS/PC+ 4/16/97

Paired samples t-test: PRE2 PRETEST G2
POS2 POSTTEST G2

Variable	Number of Cases	Mean	Standard Deviation	Standard Error
PRE2	18	8.1667	4.134	.974
POS2	18	14.1667	4.018	.947

(Difference) Mean	Standard Deviation	Standard Error	2-Tail Corr. Prob.	t Value	Degrees of Freedom	2-Tail Prob.
-6.0000	1.847	.435	.898 .000	-13.78	17	.000

Page 3 SPSS/PC+ 4/16/97

This procedure was completed at 18:56:39

Page 4 SPSS/PC+ 4/16/97

ตาราง 11 ค่า D1 ของกลุ่มทดลองที่ 1 และ D2 ของกลุ่มทดลองที่ 2

กลุ่มทดลองที่ 1			กลุ่มทดลองที่ 2		
Pretest	Posttest	D1	Pretest	Posttest	D2
0	5	5	9	12	3
8	11	3	11	15	4
10	13	3	15	18	3
8	10	2	11	18	7
9	11	2	13	20	7
9	11	2	2	8	6
10	12	2	14	19	5
13	15	2	0	7	7
1	9	8	6	12	6
9	13	4	8	15	7
11	15	4	6	14	8
10	16	6	8	11	3
14	18	4	8	14	6
12	16	4	9	18	9
4	6	2	8	17	9
10	12	2	8	14	6
6	12	6	10	16	6
13	16	3	1	7	6

ภาคผนวก ข

ตารางวิเคราะห์หลักสูตรเนื้อหาที่ใช้ในชุดการสอน “ไทยดอย”
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในชุดการสอน “ไทยดอย”
การหาคุณภาพของแบบทดสอบ

ตาราง 12 ตารางวิเคราะห์หลักสูตรวิชาภาษาไทย หน่วยย่อยที่ 1-5 เล่มที่ 1 สำหรับโรงเรียนใน
โครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาที่นำมาใช้ในชุดการสอนชุด “ไทยดอย”

เนื้อหา	พฤติกรรม							
	ความรู้- ความจำ	ความเข้าใจ	ทักษะ- การนำไป ใช้	การ วิเคราะห์	การ สังเคราะห์	เจตคติ และ การ ประเมิน ค่า	รวม	อันดับ ความ สำคัญ
1.การฟังและแยก เสียงได้	9	9	9	4	1	5	37	2
2. การอ่าน และ เขียน บทที่1	8	8	9	4	1	5	35	4
3.ออกเสียงและ พูดได้ถูกต้อง	7	5	10	2	1	5	30	5
4. การอ่าน และ เขียน บทที่2	8	8	10	4	1	5	36	3
5. ฟัง อ่าน และ เขียนเป็นประโยค	9	9	10	4	1	5	38	1
รวม	41	39	48	18	5	20	176	
อันดับความสำคัญ	2	3	1	5	6	4		

การกำหนดหน่วยน้ำหนัก

เต็ม	10	หน่วย
สำคัญมาก	8-10	หน่วย
ปานกลาง	5-7	หน่วย
สำคัญน้อย	1-4	หน่วย

เมื่อพิจารณาจากตารางวิเคราะห์หลักสูตรแล้วพบว่าหลักสูตรการสอนภาษาไทยที่นำมาใช้ให้ความสำคัญเรื่องการฝึกทักษะเป็นอันดับแรกส่วนความรู้ความจำและความเข้าใจเป็นอันดับถัดมา ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากหน่วยการสอนแล้วเห็นได้ว่าหลักสูตรเน้นการฝึกอ่านและฟังภาษาไทยเป็นอันดับแรกส่วนการหัดเขียนเป็นอันดับถัดมา

ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์หลักสูตรมาสร้างชุดการสอนชุด “ไทยดอย” และสร้างแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน พร้อมทั้งจัดทำแบบฝึกหัดและกิจกรรมสำหรับหน่วยการสอนจำนวน 5 หน่วย ทั้งหมดสามารถกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมได้ดังนี้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหลักของชุดการสอน “ไทยดอย”

1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำและเข้าใจความหมายของคำได้อย่างถูกต้อง
 - การจัดลำดับจุดประสงค์ย่อย**
 - 1.1 อ่านคำตามบัตรคำได้
 - 1.2 บอกความหมายของคำในบัตรคำได้
 - 1.3 บอกความแตกต่างของความหมายของคำที่ออกเสียงคล้ายกันได้
2. นักเรียนสามารถนำคำมาประกอบในรูปประโยคเพื่อสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของหน่วยการสอนที่ 1

1. อ่านคำตามบัตรคำได้ถูกต้อง
2. บอกความแตกต่างจากการสะกดคำที่มีในบัตรคำได้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของหน่วยการสอนที่ 2

1. สามารถบอกความหมายของคำในภาพได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของหน่วยการสอนที่ 3

1. ทายคำถามจากเกมส์ได้ถูกต้อง
2. ต่อคำพูดจากเกมส์แบ่งกลุ่มได้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของหน่วยการสอนที่ 4

1. ดูภาพแล้วสามารถตอบความหมายให้ตรงกับภาพที่แสดงได้ถูกต้อง
2. บอกชื่อภาพให้ตรงความหมายจากตัวเลือกได้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของหน่วยการสอนที่ 5

1. นักเรียนสามารถเลือกต่อคำในประโยคได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเรียงประโยคใหม่ได้ถูกต้องจากประโยคที่ให้
3. นักเรียนสามารถอ่านประโยคได้อย่างถูกต้อง

ตาราง 10 ค่า p_H , p_L , p , D ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	p_H	p_L	p	D
ข้อสอบตอนที่ 1				
1	0.96	0.88	0.92	0.08
2	0.92	0.84	0.88	0.08
3	1	0.84	0.88	0.16
4	0.96	0.88	0.92	0.08
5	0.96	0.88	0.92	0.08
6	1	0.92	0.96	0.08
7	0.88	0.88	0.88	0
8	1	0.92	0.96	0.08
9	0.96	0.92	0.94	0.04
10	0.96	0.84	0.90	0.12
ข้อสอบตอนที่ 2				
11	0.92	0.64	0.78*	0.28*
12	0.92	0.48	0.70*	0.44*
13	0.92	0.64	0.78*	0.28*
14	0.92	0.48	0.70*	0.44*
15	0.84	0.52	0.68*	0.32*
16	0.92	0.64	0.78*	0.28*
17	0.88	0.28	0.58*	0.60*
18	0.80	0.32	0.56*	0.48*
19	0.72	0.52	0.62*	0.20*
20	0.56	0.36	0.46*	0.20*
ข้อสอบตอนที่ 3				
21	0.92	0.76	0.84	0.16
22	0.96	0.84	0.90	0.12
23	0.96	0.92	0.94	0.04
24	0.92	0.84	0.88	0.08
25	0.96	0.92	0.94	0.04

ข้อสอบตอนที่ 4				
26	0.80	0.32	0.56*	0.48*
27	0.64	0.20	0.42*	0.44*
28	0.72	0.20	0.46*	0.52*
29	0.56	0.20	0.38*	0.36*
30	0.72	0.24	0.48*	0.48*
31	0.56	0.20	0.38*	0.36*
32	0.64	0.20	0.42*	0.44*
33	1	0.44	0.72*	0.56*
34	0.68	0.20	0.44*	0.48*
35	0.60	0.20	0.40*	0.40*

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากสูตร KR- 20 (Kuder-Richardson-20)

$$r_n = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum p_i q_i}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p_i แทน สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ

q_i แทน สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ ($q = 1 - p$)

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

จากการนำแบบทดสอบไปทดสอบนักเรียนชาวเขาแล้วนำมาหาค่า P และ D แล้วได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

$$n = 20, \quad \sum p_i q_i = 4.53, \quad S_t^2 = 26.57$$

ค่าความเชื่อมั่นจากแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ **0.87**

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คู่มือครูสำหรับชุดการสอน “ไทยดอย 1” และ ชุดการสอน “ไทยดอย 2”

คู่มือครู

ชุดการสอน “ไทยคอย 1” วิชาภาษาไทยสำหรับ
นักเรียนชาวเขาเผ่าอีเก้อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สำหรับครูผู้สอนที่พูดภาษาอีเก้อ

คำนำ

ชุดการสอน “ไทยดอย 1” วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าอีก้อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นี้ได้รับการออกแบบสร้างขึ้นอย่างมีระบบ โดยมีการวิเคราะห์แบบเรียนที่ใช้สอนอยู่เดิมมาดัดแปลงและจัดสร้างเป็นชุดการสอนให้ใกล้เคียงกับหัวข้อเดิมในแบบเรียน เพื่อให้ครูผู้สอนได้รับความสะดวกในการดำเนินการสอน ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองให้แก่เด็กนักเรียนชาวเขาโดยให้ผู้เรียนสามารถลำดับขั้นการเรียนรู้จากง่ายไปหายากได้อย่างมีระเบียบช่วยให้ดำเนินการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในชุดการสอนนี้มีสื่อการสอนแบบต่างๆ และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อช่วยในการเรียนรู้ภาษาไทยช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อนำมาใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าอีก้อนี้อจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้จัดกิจกรรมการสอนของครูผู้สอนได้เป็นอย่างดี

ผู้จัดทำ

คู่มือครู

ชุดการสอน “ไทยคอย 1” ชุดนี้เป็นชุดการสอนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าอีเก้อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีครูผู้สอนพูดภาษาอีเก้อ

จุดประสงค์ทั่วไป

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการพูดและอ่านภาษาไทยในบทเรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำและเข้าใจความหมายของคำได้อย่างถูกต้อง
 - การจัดลำดับจุดประสงค์ย่อย
 - 1.1. อ่านคำตามบัตรคำได้
 - 1.2. บอกความหมายของคำในบัตรคำได้
 - 1.3. บอกความแตกต่างของความหมายของคำที่ออกเสียงคล้ายกันได้
- 2.นักเรียนสามารถนำคำมาประกอบในรูปประโยคเพื่อสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

พื้นฐานความรู้เดิมก่อนเรียน

ผู้เรียนเป็นชาวเขาเผ่าอีเก้อที่ผ่านการเรียนภาษาไทยพื้นฐานมาแล้วในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วิธีสอนที่ใช้ในชุดการสอน “ไทยคอย 1”

ชุดการสอน “ไทยคอย 1” เป็นชุดการสอนที่ใช้ครูผู้สอนที่สามารถพูดภาษาอีเก้อได้เป็นผู้ดำเนินการสอน ดังนั้นชุดการสอนดังกล่าวจะยึดหลักวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (Concentrated language encounter) เพื่อปรับสภาพการสอนภาษาไทยให้อยู่ในสถานการณ์เดียวกับการเรียนรู้ภาษาแม่และเพื่อสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ในการดำเนินการสอน วิธีสอนนี้ยอมรับความผิดเพี้ยนของภาษาว่าเป็นสิ่งธรรมดาถ้าไม่ถึงกับบิดเบือนความหมาย การสอนเริ่มจากการใช้ภาษาเดิมของผู้เรียนแล้วค่อยๆ ใช้ภาษาใหม่แทรกเข้าไปในการสื่อสารการสอน กล่าวคือครูผู้สอนยังใช้ภาษาเดิมในการสอนแล้วค่อยๆ สืบสารกับผู้เรียนด้วยภาษาใหม่ให้เกิดการ

เรียนรู้ไปเรื่อยๆ โดยอาศัยสถานการณ์การสอนให้เกิดการเรียนรู้จนในที่สุดภาษาใหม่ก็สามารถเข้ามาทดแทน
ภาษาเดิมจากการจำได้

ขั้นตอนในการสอนด้วยวิธีนี้มีดังนี้

1. ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟังให้นักเรียนรับรู้และเข้าใจ
2. ให้นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับหรือสนทนา
3. ครูฝึกนักเรียนในการอ่านและสะกดและเข้าใจในลีลาของการเขียนตัวอักษร
4. ใช้บัตรคำเพื่อช่วยสอนอ่านและสะกดให้กับนักเรียน
5. ใช้กิจกรรมเสริมการฝึกภาษา

ขั้นตอนทั้งหมดดังกล่าวได้บรรจุไว้ตามลำดับในชุดการสอน “ไทยดอย 1” ครูควรทำความเข้าใจขั้นตอนการใช้
ชุดการสอน “ไทยดอย 1” ให้ดีก็สามารถดำเนินการตามวิธีสอนดังกล่าวได้โดยง่าย

เนื้อหา ชุดการสอน “ไทยดอย 1” วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แบ่งเป็น 5 หน่วยย่อยดังนี้

1. การฟังและแยกเสียงได้
2. การอ่านและเขียน บทที่ 1
3. ออกเสียงและพูดได้ถูกต้อง
4. การอ่านและเขียน บทที่ 2
5. ฝึกอ่านและเขียนเป็นประโยค

1. การฟังและแยกเสียงได้

- 1.1. เน้นการฟังและสามารถแยกเสียงของคำแต่ละคำที่สะกดเสียงสระสั้น-ยาวต่างกัน ซึ่งประกอบด้วยคำต่อไปนี้

เกา-กาว , เขา-ขาว , เส้า-สาว , เหา-หาว , เหลา-หลาว , เรา-ราว , กัก-กาก , ตัก-ตาก ,
ปัก-ปาก

- 1.2. เน้นการฟังและสามารถแยกเสียงของคำแต่ละคำที่ใช้พยัญชนะสะกดต่างกัน ซึ่งประกอบด้วยคำต่อไปนี้

รุ-ลู , รี-ลี , ไร-ไล , รา-ลา , เร-ไร-เล-ไล , รือ-ลือ

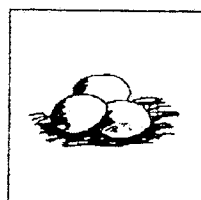
- 1.3. จากคำดังกล่าวอ่านคำให้นักเรียนฟังซ้ำๆ เพื่อให้สังเกตความแตกต่างของคำและการใช้พยัญชนะสะกด

2.การอ่านและเขียน บทที่ 1

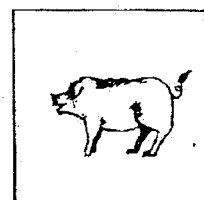
2.1.การเรียกคำในภาษาไทยให้ตรงกับชื่อเรียกโดยใช้ภาพต่อไปนี้

ไก่

ไข่

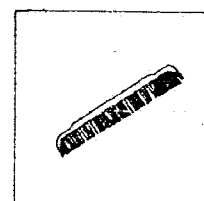
หมู

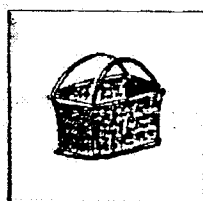
ผ้า

ส้อม

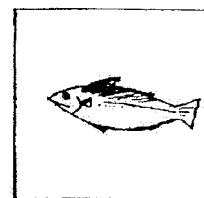
หวี

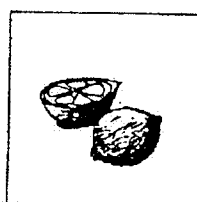
ตะกร้า

ป้าย

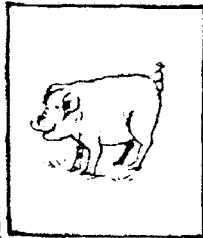

ปลาทู

ผลไม้

2.2. นักเรียนบอกชื่อสิ่งของในภาพให้ตรงความหมายของชื่อในตัวเลือก ก. ข. หรือ ค. ดังนี้

- ก. ม้า
ข. หมู
ค. วัว

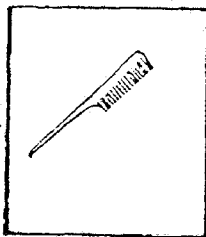
- ก. สบู่
ข. สบู่
ค. สบู่

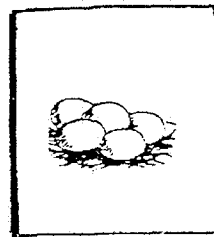
- ก. กระดาษ
ข. ผ้า
ค. ไม้

- ก. ตะกร้า
ข. ตะกร้า
ค. กระบุง

- ก. หวี
ข. สร้อย
ค. แปรง

- ก. หิน
ข. ขอบ
ค. ไข่

3. ออกเสียงและพูดได้ถูกต้อง

3.1. เพื่อฝึกทักษะทางภาษาโดยการเล่นเกมส่ายปัญหาทีละปัญหา “อะไรเอ่ย...?” แล้วให้นักเรียนตอบ

1. สัตินเดินมาหลังคามงกระเบื้อง
2. ทุกคนกินได้ ไม่มีดอกไม่มีใบ มีแต่เมล็ด
3. มีปีกหลายสี สวยดีบินได้ ชอบเกาะดอกไม้ บินไปบินมา
4. แมลงอะไรเอ่ย กลางคืนก็เรียกวัน
5. มีขาสองขา เป็นผ้าของใช้ หญิงชายนิยม

เฉลย 1. เต่า 2. ฝน 3. ผีเสื้อ 4. แมลงวัน 5. กางเกง

3.2. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นสองกลุ่มเท่าๆกัน เพื่อฝึกทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรม ให้นำข้อความต่อไปนี้เรียงตาม ลำดับหมายเลขลงในกระดานหรือป้ายบอร์ด นำอ่านข้อความในแต่ละกลุ่มแล้วส่งตัวแทน ออกมาผลัดกันตอบคำถาม

กลุ่มที่ 1

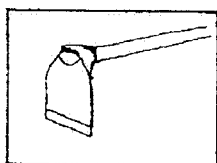
1. ฝนเอ๋ยทำไมจึงตก
2. กบเอ๋ยทำไมจึงร้อง
3. ท้องเอ๋ยทำไมจึงปวด
4. ข้าวเอ๋ยทำไมจึงดิบ
5. ไฟเอ๋ยทำไมจึงดับ
6. ฟืนเอ๋ยทำไมจึงเปียก

กลุ่มที่ 2

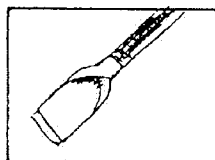
1. ทำไมจะไม่ตกเพราะกบมันร้อง
2. ทำไมจะไม่ร้องเพราะท้องมันปวด
3. ทำไมจะไม่ปวดเพราะข้าวมันดิบ
4. ทำไมจะไม่ดิบเพราะไฟมันดับ
5. ทำไมไม่ดับเพราะฟืนมันเปียก
6. ทำไมจะไม่เปียกเพราะฝนมันตก

4.การอ่านเขียน บทที่ 2

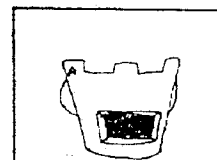
4.1.นักเรียนดูภาพแล้วตอบคำถามตามความหมายของภาพให้ถูกต้อง

จอบ

เคียว

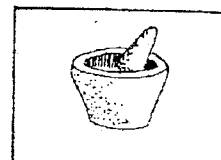
เตา

กะทะ

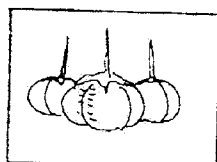
หม้อ

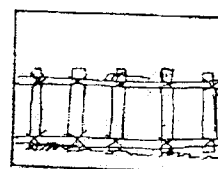
ครก

ไฟ

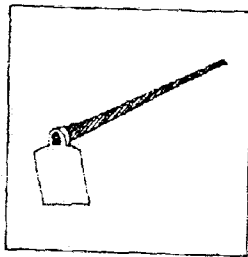

มะเขือ

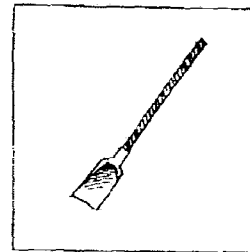

รั้ว

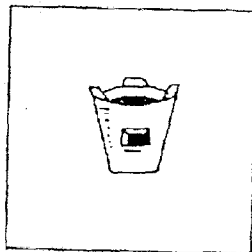
4.2. ทายชื่อจากภาพตัวอย่างที่ให้เพื่อให้สามารถเรียกชื่อสิ่งของได้ถูกต้อง โดยการให้ดูภาพต่อไปนี้แล้วให้นักเรียนเลือกตอบจากข้อ ก , ข และ ค.

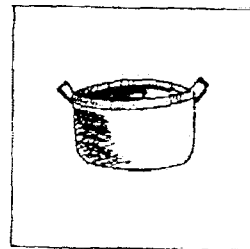
- ก. จอจ
ข. จอม
ค. จอบ

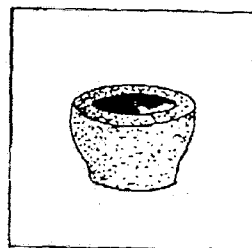
- ก. เสียม
ข. เสียม
ค. เสียน

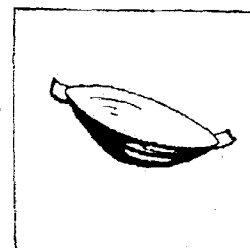
- ก. เต้า
ข. เต้า
ค. ตู้

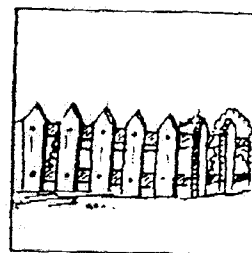
- ก. หมอ
ข. หม้อ
ค. หม้อ

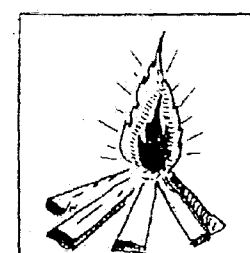
- ก. ครก
ข. คลก
ค. คก

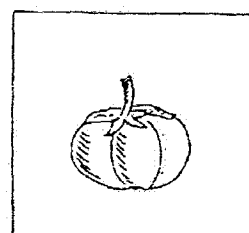
- ก. กะทิ
ข. กะทะ
ค. กะชู่

- ก. ร้ว
ข. ร้ว
ค. รัง

- ก. ไฟ
ข. ไฟ
ค. ไฟ

- ก. มะยม
ข. มะพร้าว
ค. มะเขือ

5. ฝึกอ่านและเขียนเป็นประโยค

5.1. สร้างประโยคพื้นฐานเพื่อให้นักเรียนเลือกคำเรียกชื่อที่ถูกต้องมาใส่ในช่องว่างที่เว้นไว้

1. แม่ทำกับข้าวอยู่ใน (ส่วน ครัว กลัว)
2. ฉัน คางคก (กลัว ครัว ตัว)
3. แม่ พริกสีแดง (ทำ เลือก ราก)
4. มานีช่วยแม่ล้าง (รัก พัก ผัก)
5. เราใช้ แชะหญ้า (มือ จอบ เสียม)
6. ในสวนมีต้น (ปลูก มะเขือ น้ำพริก)
7. มานะตักน้ำ ผัก (รด รก ปลูก)
8. นักเรียนช่วยกันเก็บหญ้า (แกง แห้ง แล้ง)
9. มานีช่วยแม่ตำ (คางคก น้ำพริก ครก)
10. ทุกคนนั่ง ใต้ต้นไม้ (รก ผัก พัก)

เฉลย 1. ครัว 2. กลัว 3. เลือก 4. ผัก 5. เสียม 6. มะเขือ 7. รด 8. แห้ง 9. น้ำพริก 10. พัก

5.2. ใช้บัตรคำในรูปประโยคเป็นสื่อการสอนเพื่อให้นักเรียนเรียงคำใหม่ให้เป็นประโยคที่ถูกต้องดังนี้

1. มะเขือ ชอบ กิน พ่อ (พ่อชอบกินมะเขือ)
2. แม่ ก่อ เตา ไร่ ใน ไฟ (แม่ก่อไฟไว้ในเตา)
3. ดิน ใช้ มานะ ขุด จอบ (มานะใช้จอบขุดดิน)
4. น้ำพริก กิน พ่อ ชอบ (พ่อชอบกินน้ำพริก)
5. ใต้ รากไม้ อยู่ ดิน (รากไม้อยู่ใต้ดิน)

5.3. อ่านเนื้อเรื่องตามเนื้อหาต่อไปนี้อย่างช้าๆ แล้วให้นักเรียนฝึกเขียนตามประโยคดังกล่าว

เมื่อแม่และมานีกลับจากตลาดก็เข้าครัว ในครัวมีเตา มีผู้ใส่กับข้าวอยู่ข้างฝา ของทุกอย่างสะอาดเพราะแม่ทำความสะอาดอยู่เสมอ มานีชอบดูแม่ทำกับข้าว เพราะอยากทำกับข้าวเก่งเหมือนแม่ จึงช่วยแม่ล้างผัก หม้อ กะทะ และช่วยตักน้ำ บางทีก็พัดไฟในเตาให้

มานะกับพ่อกำลังทำงานอยู่ในสวนหลังบ้าน พ่อปลูกผักหลายอย่าง มานะช่วยตักน้ำรดผัก พ่อปลูกพริกและมะเขือด้วย มานะชอบดูดอกมะเขือสีม่วง พ่อเก็บพริกแกลบไปให้แม่เก็บไว้ทำกับข้าวเวลาจะแกงแม่เลือกใช้แต่พริกสีแดง น้ำพริกแกงในครกจึงมีสีแดงน่ากิน แม่ชอบแกงปลาใส่มะเขือ

ส่วนประกอบของชุดการสอน

1.หน่วยการสอนแบ่งออกเป็น 5 หน่วยคือ

1.1. หน่วยการสอนที่ 1 การฟังและแยกเสียงได้ ประกอบด้วย

1.ซองบัตรคำ 1

2.ซองบัตรคำ 2

1.2. หน่วยการสอนที่ 2 การอ่านและเขียน บทที่ 1 ประกอบด้วย

1.ซองภาพ 1

1.3. หน่วยการสอนที่ 3 ออกเสียงและพูดได้ถูกต้อง ประกอบด้วย

1.คำชี้แจงวิธีสอนและกิจกรรม

2.แบบประเมินผลกิจกรรมระหว่างเรียน

1.4. หน่วยการสอนที่ 4 การอ่านและเขียน บทที่ 2 ประกอบด้วย

1.ซองภาพ 1

1.5. หน่วยการสอนที่ 5 ฝึกอ่านและเขียนเป็นประโยค ประกอบด้วย

1.ซองบัตรคำสำหรับประกอบประโยค

2.แฟ้มต้นฉบับแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ , แบบฝึกหัดระหว่างเรียน , แบบทดสอบหลังการเรียนรู้

3.คู่มือครู

4.ผ้าสาลีและหมุดยึดสำหรับติดกระดานดำ

5.กระเป๋าใส่ชุดการสอน “ไทยคอย 2”

การจัดการเรียนการสอน

ให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

1.ทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อดูว่านักเรียนมีความรู้ภาษาไทยมากน้อยแค่ไหน ใช้เวลาในการทดสอบ 20 นาที ถ้านักเรียนทำแบบทดสอบก่อนการเรียนได้ไม่ถึง 80% ให้ครูดำเนินการสอนด้วยชุดการสอนนี้ แต่ถ้าหากนักเรียนทำแบบทดสอบก่อนการเรียนได้เกิน 80% ครูไม่จำเป็นต้องให้นักเรียนเรียนจากชุดการสอนนี้

2.การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอน กำหนดการสอนไว้ 5 ครั้ง (5 ชั่วโมง) สอนวันละ 1 ชั่วโมง โดยแบ่งการสอนออกเป็นหน่วยการสอน 5 หน่วยการสอน ตามเนื้อหาในคู่มือครู แต่ละหน่วยการสอนแบ่งตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมได้ดังนี้

หน่วยการสอนที่ 1-3 สำหรับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ 1 ใช้เวลาสอนวันละ 1 หน่วยการสอน (1 ชม.) จำนวน 3 วัน

หน่วยการสอนที่ 4-5 สำหรับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ 2 ใช้เวลาสอนวันละ 1 หน่วยการสอน (1 ชม.) จำนวน 2 วัน

ในการสอนให้ครูดำเนินการสอนตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1.ให้ครูสอนจนจบหนึ่งหน่วยการสอนโดยสอนตามคำแนะนำในช่องสื่อการสอนในแต่ละหน่วย แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนหน่วยที่ 1 ใช้เวลา 20 นาที ยกเว้นหน่วยการสอนที่ 3 ที่ประเมินผลจาก

กิจกรรม หลังจากทำการสอนเสร็จในแต่ละหน่วยการสอน

2.2.ในกรณีการจัดกิจกรรมให้ครูทำการสอนนำหรือสาธิตแล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมด้วยตนเองสังเกตความสนใจและความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

3.ทดสอบหลังเรียน

เมื่อครูสอนจนครบ 5 หน่วยการสอนแล้ว ให้ครูจัดทำทดสอบหลังเรียนโดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนใช้เวลา 20 นาที เพื่อวัดผลที่ได้จากการเรียนด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 1” ว่านักเรียนสามารถทำแบบทดสอบได้ผ่านเกณฑ์ 80% ที่ตั้งไว้หรือไม่

สิ่งที่ครูต้องเตรียม

- 1.ครูต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนจากคู่มือครูและส่วนประกอบในชุดการสอนอย่างละเอียดจนเป็นที่เข้าใจเป็นอย่างดี
- 2.เตรียมห้องเรียนให้มีแสงสว่างและมีการถ่ายเทอากาศอย่างเพียงพอ รวมทั้งจัดโต๊ะเก้าอี้ให้พร้อมที่นักเรียนจะใช้เรียน
- 3.ครูควรทดลองใช้หรือทำความเข้าใจสื่อการสอนที่จะใช้ ให้เกิดความชำนาญก่อนใช้จริงในห้องเรียน
- 4.ครูจะต้องตรวจสอบสื่อการสอนที่จะใช้ประกอบการสอนว่ามีความเรียบร้อยและครบถ้วนตามจำนวนที่ระบุไว้ในชุดการสอนหรือไม่
- 5.ติดตั้งผ้าสาส์นด้วยหมุดยึดที่นำมาไว้ที่กระดานดำหรือที่ที่เหมาะสมสะดวกต่อการสอน

บทบาทของครู

- 1.หากกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติเป็นกิจกรรมที่นักเรียนไม่เคยปฏิบัติมาก่อน ครูจะต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจเป็นอย่างดีเสียก่อนจะปฏิบัติกิจกรรมนั้น
- 2.ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอยู่ ครูควรสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน หากนักเรียนคนใดหรือกลุ่มใดมีปัญหาในการประกอบกิจกรรม ครูจะต้องให้ความช่วยเหลือจนกระทั่งปัญหานั้นหมดไป
- 3.เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว ให้ครูเก็บสื่อการสอนต่างๆไว้ในช่องและกล่องตามเดิมให้เรียบร้อย เพื่อความสะดวกในการนำมาใช้ครั้งต่อไป

บทบาทของนักเรียน

ครูชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงบทบาทของนักเรียนต่อไปนี้

- 1.ปฏิบัติตามคำสั่งของครู
- 2.พยายามตอบคำถามอย่างสุดความสามารถ
- 3.นักเรียนต้องตั้งใจปฏิบัติงานและกิจกรรมอย่างจริงจัง ไม่ชักชวนให้เพื่อนละเลยต่อการปฏิบัติงานและกิจกรรม

การประเมินผล

- 1.ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบก่อนการเรียน
- 2.ประเมินผลจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

3.ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบก่อนการเรียน

1.ให้นักเรียนวงกลมข้อ ก. ข. และ ค. รอบคำที่จะมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

ตัวอย่าง แม่ทำ อยู่โนนครัว - ก. อร่อย ข. เสริจ ☒ ค. กับข้าว

1. แม่ซื้อ มาตัดเสื้อ - ก. ป้าย ข. ผ้า ค. ค่าย
2. ฉันใช้ ถูตัว - ก. สบู่ ข. มะนาว ค. หวี
3. แม่ซื้อ มา 10 ฟอง - ก. เนื้อ ข. เกล็ด ค. ไข่
4. น้อง ผม - ก. ถู ข. หวี ค. เหลา
5. แมวกิน - ก. เกล็ด ข. ผลไม้ ค. ปลาทุ
6. แม่ไปซื้อของที่ - ก. ตลาด ข. วัด ค. บ้าน
7. มานี ข้าว - ก. ไก่ ข. ป้าย ค. หิว
8. มานะเดินได้ กว่ามานี - ก. ไก่ ข. ถึง ค. สาย
9. พ่อบอกว่าเดี๋ยวนี้ของ - ก. ราคา ข. ไก่ ค. แพง
10. เขาเล่น เกินไป - ก. เกิน ข. ไก่ ค. ไกล

2.ประโยคต่อไปนี้จะมีคำที่เขียนผิดอยู่ 1 คำให้นักเรียนเขียนใหม่ให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

ตัวอย่าง มานะและปิติไป เทียว ป่า แก่คำผิดเป็น เทียว

1. ลุงมีไร่ แต่งโม	แก้คำผิดเป็น
2. ชวนา จง วัวไปเลี้ยง	แก้คำผิดเป็น
3. มานะเห็น อี้อาง และจิ้งหรีด	แก้คำผิดเป็น
4. จิ้งหรีดอยู่หลังใบไม้ แหง	แก้คำผิดเป็น
5. ในป่ามีช้าง ถึง และ กว้าง	แก้คำผิดเป็น
6. นกหลายตัวขึ้นอยู่ริม บึง	แก้คำผิดเป็น
7. เด็กทั้งสามเห็น รง นก	แก้คำผิดเป็น
8. เด็กทั้งสาม วิ่ง หนีฝั่ง	แก้คำผิดเป็น
9. ปิตีรับ ล้ง จากคันไม้	แก้คำผิดเป็น
10. ควายเดินอยู่ ขาง ๆ ไร่	แก้คำผิดเป็น

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. 1. ข 2. ก 3. ค 4. ข 5. ค 6. ก 7. ค 8. ก 9. ค 10. ข
2. 1.แดงโม 2.จุง 3.อิงอ่า 4.แห่ง 5.กวาง 6.บึง 7.รัง 8.วัง 9.ลง 10.ช้าง

การสอนหน่วยที่ 1 (1 คาบการเรียน) การฟังและแยกเสียงได้

ความคิดรวบยอด

เน้นการฟังและสามารถแยกเสียงของคำ โดยเลือกใช้คำที่สะกดเสียงสระสั้น-ยาวต่างกันและเลือกใช้คำที่ใช้พยัญชนะสะกดต่างกัน ตามเนื้อหาในแบบเรียนที่ใช้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.อ่านคำตามบัตรคำได้ถูกต้อง
- 2.บอกความแตกต่างจากการสะกดคำที่มีในบัตรคำได้ถูกต้อง

สื่อการสอน

- 1.บัตรคำ 1 , บัตรคำ 2 ในของบัตรคำหน่วยการสอนที่ 1

การวัดและการประเมินผล

- 1.แบบฝึกหัดระหว่างเรียน
- 2.สังเกตจากการตอบคำถาม (ไม่นำมาคิดคะแนน)

แผนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลา 10 นาที)

1.ใช้ภาษาอื้อในการสนทนากับนักเรียนในชั้น เพื่อสร้างความคุ้นเคยและบอกนักเรียนว่า “วันนี้จะมีการสอนแบบใหม่” เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักเรียน

2.ใช้ผ้าสาธิตดกระดานดำด้วยหมุดยึดหรือติดในที่ที่เหมาะสมให้นักเรียนสามารถเห็นได้ทั่วถึงทุกคนผ้าสาธิตดกระดานดำแล้วจะเป็นแผ่นป้ายผ้าสาธิตที่และจะเป็นอุปกรณ์ในการสอนที่ใช้ควบคู่กับบัตรคำและภาพทุกครั้งที่ใช้บัตรคำและภาพ

3.ใช้ภาษาอื้อกล่าวถึงตัวอักษรในภาษาไทยที่แทนความหมายชื่อเรียกในภาษาอื้อแล้วเขียนอักษรไทยนั้นลงบนกระดานดำ เช่น เขียน ก.ไก่ ลงบนกระดานดำแล้วให้นักเรียนอ่านอักษรบนกระดานดำด้วยภาษาไทย จากนั้นถามนักเรียนด้วยภาษาอื้อว่า “ในภาษาอื้อเรียกไก่ว่าอะไร” (ไก่ในภาษาอื้อเรียกว่า “ย้า”) แล้วให้นักเรียนตอบทั้งชั้น เป็นต้น แล้วลองใช้คำอื่นไล่ตามตัวอักษรไปเรื่อยๆ

ขั้นสอน (เวลา 40 นาที)

- 1.ชูบัตรคำในช่องบัตรคำ 1 ถามนักเรียนด้วยภาษาอื่นถือว่า “คำนี้อ่านว่าอะไร อ่านเป็นภาษาไทยนะ” สังเกตการตอบของนักเรียน หากนักเรียนตอบได้น้อยให้ครูนำอ่านแล้วให้นักเรียนอ่านตาม
- 2.ให้นักเรียนอ่านตามโดยครูอ่านให้นักเรียนฟังและสังเกตการออกเสียงทีละคู่แล้วถามนักเรียนว่าคำดังกล่าวมีเสียงสระเหมือนหรือต่างกันอย่างไร
- 3.ครูอ่านคำในบัตรคำทีละบัตรแล้วนำไปติดไว้ที่ป้ายผ้าสาธิต ให้นักเรียนอ่านตามจนครบทุกบัตรในบัตรคำ 1
- 4.ทบทวนการอ่านคำทุกคำจากป้ายผ้าสาธิตจนครบแล้วให้นักเรียนลองอ่านเองทั้งชั้นสังเกตการอ่านของนักเรียนว่าอ่านด้วยตนเองได้มากน้อยเพียงใด
- 5.หากนักเรียนยังสามารถอ่านได้น้อย (ยังไม่ต้องสนใจว่าอ่านได้ชัดหรือไม่ชัด) ควรทำการสอนซ้ำเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจมากขึ้น ฟังระลึกไว้ว่าเด็กนักเรียนอีกส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันที่บ้าน
- 6.ชูบัตรคำในช่องบัตรคำ 2 ให้นักเรียนลองอ่านหากยังอ่านไม่ได้ ให้ครูอ่านให้นักเรียนฟังซ้ำๆตามลำดับ
- 7.ครูอ่านคำในบัตรคำทีละบัตรแล้วนำไปใส่ไว้ที่ป้ายผ้าสาธิต ให้นักเรียนอ่านตามจนครบทุกบัตรในบัตรคำ 2
- 8.ดำเนินการซ้ำเหมือนในข้อ 4 และ ข้อ 5

ขั้นสรุป (เวลา 10 นาที และแบบทดสอบระหว่างเรียน 20 นาที)

- 1.ครูกล่าวเป็นภาษาอื่นเพื่อสรุปเนื้อหาโดยบอกให้นักเรียนอ่านทบทวนคำจากบัตรคำในมือทีละคำตามที่ได้สอนไปจนหมดบัตรคำ
- 2.หากนักเรียนยังอ่านติดขัดในบางคำควรสะกดนำให้นักเรียนสามารถอ่านตามสำหรับคำนั้นได้
- 3.ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนจำนวน 10 ข้อโดยครูเป็นผู้อ่านข้อสอบนำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจวิธีทำแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

- 1.ให้นักเรียนวงกลมข้อ ก. ข. หรือ ค. ที่เป็นคำที่มีระดับเสียงเดียวกันให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง (ก.)ลาก (ข.)มาก ค.จาก

1. ก. เขียน ข. เรียน ค. เทียน
2. ก. จิบ ข. ชิบ ค. ดิบ
3. ก. ลัง ข. ยัง ค. ขัง

4. ก. ป่วย ข. ช่วย ค. ส่วย

5. ก. ทุก ข. คู่ก ค. คู่ก

2.ให้นักเรียนวงกลมข้อ ก. ข. หรือ ค. รอบคำที่มีเสียงเหมือนกัน

ตัวอย่าง ก. กแรง ข. แลง ค. คแรง

6. ก. ร้อง ข. ร้อง ค. ถ้อง

7. ก. ลอย ข. รอย ค. รอย

8. ก. ร้าน ข. ถ้าน ค. ถ้าน

9. ก. ร่วม ข. ถ่วม ค. ร่วม

10. ก. ถ้าย ข. ร้าย ค. ถ้าย

เฉลย 1. ข-ค 2. ก-ค 3. ก-ข 4. ก-ค 5. ก-ข 6. ก-ข 7. ข-ค 8. ข-ค 9. ก-ค 10. ก-ค

การสอนหน่วยที่ 2 (เวลาเรียน 1 คาบ) การอ่านและเขียนบทที่ 1

ความคิดรวบยอด

สอนการเรียกคำให้ตรงกับความหมายโดยใช้รูปภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.สามารถบอกความหมายของคำในภาพได้อย่างถูกต้อง

สื่อการสอน

1.บัตรภาพแสดงภาพตามเนื้อหาในบทเรียนหน่วยที่ 2

การวัดและการประเมินผล

1.จากแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

2.จากการสังเกตระหว่างการสอนและการตอบคำถามของนักเรียน (ไม่นำมาคิดคะแนน)

แผนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลา 20 นาที)

1. นำภาพตัวอย่างแสดงหน้าชั้นสอบตามนักเรียนเป็นภาษาอื่นถือว่า “นักเรียนทราบหรือไม่ว่าภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าอะไร” ลองเรียกนักเรียนแล้วสอบถามเป็นรายบุคคลด้วย
2. สังเกตการตอบของนักเรียนก่อนจะพูดและสะกดคำในรูปน่านักเรียน
3. แจกกระดาษขาว A4 ให้นักเรียนคนละแผ่น ครูบอกนักเรียนด้วยภาษาอื่นก้อให้นักเรียนวาดรูปสัตว์หรือสิ่งของที่ตนเองถนัด ให้เวลา 10 นาทีในการวาดเสร็จแล้วรวบรวมส่งครูอย่าลืมให้นักเรียนเขียนชื่อตัวเองในกระดาษด้วย
4. ครูสุ่มตัวอย่างนำภาพที่นักเรียนวาดขึ้นมาลองถามนักเรียนเป็นภาษาอื่นก้อว่า “ภาพนี้เป็นภาพอะไร” ให้นักเรียนตอบเป็นภาษาไทยยังไม่ต้องสนใจว่านักเรียนพูดคำนั้นชัดหรือไม่ สุ่มตัวอย่างภาพที่วาดพอดูออกมาถามนักเรียน 2-3 ภาพ

ขั้นสอน (เวลา 35 นาที)

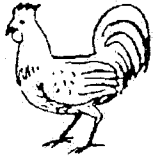
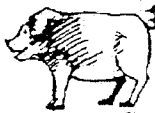
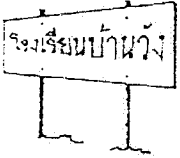
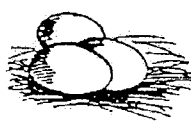
1. ใช้ภาพชวนนักเรียนเล่นเกมส่ายคำเรียกจากภาพเป็นภาษาไทยโดยนำภาพทีละภาพมาให้ให้นักเรียนทาย หากทายไม่ถูกให้ครูบอกคำนั้นจากภาพนำแล้วให้นักเรียนพูดตาม
2. นำภาพไปติดที่ป้ายผ้าสำคัญแล้วลองให้นักเรียนทบทวนคำจากภาพอีกครั้งเพื่อสังเกตการเรียกคำของนักเรียนว่านักเรียนสามารถจำคำเรียกต่างๆ ในภาษาไทยได้มากน้อยเพียงไร
3. ใช้ภาพที่ติดป้ายผ้าสำคัญ ชวนนักเรียนเล่นเกมส่ายคำด้วยภาษาไทยให้ตรงกับความหมายในภาพในตัวเลือก ก. ข. ค. โดยครูทำให้ดูเป็นตัวอย่าง 1 ครั้ง เช่น รูปไข่ แล้วมีตัวเลือกดังนี้ ก. หิน ข. ของ ค. ไข่ ก็เลือกข้อ ค.
4. นำภาพที่ป้ายผ้าสำคัญแล้วให้นักเรียนลองทายการเรียกชื่อจากภาพที่มีตัวเลือก หากนักเรียนทายผิดบ่ยให้ครูสอนนำอีกครั้งแล้วให้ลองทายใหม่ สังเกตการทายของนักเรียนทุกครั้งว่าประสบปัญหาหรือไม่
5. หลังเล่นเกมส่ายภาพเสร็จให้นักเรียนทบทวนชื่อและความหมายในภาพอีกครั้ง

ขั้นสรุป (เวลา 5 นาที และแบบทดสอบระหว่างเรียน 20 นาที)

1. ครูกล่าวเป็นภาษาอื่นก้อเพื่อสรุปเนื้อหาโดยให้นักเรียนดูภาพและบอกชื่อตามภาพ
2. สังเกตการบอกชื่อคำของนักเรียนว่ามีปัญหาติดขัดหรือไม่
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนจำนวน 10 ข้อ โดยครูเป็นผู้บอกชื่อภาพแล้วให้นักเรียนเลือกชื่อให้ตรงกับภาพในการทำแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

1. จงโยงเส้นจากภาพไปหาคำให้ถูกต้อง

	หิว	หิ้ว	ป้าย	
	สับ	เงาะ	ปลาทู	
	ตะกร้า	ไก่	ละมวก	
	เนื้อหมู	หมู	ไข่	
	ผ้า	ลิ้นไก่	น่องหนา	
	ร้านค้า			

การสอนหน่วยที่ 3 (1 คาบการเรียนรู้) ออกเสียงและพูดได้ถูกต้อง

ความคิดรวบยอด

เพื่อฝึกทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อการสอน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ทายคำถามจากเกมส์ได้ถูกต้อง
2. ต้อคำพูดจากเกมส์แบ่งกลุ่มได้ถูกต้อง

สื่อการสอน

1. สื่อกิจกรรมในซองใส่สื่อกิจกรรม

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตความสนใจจากการใช้ภาษาไทยในกิจกรรมเพื่อนำมาประเมินผล (ไม่นำมาคิดคะแนน)

แผนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลา 5 นาที)

1. ใช้ภาษาอื้อในการสนทนากับนักเรียนในชั้นอธิบายการเล่นเกมส์ทายปัญหาโดยเริ่มนำเข้าสู่บทเรียนในรูปแบบกิจกรรมและยกตัวอย่างจากเกมส์ทายปัญหาให้นักเรียนทำความเข้าใจ

ขั้นสอน (เวลา 50 นาที)

1. ใช้คำขึ้นต้นทุกคำถามว่า “อะไรเอ่ย” แล้วสุภาพปริศนาให้นักเรียนดูแล้วลองให้นักเรียนทายโดยตอบคำถามเป็นภาษาไทยพูดชัดหรือไม่ชัดครูผู้สอนยังไม่ต้องสนใจ สนใจเพียงนักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้องหรือไม่
2. สังเกตการทายปัญหานักเรียนจากภาพปริศนาเพื่อสังเกตว่านักเรียนสามารถดูภาพปริศนาออกหรือไม่เพื่อประเมินผลจากสื่อที่ใช้ด้วย
3. เฉลยคำถามทีละคำหลังจากนักเรียนทายไม่ถูกแล้วอธิบายภาพปริศนาประกอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจด้วยจะใช้ภาษาอื้อหรือภาษาไทยสื่อสารก็ได้
4. แบ่งกลุ่มนักเรียนสองกลุ่มให้เท่าหรือใกล้เคียงกันเพื่อเล่นเกมสัพทักทายภาษา เขียนประโยคจากคู่มือครูแบ่งเป็น 2 กลุ่มบนกระดานดำแล้วให้กลุ่มที่ 1 อ่านส่วนของกลุ่มตนเองจนจบ จากนั้นจึงให้กลุ่มที่ 2 อ่านประโยคของกลุ่มตัวเองตามแล้วให้ทบทวนอีกครั้ง
5. ต้อคำจากประโยคบนกระดานดำแล้วให้กลุ่ม 1 ถามและกลุ่ม 2 ตอบตาม
6. ให้นักเรียนทบทวนคำอีกครั้งโดยสลับกลุ่มกันเพื่อฝึกประโยคจากเกมส์กิจกรรม

ขั้นสรุป (เวลา 5 นาที)

1.ครูกล่าวเป็นภาษาอังกฤเพื่อตามเป็นคำถามของเผ่าอังกฤเองเพื่อ โยงความรู้เดิมจากประสบการณ์เดิมในหมู่บ้านเพื่อให้นักเรียนเกิดความจำแบบเปรียบเทียบจากประสบการณ์เดิมได้

แบบประเมินหน่วยการสอนที่ 3

ครูประเมินจากการสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียนแล้วประเมินว่าผ่านหรือไม่ผ่านตามหัวข้อในใบประเมินผลของหน่วยการสอนที่ 3 ตามรายละเอียดดังนี้

	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.อ่านคำต่างๆจากเนื้อหาที่สอนได้ถูกต้อง		
2.ทหายคำถามจากเนื้อหาที่สอนได้ถูกต้อง		
3.มีความพยายามที่จะฝึกฝนการพูดภาษาไทย		
4.มีความสนใจกิจกรรมการสอน		
5.ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอน		

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

การสอนหน่วยที่ 4 (1 คาบการเรียนรู้) การอ่านเขียน บทที่ 2

ความคิดรวบยอด

ฝึกเลือกความหมายของคำในภาษาไทยให้ตรงกับภาพที่แสดง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.ดูภาพแล้วสามารถตอบความหมายให้ตรงกับภาพที่แสดงได้ถูกต้อง
- 2.บอกชื่อภาพให้ตรงความหมายจากตัวเลือกได้ถูกต้อง

สื่อการสอน

- 1.ชองภาพ 1 ในชองภาพหน่วยการสอนที่ 4

การวัดและการประเมินผล

- 1.แบบฝึกหัดระหว่างเรียน
- 2.สังเกตจากการทนายภาพ (ไม่นำมาคิดคะแนน)

แผนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลา 10 นาที)

- 1.ลองให้นักเรียนทนายชื่อในภาพดูทั้งห้องแล้วลองให้ทนายเป็นรายบุคคล
- 2.อธิบายรูปที่แสดงให้ดูเป็นตัวอย่างด้วยภาษาอังกฤเพื่อให้นักเรียนเข้าใจลักษณะของสิ่งนั้นๆ
- 3.ลองให้นักเรียนทนายภาพเป็นภาษาไทยดูอีกครั้งก่อนเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน (เวลา 40 นาที)

- 1.ใช้ภาพในชองภาพ 1 ที่ละภาพช้ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งให้นักเรียนเรียกชื่อเรียกให้มีความหมายตรงตามภาพแล้วนำไปติดไว้ที่ป้ายผ้าสำลั
- 2.ครูยังไม่ต้องสนใจกับการพูดชัดหรือ ไม่ชัดของนักเรียนสังเกตการทนายคำจากภาพของนักเรียนว่านักเรียนเรียกชื่อคำจากภาพเหล่านั้นได้ถูกต้องหรือไม่
- 3.เมื่อทนายภาพหมดแล้วให้นักเรียนทบทวนอีกครั้งเพื่อดูความเข้าใจและความคงทนในการจำ
- 4.ใช้ภาพที่ติดที่ป้ายผ้าสำลั ครูชี้ทีละภาพแล้วลองให้นักเรียนเลือกชื่อจากข้อ ก. ข. และ ค. ให้ตรงกับ ความหมายของชื่อในภาพที่แสดง
- 5.สังเกตการตอบคำถามของนักเรียนจากการเลือกตอบคำในบัตรภาพว่ามีความถูกต้องมากน้อยเพียงใด หากยังเลือกคำไม่ถูกให้ลองทนายภาพใหม่อีกครั้ง
- 6.ให้นักเรียนทนายจนหมดภาพแล้วให้ทบทวนอีกครั้งเพื่อทดสอบความเข้าใจให้มากขึ้น

ขั้นสรุป (เวลา 10 นาที และทดสอบระหว่างเรียน 20 นาที)

- 1.ครูให้นักเรียนอ่านความหมายของคำให้ตรงกับภาพเพื่อทบทวนบทเรียน
- 2.สังเกตการอ่านและทนายคำเพื่อดูความเข้าใจของนักเรียนด้วย
- 3.ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนจำนวน 10 ข้อโดยครูเป็นผู้อ่านข้อสอบนำให้นักเรียนเกิด ความเข้าใจวิธีทำแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดระหว่างเรียนหน่วยการสอนที่ 4

1. ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่จะมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง แม่ใช้ เย็บผ้า (ด้าย เข็ม กรรไกร)

1. แม่ซื้อ มาตัดเสื้อ (ป้าย ผ้า ด้าย)
2. ฉันใช้ ถูตัว (สบู่ มะนาว หวี)
3. แม่ซื้อ มา 10 ฟอง (เนื้อ เกล็ด ไข่)
4. น้อง ผสม (ถู หวี เหล้า)
5. แมวกิน (เกล็ด ผลไม้ ปลาทุ)

2. ให้นักเรียนเติมคำที่หายไปในแต่ละช่องให้ถูกต้อง

ไม้เอก (■) ไม้โท (●)

<u>ตัวอย่าง</u>	<u>สว</u>	<u>สัว</u>	<u>ส่วย</u>
6. ขว	ช่วย	-----	
7. งม	-----	จ้าม	
8. แม่	-----	-----	
9. ขาว	ข่าว	-----	
10. คาย	-----	-----	

เฉลย 1. ผ้า 2. สบู่ 3. ไข่ 4. หวี 5. ปลาทุ 6. ช่วย 7. จ้าม 8. แม่-แม่ 9. ข่าว 10. ค่าย-ค่าย

การสอนหน่วยที่ 5 (1 คาบเรียน) ฝึกอ่านและเขียนเป็นประโยค

ความคิดรวบยอด

นำภาษาไทยมาสร้างประโยคเพื่อการสื่อสาร

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเลือกต่อคำในประโยคได้ถูกต้อง

- 2.นักเรียนสามารถเรียงประโยคใหม่ได้ถูกต้องจากประโยคที่ให้
- 3.นักเรียนสามารถอ่านประโยคได้อย่างถูกต้อง

สื่อการสอน

- 1.บัตรคำ 1 ในซองบัตรคำหน่วยการสอนที่ 5
- 2.บัตรคำ 2 สำหรับใช้เลือกคำในซองบัตรคำหน่วยการสอนที่ 5
- 3.กิจกรรมที่ครูต้องดำเนินการตามคำอธิบายในซองบัตรคำหน่วยการสอนที่ 5

การวัดและการประเมินผล

- 1.แบบฝึกหัดระหว่างเรียน
- 2.สังเกตจากกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติและการอ่านประโยคของนักเรียน (ไม่นำมาคิดคะแนน)

แผนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลา 10 นาที)

- 1.ใช้ภาษาอีกอธิบายวิธีการเลือกคำมาใช้ประกอบประโยคโดยยกตัวอย่างให้ดูเพื่อให้นักเรียนเข้าใจโดยบอกนักเรียนว่าเป็นการเล่นเกมส์ทายคำ
- 2.ลองให้นักเรียนเลือกคำเพื่อประกอบประโยคทั้งชั้นเรียนสัก 1-2 ตัวอย่างก่อนเริ่มเข้าสู่บทเรียนจริง

ขั้นสอน (เวลา 40 นาที)

- 1.เรียกนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ลองทายคำที่นำมาประกอบประโยคได้อย่างถูกต้องถ้านักเรียนยังทายไม่ถูกให้เรียกคนถัดไป
- 2.หากเรียกคนถัดไปแล้วทายได้ถูกต้องให้ใช้คำถัดไปได้เลย
- 3.ใช้บัตรคำ 2 มาเรียงไว้ที่ป้ายผ้าสาธิตแล้วให้นักเรียนลองมาเลือกเรียงคำในประโยคให้ถูกต้องใช้วิธีสอนแบบนี้เป็นรายบุคคลแล้วให้เพื่อนทั้งชั้นช่วยในการเรียงคำให้ถูกต้อง
- 4.ทบทวนประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วจนนักเรียนอ่านคำต่างๆ ได้ถูกต้องดีแล้วจึงเริ่มการสอนในหัวข้อต่อไป
- 5.ให้นักเรียนฟังครูอ่านนำหนึ่งเที่ยวแล้วให้นักเรียนอ่านตามครูหนึ่งเที่ยวก่อนที่จะให้นักเรียนลองอ่านเองหนึ่งเที่ยว
- 6.ทบทวนการอ่านจนนักเรียนอ่านได้คล่องแคล่วขึ้นกว่าเดิม

ขั้นสรุป (เวลา 10 นาที และแบบทดสอบระหว่างเรียน 20 นาที)

- 1.ครูทบทวนบทเรียนจากป้ายผ้าสาธิตให้นักเรียนอ่านตามอีกครั้งแล้วลองให้อ่านเองโดยเรียกนักเรียนให้อ่านรายบุคคล สังเกตการอ่านของนักเรียนว่านักเรียนอ่านออกมามากน้อยเพียงใด

2. หากนักเรียนยังอ่านไม่ค่อยออกหรืออ่านไม่ค่อยคล่องให้ครูช่วยอ่านบางคำให้แล้วให้นักเรียนอ่านคำต่อไป

3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนจำนวน 10 ข้อ โดยครูเป็นผู้อ่านนำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและเขียนตาม

แบบฝึกหัดระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ให้นักเรียนหัดเขียนประโยคบนกระดานคำที่ใช้เรียนในกระดานที่ครูแจกให้ใช้เวลา 20 นาที ครูตรวจให้คะแนนโดยดูจากการเขียนประโยคของนักเรียนว่าถูกต้องมากน้อยเพียงใด คะแนนเต็ม 10 คะแนนหากเขียนผิดตัดคะแนนคำละ 1 คะแนน

แบบทดสอบหลังการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนวงกลมข้อ ก. ข. และ ค. รอบคำที่จะมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

ตัวอย่าง แม่ทำ อยู่ในครัว - ก. อร่อย ข. เสร็จ ☒ ค. กับข้าว

1. แม่ซื้อ มาตัดเสื้อ - ก. ป้าย ข. ผ้า ค. ด้าย
2. ฉันใช้ ถูตัว - ก. สบู่ ข. มะนาว ค. หวี
3. แม่ซื้อ มา 10 ฟอง - ก. เนื้อ ข. เกล็ด ค. ไข่
4. นื่อง ผม - ก. ถู ข. หวี ค. เหลา
5. แมวกิน - ก. เกล็ด ข. ผลไม้ ค. ปลาหู
6. แม่ไปซื้อของที่ - ก. ตลาด ข. วัด ค. บ้าน
7. มานี ข้าว - ก. ไก่ ข. ป้าย ค. หิว
8. มานะเดินได้ กว่ามานี - ก. ไก่ ข. ถึง ค. สาย
9. พ่อบอกว่าเดี๋ยวนี้ของ - ก. ราคา ข. ไก่ ค. แพง
10. เขาเล่น เกินไป - ก. เกิน ข. ไก่ ค. ไก่

2. ประโยคต่อไปนี้มีคำที่เขียนผิดอยู่ 1 คำให้นักเรียนเขียนใหม่ให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

ตัวอย่าง มานะและปิติไป เทียว ป่า แก่คำผิดเป็น เทียว

1. ลุงมีไร่ แต่งโม แก่คำผิดเป็น
2. ชาวนา จง วัวไปเลี้ยง แก่คำผิดเป็น

3. มานะเห็น อึ้งออง และจิ้งหรีด	แก้คำผิดเป็น
4. จิ้งหรีดอยู่หลังใบไม้ แห้ง	แก้คำผิดเป็น
5. ในป่ามีช้าง ลิง และ กวาง	แก้คำผิดเป็น
6. นกหลายตัวยืนอยู่ริม บึง	แก้คำผิดเป็น
7. เด็กทั้งสามเห็น รง นก	แก้คำผิดเป็น
8. เด็กทั้งสาม วิ่ง หนีผี	แก้คำผิดเป็น
9. ปิศาจ ล่อง จากต้นไม้	แก้คำผิดเป็น
10.ควายเดินอยู่ ข้าง ๆ ไร่	แก้คำผิดเป็น

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. 1. ข 2. ก 3. ค 4. ข 5. ค 6. ก 7. ค 8. ก 9. ค 10. ข
2. 1.แดงโม 2.จุง 3.อึ้งออง 4.แห้ง 5.กวาง 6.บึง 7.รัง 8.วิ่ง 9.ลง 10.ช้าง

คู่มือครู

ชุดการสอน “ไทยดอย 2” วิชาภาษาไทย

สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าอีเกอ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สำหรับครูผู้สอนที่พูดภาษาไทย

คำนำ

ชุดการสอน “ไทยดอย 2” วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าอีเก้อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นี้ได้รับการออกแบบสร้างขึ้นอย่างมีระบบ โดยมีการวิเคราะห์แบบเรียนที่ใช้สอนอยู่เดิมมาดัดแปลงและจัดสร้างเป็นชุดการสอนให้ใกล้เคียงกับหัวข้อเดิมในแบบเรียน เพื่อให้ครูผู้สอนที่พูดภาษาไทยและไม่สามารถพูดภาษาชาวเขาเผ่าอีเก้อได้ มีความสะดวกในการดำเนินการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองให้แก่เด็กนักเรียนชาวเขา โดยให้ผู้เรียนสามารถลำดับขั้นการเรียนรู้จากง่ายไปหายากได้อย่างมีระเบียบ ช่วยให้ดำเนินการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในชุดการสอนนี้มีสื่อการสอนแบบต่างๆและกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อช่วยในการเรียนรู้ภาษาไทยให้สามารถกลมกลืนกับลักษณะความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของชาวเขาเผ่าอีเก้อช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อนำมาใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าอีเก้อนี้อาจเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้จัดกิจกรรมการสอนของครูผู้สอนที่พูดภาษาไทยและไม่สามารถพูดภาษาชาวเขาเผ่าอีเก้อได้อย่างราบรื่นและบรรลุวัตถุประสงค์การสอน

ผู้จัดทำ

คู่มือครู

ชุดการสอน “ไทยคอย 2” ชุดนี้เป็นชุดการสอนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าอีเก้อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีครูผู้สอนพูดภาษาไทยและไม่สามารถพูดภาษาชาวเขาเผ่าอีเก้อได้

จุดประสงค์ทั่วไป

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการพูดและอ่านภาษาไทยในบทเรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำและเข้าใจความหมายของคำได้อย่างถูกต้อง
 - การจัดลำดับจุดประสงค์ย่อย
 - 1.1. อ่านคำตามบัตรคำได้
 - 1.2. บอกความหมายของคำในบัตรคำได้
 - 1.3. บอกความแตกต่างของความหมายของคำที่ออกเสียงคล้ายกันได้
- 2.นักเรียนสามารถนำคำมาประกอบในรูปประโยคเพื่อสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

พื้นฐานความรู้เดิมก่อนเรียน

ผู้เรียนเป็นชาวเขาเผ่าอีเก้อที่ผ่านการเรียนภาษาไทยพื้นฐานมาแล้วในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วิธีสอนที่ใช้ในชุดการสอน “ไทยคอย 2”

ชุดการสอน “ไทยคอย 2” ใช้วิธีสอนแบบตรง (Direct Method) และแบบ Audiolingual ของสกินเนอร์ วิธีสอนทั้งสองแบบจะเหมาะสำหรับครูผู้สอนที่ไม่สามารถพูดภาษาอีเก้อได้เลยเพราะวิธีดังกล่าวเน้นการใช้ภาษาเป้าหมายโดยตรงและไม่ใช้ภาษาเดิมของผู้เรียน อาจใช้ภาษาเดิมของผู้เรียนเป็นเพียงสื่อการสอนขึ้นนำการเรียนเท่านั้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจ

ขั้นตอนการสอนตามวิธีสอนดังกล่าวมีดังนี้

1. ใช้สื่อการสอนช่วยในการสอนหลายรูปแบบและสื่อการสอนต้องสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียนได้ดีเช่น มีสีสัน สวยงาม , เป็นภาพถ่ายจากของจริง , มีเสียงที่น่าสนใจและอยู่ในประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
2. ครูไม่จำเป็นต้องอธิบายการสอนเพราะผู้เรียนอาจฟังไม่รู้เรื่องให้ครูใช้สื่อการสอนและกิจกรรมช่วยสอนตามลำดับที่อธิบายในชุดการสอนนี้
3. ฝึกเสียงและทดสอบโดยการฝึกซ้ำๆกันเพื่อสร้างความคุ้นเคยในการใช้ภาษาเป้าหมาย
4. สอนการเข้าประโยคด้วยการตั้งคำถามแล้วให้ผู้เรียนพยายามตอบเป็นรูปประโยคสั้นๆพอได้ใจความ

วิธีสอนที่กล่าวมาได้ประมวลไว้ในชุดการสอน “ไทยคอย 2” อย่างเรียบร้อยแล้วให้ครูผู้สอนทำความเข้าใจวิธีใช้ให้ละเอียดและดำเนินการสอนตามลำดับขั้นในชุดการสอนนี้ก็สามารถดำเนินการสอนได้โดยง่าย

เนื้อหา ชุดการสอน “ไทยคอย 2” วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แบ่งเป็น 5 หน่วยย่อยดังนี้

1. การฟังและแยกเสียงได้
2. การอ่านและเขียน บทที่ 1
3. ออกเสียงและพูดได้ถูกต้อง
4. การอ่านและเขียน บทที่ 2
5. ฝึกอ่านและเขียนเป็นประโยค

1. การฟังและแยกเสียงได้

- 1.1. เน้นการฟังและสามารถแยกเสียงของคำแต่ละคำที่สะกดเสียงสระสั้น-ยาวต่างกัน ซึ่งประกอบด้วยคำต่อไปนี้
เกา-กาว , เขา-ขาว , เส้า-สาว , เทา-หาว , เหลา-หลาว , เรา-ราว , กัก-กาก , ตัก-ตาก , ปัก-ปาก
- 1.2. เน้นการฟังและสามารถแยกเสียงของคำแต่ละคำที่ใช้พยัญชนะสะกดต่างกัน ซึ่งประกอบด้วยคำต่อไปนี้
รุ-ลู , รี-ลี , ไร-ไล , รา-ล่า , เร-ไร-เล-ไล , รือ-ลือ
- 1.3. จากคำดังกล่าวอ่านคำให้นักเรียนฟังซ้ำๆเพื่อให้สังเกตความแตกต่างของคำและการใช้พยัญชนะสะกด

2. การอ่านและเขียน บทที่ 1

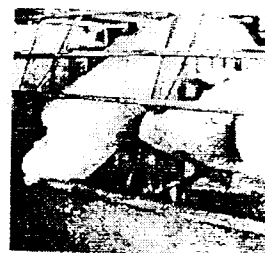
2.1. การเรียกคำในภาษาไทยให้ตรงกับชื่อเรียกโดยใช้ภาพต่อไปนี้

ไถ่

ไข่

หญิง

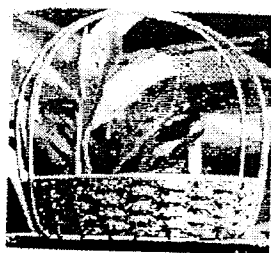
ผ้า

ถุง

หวี

ตะกร้า

ป้าย

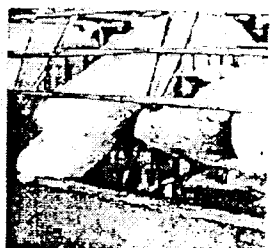

ปลาทู

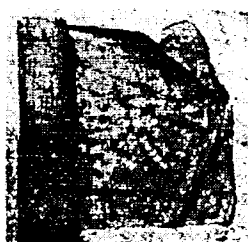

มะนาว

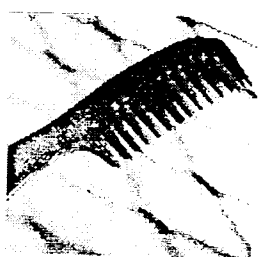
2.2. นักเรียนบอกชื่อสิ่งของในภาพให้ตรงความหมายของชื่อในตัวเลือก ก. ข. หรือ ค. ดังนี้

- ก. ส่ว
- ข. ห่ม
- ค. วัจ

- ก. กระดาษ
- ข. ผ้า
- ค. ไม้

- ก. หวี
- ข. กรวด
- ค. แปรง

- ก. ส้น
- ข. ส้น
- ค. สบู่

- ก. กระดาษ
- ข. หวี
- ค. กระดาษ

- ก. หวี
- ข. สบู่
- ค. สบู่

3. ออกเสียงและพูดได้ถูกต้อง

3.1. ฝึกทักษะทางภาษาโดยการเล่นเกมสัทยปัญหาที่ละปัญหา “อะไรเอ่ย...” แล้วให้นักเรียนตอบ

1. สัตินเดินมาหลังคามุงกระเบื้อง
2. ทุกคนกินได้ ไม่มีดอกไม่มีใบ มีแต่เม็ด
3. มีปีกหลายสี สวยดีบินได้ ชอบเกาะดอกไม้ บินไปบินมา
4. แมลงอะไรเอ่ย กลางคืนก็เรียกวัน
5. มีขาสองขา เป็นผ้าของใช้ หญิงชายนิยม

เฉลย 1. เต่า 2. ฝน 3. ผีเสื้อ 4. แมลงวัน 5. กางเกง

3.2. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นสองกลุ่มเท่าๆกัน เพื่อฝึกทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรม ให้นำข้อความต่อไปนี้เรียงตาม ลำดับหมายเลขลงในกระดานหรือป้ายบอร์ด นำอ่านข้อความในแต่ละกลุ่มแล้วส่งตัวแทน ออกมาผลัดกันตอบคำถาม

กลุ่มที่ 1

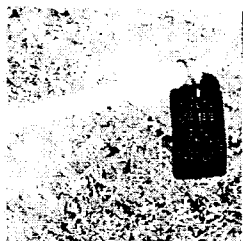
1. ฝนเอ๋ยทำไมจึงตก
2. กบเอ๋ยทำไมจึงร้อง
3. ท้องเอ๋ยทำไมจึงปวด
4. ข้าวเอ๋ยทำไมจึงดิบ
5. ไฟเอ๋ยทำไมจึงดับ
6. ฟืนเอ๋ยทำไมจึงเปียก

กลุ่มที่ 2

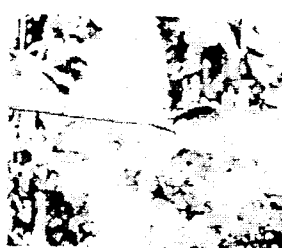
1. ทำไมจะไม่ตกเพราะกบมันร้อง
2. ทำไมจะไม่ร้องเพราะท้องมันปวด
3. ทำไมจะไม่ปวดเพราะข้าวมันดิบ
4. ทำไมจะไม่ดิบเพราะไฟมันดับ
5. ทำไมไม่ดับเพราะฟืนมันเปียก
6. ทำไมจะไม่เปียกเพราะฝนมันตก

4.การอ่านเขียน บทที่ 2

4.1.นักเรียนดูภาพแล้วตอบคำถามตามความหมายของภาพให้ถูกต้อง

จอบ

เสียม

เตา

กะทะ

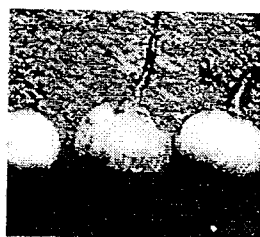
หม้อ

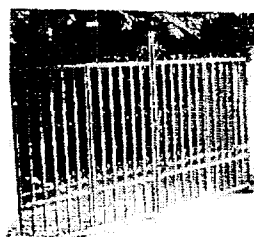
ถาด

ไฟ

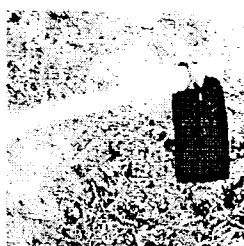

มะเขือ

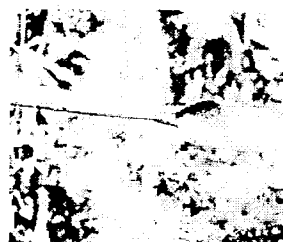

รั้ว

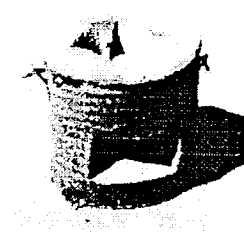
4.2.ทายชื่อจากภาพตัวอย่างที่ให้เพื่อให้สามารถเรียกชื่อสิ่งของได้ถูกต้อง โดยการให้ดูภาพต่อไปนี้แล้วให้นักเรียนเลือกตอบจากข้อ ก , ข และ ค.

- ก. จอ
ข. จอม
ค. จอบ

- ก. เลียม
ข. เลียม
ค. เลียม

- ก. เท้า
ข. เท้า
ค. เท้า

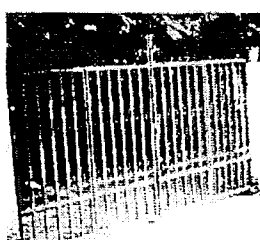
- ก. หม้อ
ข. หม้อ
ค. หม้อ

- ก. คลก
ข. คลก
ค. คลก

- ก. กระ
ข. กระ
ค. กระ

- ก. ไฟ
ข. ไฟ
ค. ไฟ

- ก. ไฟ
ข. ไฟ
ค. ไฟ

- ก. มะยม
ข. มะพร้าว
ค. มะเขือ

5. ฝึกอ่านและเขียนเป็นประโยค

5.1. สร้างประโยคพื้นฐานเพื่อให้นักเรียนเลือกคำเรียกชื่อที่ถูกต้องมาใส่ในช่องว่างที่เว้นไว้

1. แม่ทำกับข้าวอยู่ใน (ส่วน ครัว กลัว)
2. ฉัน คางคก (กลัว ครัว ตัว)
3. แม่ พริกสีแดง (ทำ เลือก ราก)
4. มานีช่วยแม่ล้าง (รัก พัก ผัก)
5. เราใช้ แชะหญ้า (มือ จอบ เสียม)
6. ในสวนมีต้น (ปลูก มะเขือ น้ำพริก)
7. มานะตักน้ำ ผัก (รด รก ปลูก)
8. นักเรียนช่วยกันเก็บหญ้า (แกง แห้ง แล้ง)
9. มานีช่วยแม่ตำ (คางคก น้ำพริก ครก)
10. ทุกคนนั่ง ใต้ต้นไม้ (รก ผัก พัก)

เฉลย 1. ครัว 2. กลัว 3. เลือก 4. ผัก 5. เสียม 6. มะเขือ 7. รด 8. แห้ง 9. น้ำพริก 10. พัก

5.2. ใช้บัตรคำในรูปประโยคเป็นสื่อการสอนเพื่อให้นักเรียนเรียงคำใหม่ให้เป็นประโยคที่ถูกต้องดังนี้

1. มะเขือ ชอบ กิน พ่อ (พ่อชอบกินมะเขือ)
2. แม่ ก่อ เตา ไร่ ใน ไฟ (แม่ก่อไฟไว้ในเตา)
3. ดิน ใช้ มานะ ขุด จอบ (มานะใช้จอบขุดดิน)
4. น้ำพริก กิน พ่อ ชอบ (พ่อชอบกินน้ำพริก)
5. ได้ รากไม้ อยู่ ดิน (รากไม้อยู่ใต้ดิน)

5.3. อ่านเนื้อเรื่องตามเนื้อหาต่อไป่นี้แล้วให้นักเรียนฝึกเขียนตามประโยคดังกล่าว

เมื่อแม่และมานีกลับจากตลาดก็เข้าครัว ในครัวมีเตา มีตู้ใส่กับข้าวอยู่ข้างฝา ของทุกอย่างสะอาดเพราะแม่ทำความสะอาดอยู่เสมอ มานีชอบดูแม่ทำกับข้าว เพราะอยากทำกับข้าวเก่งเหมือนแม่ จึงช่วยแม่ล้างผักหม้อ กะทะ และช่วยตักน้ำ บางทีก็พัดไฟในเตาให้

มานะกับพ่อกำลังทำงานอยู่ในสวนหลังบ้าน พ่อปลูกผักหลายอย่าง มานะช่วยตักน้ำรดผัก พ่อปลูกพริกและมะเขือด้วย มานะชอบดูดอกมะเขือสีม่วง พ่อเก็บพริกแกลบให้แม่เก็บไว้ทำกับข้าวเวลาจะแกงแม่เลือกใช้แต่พริกสีแดง น้ำพริกแกงในครกจึงมีสีแดงน่ากิน แม่ชอบแกงปลาใส่มะเขือ

ส่วนประกอบของชุดการสอน “ไทยคอย 2”

1.หน่วยการสอนแบ่งออกเป็น 5 หน่วยคือ

1.1. หน่วยการสอนที่ 1 การฟังและแยกเสียงได้ ประกอบด้วย

1.ซองบัตรคำ 1

2.ซองบัตรคำ 2

1.2. หน่วยการสอนที่ 2 การอ่านและเขียน บทที่ 1 ประกอบด้วย

1.ซองภาพ 1

1.3. หน่วยการสอนที่ 3 ออกเสียงและพูดได้ถูกต้อง ประกอบด้วย

1.คำชี้แจงวิธีสอนและกิจกรรม

2.แบบประเมินผลกิจกรรมระหว่างเรียน

1.4. หน่วยการสอนที่ 4 การอ่านและเขียน บทที่ 2 ประกอบด้วย

1.ซองภาพ 1

1.5. หน่วยการสอนที่ 5 ฝึกอ่านและเขียนเป็นประโยค ประกอบด้วย

1.ซองบัตรคำสำหรับประกอบประโยค

2.เทปบันทึกเสียง “ไทยคอย 2” ช่วยการสอนประกอบสำหรับทุกหน่วยการสอน

3.แฟ้มต้นฉบับแบบทดสอบก่อนการเรียน , แบบฝึกหัดระหว่างเรียน , แบบทดสอบหลังการเรียน

4.คู่มือครู

5.ผ้าสาลีและหมุดยึดสำหรับติดกระดานดำ

6.กระเป๋าใส่ชุดการสอน “ไทยคอย 2”

การจัดการเรียนการสอน

ให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

1.ทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อดูว่านักเรียนมีความรู้ภาษาไทยมากน้อยแค่ไหน ใช้เวลาในการทดสอบ 20 นาที ถ้านักเรียนทำแบบทดสอบก่อนการเรียนได้ไม่ถึง 80% ให้ครูดำเนินการสอนด้วยชุดการสอนนี้ แต่ถ้าหากนักเรียนทำแบบทดสอบก่อนการเรียนได้เกิน 80% ครูไม่จำเป็นต้องให้นักเรียนเรียนจากชุดการสอนนี้

2.การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอน กำหนดการสอนไว้ 5 ครั้ง วันละ 1 ชั่วโมง โดยแบ่งการสอนออกเป็นหน่วยการสอน 5 หน่วยการสอน ตามเนื้อหาในคู่มือครู แต่ละหน่วยการสอนแบ่งตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมได้ดังนี้

หน่วยการสอนที่ 1-3 สำหรับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ 1 ใช้เวลาสอนวันละ 1 หน่วยการสอน (1 ชม.) จำนวน 3 วัน

หน่วยการสอนที่ 4-5 สำหรับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ 2 ใช้เวลาสอนวันละ 1 หน่วยการสอน (1 ชม.) จำนวน 2 วัน

ในการสอนให้ครูดำเนินการสอนตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1.ให้ครูสอนจนจบหนึ่งหน่วยการสอนโดยสอนตามคำแนะนำในช่องสื่อการสอนในแต่ละหน่วย แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนหน่วยที่ 1 ใช้เวลา 20 นาทียกเว้นหน่วยการสอนที่ 3 ที่ประเมินผลจากกิจกรรม หลังจากทำการสอนเสร็จในแต่ละหน่วยการสอน

2.2.ในกรณีการจัดกิจกรรมให้ครูทำการสอนนำหรือสาธิตแล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมด้วยตนเองสังเกตความสนใจและความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

3.ทดสอบหลังเรียน

เมื่อครูสอนจนครบ 5 หน่วยการสอนแล้ว ให้ครูจัดทำทดสอบหลังเรียนโดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนใช้เวลา 20 นาที เพื่อวัดผลที่ได้จากการเรียนด้วยชุดการสอน “ไทยคอย 2” ว่านักเรียนสามารถทำแบบทดสอบได้ผ่านเกณฑ์ 80% ที่ตั้งไว้หรือไม่

สิ่งที่ครูต้องเตรียม

- 1.ครูต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนจากคู่มือครูและส่วนประกอบในชุดการสอน“ไทยดอย 2” อย่างละเอียดจนเป็นที่เข้าใจเป็นอย่างดี
- 2.เตรียมห้องเรียนให้มีแสงสว่างและมีการถ่ายเทอากาศอย่างเพียงพอ รวมทั้งจัดโต๊ะเก้าอี้ให้พร้อมที่นักเรียนจะใช้เรียน
- 3.ครูควรทดลองใช้หรือทำความเข้าใจสื่อการสอนที่จะใช้ ให้เกิดความชำนาญก่อนใช้จริงในห้องเรียน
- 4.ครูจะต้องตรวจสอบสื่อการสอนที่จะใช้ประกอบการสอนว่ามีความเรียบร้อยและครบถ้วนตามจำนวนที่ระบุไว้ในชุดการสอนหรือไม่
- 5.ติดตั้งผ้าสาดด้วยหมุดยึดที่ใ้มาไว้ที่กระดานดำหรือที่ที่เหมาะสมสะดวกต่อการสอน
- 6.ให้ครูจัดหาวิทยุที่สามารถเปิดฟังและเล่นเทปบันทึกเสียงได้เพื่อใช้กับเทปบันทึกเสียง “ไทยดอย 2”

บทบาทของครู

- 1.หากกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติเป็นกิจกรรมที่นักเรียนไม่เคยปฏิบัติมาก่อน ครูจะต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจเป็นอย่างดีเสียก่อนจะปฏิบัติกิจกรรมนั้น
- 2.ควรศึกษาการใช้เทปบันทึกเสียงประกอบการสอนให้มีความเข้าใจว่าช่วงใดครูต้องใช้เทปช่วยการสอนและช่วงใดครูจะเป็นผู้สอนเอง
- 3.ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอยู่ ครูควรสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน หากนักเรียนคนใดหรือกลุ่มใดมีปัญหาในการประกอบกิจกรรม ครูจะต้องให้ความช่วยเหลือจนกระทั่งปัญหานั้นหมดไป
- 4.เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว ให้ครูเก็บสื่อการสอนต่างๆ ไว้ในช่องและกล่องตามเดิมให้เรียบร้อย เพื่อความสะดวกในการนำมาใช้ครั้งต่อไป

บทบาทของนักเรียน

ครูชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงบทบาทของนักเรียนต่อไปนี้

- 1.ปฏิบัติตามคำสั่งของครู
- 2.พยายามตอบคำถามอย่างสุดความสามารถ
- 3.นักเรียนต้องตั้งใจปฏิบัติงานและกิจกรรมอย่างจริงจัง ไม่ชักชวนให้เพื่อนละเลยต่อการปฏิบัติงานและกิจกรรม

การประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบก่อนการเรียน
2. ประเมินผลจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
3. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบก่อนการเรียน

1. ให้นักเรียนวงกลมข้อ ก. ข. และ ค. รอบคำที่จะมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

ตัวอย่าง แม่ทำ อยู่ในครัว - ก. อร่อย ข. เสร็จ ☒ ค. กับข้าว

1. แม่ซื้อ มาดัดเสื้อ - ก. ป้าย ข. ผ้า ค. ด้าย
2. ฉันใช้ ดูตัว - ก. สบู่ ข. มะนาว ค. หวี
3. แม่ซื้อ มา 10 ฟอง - ก. เนื้อ ข. เกล็ด ค. ไข่
4. นื่อง ผม - ก. อุ ข. หวี ค. เหลา
5. แมวกิน - ก. เกล็ด ข. ผลไม้ ค. ปลาทุ
6. แม่ไปซื้อของที่ - ก. ตลาด ข. วัด ค. บ้าน
7. มานี ข้าว - ก. ไกล ข. ป้าย ค. หิว
8. มานะเดินได้ กว่ามานี - ก. ไกล ข. ถึง ค. สาย
9. พ่อบอกว่าเดี๋ยวนี้ของ - ก. ราคา ข. ไกล ค. แพง
10. เขาเล่น เกินไป - ก. เกิน ข. ไกล ค. ใกล้

2. ประโยคต่อไปนี้จะมีคำที่เขียนผิดอยู่ 1 คำให้นักเรียนเขียนใหม่ให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

ตัวอย่าง มานะและปติไป เทียว ป่า แก้วคิดเป็น เทียว

1. ลุงมีไร่ แต่งโม	แก้คำผิดเป็น
2. ชาวนา จง วัวไปเลี้ยง	แก้คำผิดเป็น
3. มานะเห็น อังอาจ และจิ้งหรีด	แก้คำผิดเป็น
4. จิ้งหรีดอยู่หลังใบไม้ แหง	แก้คำผิดเป็น
5. ในป่ามีช้าง ลิง และ กว้าง	แก้คำผิดเป็น
6. นกหลายตัวยืนอยู่ริม บึง	แก้คำผิดเป็น

7. เด็กทั้งสามเห็น รง นก	แก้คำผิดเป็น
8. เด็กทั้งสาม วิ่ง หนีฝั่ง	แก้คำผิดเป็น
9. ปีติรีบ ล่ง จากต้นไม้	แก้คำผิดเป็น
10.ควายเดินอยู่ ขาง ๆ ไร่	แก้คำผิดเป็น

เฉลยแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้

1. 1. ข 2. ก 3. ค 4. ข 5. ค 6. ก 7. ค 8. ก 9. ค 10. ข
2. 1.แดงโม 2.จูง 3.อิงอ่าง 4.แห้ง 5.กวาง 6.บึง 7.รัง 8.วิ่ง 9.ลง 10.ข้าง

การสอนหน่วยที่ 1 (1 คาบการเรียนรู้) การฟังและแยกเสียงได้

ความคิดรวบยอด

เน้นการฟังและสามารถแยกเสียงของคำ โดยเลือกใช้คำที่สะกดเสียงสระสั้น-ยาวต่างกันและเลือกใช้คำที่ใช้พยัญชนะสะกดต่างกัน ตามเนื้อหาในแบบเรียนที่ใช้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.อ่านคำตามบัตรคำได้ถูกต้อง
- 2.บอกความแตกต่างจากการสะกดคำที่มีในบัตรคำได้ถูกต้อง

สื่อการสอน

- 1.บัตรคำ 1 , บัตรคำ 2 ในซองบัตรคำหน่วยการสอนที่ 1
- 2.เทปบันทึกเสียงช่วยสอน

การวัดและการประเมินผล

- 1.แบบฝึกหัดระหว่างเรียน
- 2.สังเกตจากการตอบคำถาม (ไม่นำมาคิดคะแนน)

แผนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลา 10 นาที)

1.ใช้ภาษาไทยในการสนทนากับนักเรียนในชั้น เพื่อสร้างความคุ้นเคยและบอกนักเรียนว่า “วันนี้จะมีการสอนแบบใหม่” จากนั้นใช้เทปบันทึกเสียงเปิดนำเพื่อสร้างความสนใจให้กับนักเรียน

2. ใช้ผ้าสำลิตัดกระดานดำหรือในที่เหมาะสมให้นักเรียนสามารถเห็นได้ทั่วถึงทุกคนผ้าสำลิตัดกระดานดำแล้วจะเป็นแผ่นป้ายผ้าสำลิตันทีและจะเป็นอุปกรณ์ในการสอนที่ใช้ควบคู่กับบัตรคำและภาพทุกครั้งที่ใช้บัตรคำและภาพ

3. กล่าวถึงตัวอักษรในภาษาไทยได้แก่ ก. ข. ค. ง. จ. ให้ตรงกับเทปบันทึกเสียงก่อนเปิดเทปบันทึกเสียงช่วยสอนในขั้นตอนนี้แทนครู

*** ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน**

ในเทปบันทึกเสียงจะหลีกเลี่ยงตัวอักษร ร. ฎ. ฏ. ฐ. ฌ. ฑ. ฒ. เพราะเป็นสิ่งที่นักเรียนอีกชั้นในวัยนี้ไม่เคยเห็นสิ่งเหล่านี้ในหมู่บ้านเลยจึงไม่มีประสบการณ์ในลักษณะตามชื่อเรียกของสิ่งนั้น จึงควรหลีกเลี่ยงการใช้คำดังกล่าว

ขั้นสอน (เวลา 40 นาที)

1. ชูบัตรคำในซองบัตรคำ 1 ถามนักเรียนด้วยภาษาไทยว่า “คำนี้อ่านว่าอะไร ” สังเกตการตอบของนักเรียน หากนักเรียนตอบได้น้อยให้ครูนำอ่านแล้วให้นักเรียนอ่านตาม
2. ให้นักเรียนอ่านตามโดยครูอ่านให้นักเรียนฟังและสังเกตการออกเสียงทีละคู่แล้วถามนักเรียนว่าคำดังกล่าวมีเสียงสระเหมือนหรือต่างกันอย่างไร
3. ครูเปิดเทปบันทึกเสียงหลังจากนำบัตรคำไปติดไว้ที่ป้ายผ้าสำลิตเรียบร้อยแล้ว จากนั้นให้นักเรียนอ่านตามเทปบันทึกเสียงจนครบทุกบัตรในบัตรคำ 1 สามารถเปิดซ้ำเพื่อทบทวนให้นักเรียนฝึกได้หลายครั้งก่อนให้นักเรียนฝึกอ่านด้วยตนเอง
4. ชูบัตรคำในซองบัตรคำ 2 ให้นักเรียนลองอ่านหากยังอ่านไม่ได้ ให้ครูอ่านให้นักเรียนฟังซ้ำๆตามลำดับ
5. ครูเปิดเทปบันทึกเสียงหลังจากนำบัตรคำไปติดไว้ที่ป้ายผ้าสำลิต ให้นักเรียนอ่านตามจนครบทุกบัตรในบัตรคำ 2 และปฏิบัติเหมือนข้อ 3

ขั้นสรุป (เวลา 10 นาที และแบบทดสอบระหว่างเรียน 20 นาที)

1. ครูกล่าวสรุปเนื้อหาโดยบอกให้นักเรียนอ่านทบทวนคำจากบัตรคำในมือทีละคำตามที่ได้อสอนไปจนหมดบัตรคำ
2. หากนักเรียนยังอ่านติดขัดในบางคำควรสะกดนำให้นักเรียนสามารถอ่านตามสำหรับคำนั้นได้
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนจำนวน 10 ข้อโดยครูเป็นผู้อ่านข้อสอบนำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจวิธีทำแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

1. ให้นักเรียนวงกลมข้อ ก. ข. หรือ ค. ที่เป็นคำที่มีระดับเสียงเดียวกันให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง ☒ ก. ลาก ☒ ข. มาก ค. จาก

1. ก. เขียน ข. เรียน ค. เทียน
2. ก. จิบ ข. ชิบ ค. คิบ
3. ก. ล้าง ข. ย้ง ค. ข้ง
4. ก. ป่วย ข. ช่วย ค. ส่วย
5. ก. ทุก ข. คุก ค. สุก

2. ให้นักเรียนวงกลมข้อ ก. ข. หรือ ค. รอบคำที่มีเสียงเหมือนกัน

ตัวอย่าง ☒ ก. เรง ข. แลง ☒ ค. นรง

6. ก. ร้อง ข. ร้อง ค. ล้อง
7. ก. ลอย ข. รอย ค. รอย
8. ก. ร้าน ข. ล้าน ค. ล้าน
9. ก. ร่วม ข. ล่วม ค. ร่วม
10. ก. ล้าย ข. ร้าย ค. ล้าย

เฉลย 1. ข-ค 2. ก-ค 3. ก-ข 4. ก-ค 5. ก-ข 6. ก-ข 7. ข-ค 8. ข-ค 9. ก-ค 10. ก-ค

การสอนหน่วยที่ 2 (เวลาเรียน 1 คาบ) การอ่านและเขียนบทที่ 1

ความคิดรวบยอด

สอนการเรียกคำให้ตรงกับความหมายโดยใช้รูปภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สามารถบอกความหมายของคำในภาพได้อย่างถูกต้อง

สื่อการสอน

- 1.ภาพแสดงภาพตามเนื้อหาในบทเรียนหน่วยที่ 2
- 2.เทปบันทึกเสียงช่วยการสอน

การวัดและการประเมินผล

- 1.จากแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
- 2.จากการสังเกตระหว่างการสอนและการตอบคำถามของนักเรียน (ไม่นำมาคิดคะแนน)

แผนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลา 20 นาที)

- 1.เปิดเทปบันทึกเสียงช่วยการสอนให้นักเรียนฟัง
- 2.สังเกตการตอบของนักเรียนก่อนจะพูดและสะกดคำในรูปน่านักเรียน
- 3.ครูพูดนำการสอนก่อนนำเข้าสู่บทเรียนว่า “เรามาเริ่มเล่นเกมสัทภาพกันดีกว่า”

ขั้นสอน (เวลา 35 นาที)

- 1.ใช้ภาพ ชวนนักเรียนเล่นเกมสัทภาพคำเรียกจากภาพเป็นภาษาไทยโดยนำภาพทีละภาพมาให้ให้นักเรียนทายแล้วใช้เทปบันทึกเสียงช่วยสอนเปิดให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนพูดตามครูคอยทบทวนให้และช่วยหากนักเรียนติดขัด
- 2.นำภาพไปติดที่ป้ายผ้าสาธิตแล้วลองให้นักเรียนทบทวนคำจากภาพอีกครั้งเพื่อสังเกตการเรียกคำของนักเรียนว่านักเรียนสามารถจำคำเรียกต่างๆในภาษาไทยได้มากน้อยเพียงไร
- 3.ใช้ภาพที่ติดป้ายผ้าสาธิต ชวนนักเรียนเล่นเกมสัทภาพคำด้วยภาษาไทยให้ตรงกับความหมายในภาพในตัวเลือก ก. ข. ค. โดยครูทำให้ดูเป็นตัวอย่าง 1 ครั้ง เช่น รูปไข่ แล้วมีตัวเลือกดังนี้ ก. หิน ข. ของ ค. ไข่ ก็เลือกข้อ ค. แล้วใช้เทปบันทึกเสียงช่วยสอนเปิดนำแล้วให้นักเรียนทำตามจากสิ่งที่เทปบอกจนจบบทเรียนสามารถให้นักเรียนทบทวนจากการเปิดเทปซ้ำได้จนกว่าครูจะพอใจ
- 4.หลังเล่นเกมสัทภาพเสร็จ ให้นักเรียนลองทายการเรียกชื่อเพื่อทบทวนชื่อและความหมายในภาพอีกครั้ง

ขั้นสรุป (เวลา 5 นาที และแบบทดสอบระหว่างเรียน 20 นาที)

- 1.ครูกล่าวเพื่อสรุปเนื้อหาโดยให้นักเรียนดูภาพและบอกชื่อตามภาพ
- 2.สังเกตการบอกชื่อคำของนักเรียนว่ามีปัญหาติดขัดหรือไม่
- 3.ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนจำนวน 10 ข้อ โดยครูเป็นผู้บอกชื่อภาพแล้วให้นักเรียนเลือกชื่อให้ตรงกับภาพในการทำแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

1. จงโยงเส้นจากภาพไปหาคำให้ถูกต้อง

หมี

หัด

ช้าง

งู

แมว

ปลา

นกกระจิ

วัว

นกคอก

ผัก

เนื้อหมู

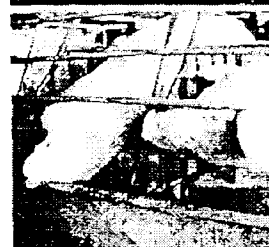
หมู

ข้าวฟ่าง

ไก่

ไข่

เนื้อวัว

การสอนหน่วยที่ 3 (1 คาบการเรียนรู้) ออกเสียงและพูดได้ถูกต้อง

ความคิดรวบยอด

เพื่อฝึกทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อการสอน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ทายคำถามจากเกมส์ได้ถูกต้อง
2. ต่อคำพูดจากเกมส์แบ่งกลุ่มได้ถูกต้อง

สื่อการสอน

1. สื่อกิจกรรมในช่องใส่สื่อกิจกรรม
2. เทปบันทึกเสียงช่วยการสอน

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตความสนใจจากการใช้ภาษาไทยในกิจกรรมเพื่อนำมาประเมินผล (ไม่นำมาคิดคะแนน)

แผนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลา 5 นาที)

1. สนทนากับนักเรียนในชั้น อธิบายการเล่นเกมส์ทายปัญหาโดยเริ่มนำเข้าสู่บทเรียนในรูปแบบกิจกรรมและยกตัวอย่างจากเกมส์ทายปัญหาให้นักเรียนทำความเข้าใจ

ขั้นสอน (เวลา 50 นาที)

1. ใช้คำขึ้นต้นทุกคำถามว่า “อะไรเอ่ย” แล้วรูปภาพปริศนาให้นักเรียนดูแล้วลองให้นักเรียนทายโดยตอบคำถามเป็นภาษาไทยพูดชัดหรือไม่ชัดครูผู้สอนยังไม่ต้องสนใจ สนใจเพียงนักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้องหรือไม่

2. สังเกตการทายปัญหาของนักเรียนจากภาพปริศนาเพื่อสังเกตว่านักเรียนสามารถดูภาพปริศนาออกหรือไม่เพื่อประเมินผลจากสื่อที่ใช้ด้วย

3. เฉลยคำถามทีละคำหลังจากนักเรียนทายไม่ถูกแล้วอธิบายภาพปริศนาประกอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ

4. เปิดเทปบันทึกเสียงช่วยสอนให้นักเรียนฟังซึ่งเป็นเพลงสำหรับการทำกิจกรรมต่อไป

5. แบ่งกลุ่มนักเรียนสองกลุ่มให้เท่าหรือใกล้เคียงกันเพื่อเล่นเกมสันทนาการทางภาษา เขียนประโยคที่จะใช้ทำกิจกรรมจากคู่มือครูลงบนกระดานดำแบ่งใช้คำของกลุ่มที่ 1 และกลุ่ม 2 ให้ทั้ง 2 กลุ่มอ่านประโยคของตัวเองกลุ่มละทีละวนจบ

6. เปลี่ยนกลุ่มเล่นเกมสันทนาการโดยสลับให้กลุ่ม 1 ตอบและกลุ่ม 2 ถามบ้างเพื่อทบทวนกิจกรรม

7.ให้นักเรียนทบทวนประโยชน์บนกระดานดำแล้วเปิดเทปบันทึกเสียงช่วยสอนอีกครั้งเพื่อให้นักเรียนฝึกภาษาไทยจากการร้องเพลงในกิจกรรม

***ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน**

อีโก้เป็นชาวเขาที่ชอบการร้องรำทำเพลงและการละเล่นมาก จนกล่าวได้ว่าเป็นวัฒนธรรมหนึ่งในวัฒนธรรมชนเผ่าเลยที่เดียวการเรียนการสอนที่ได้ผลดีสำหรับอีโก้ควรมีกิจกรรมการละเล่นและการร้องรำทำเพลงจะทำให้เด็กนักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมนั้นๆมากขึ้น

ขั้นสรุป (เวลา 5 นาที)

1.ครูถามนักเรียนว่ามีคำถามของเผ่าอีโก้เองหรือไม่แล้วให้นักเรียนยกตัวอย่างเพื่อโยงความรู้เดิมจากประสบการณ์เดิมในหมู่บ้านเพื่อให้นักเรียนเกิดความจำแบบเปรียบเทียบจากประสบการณ์เดิมได้

แบบประเมินหน่วยการสอนที่ 3

ครูประเมินจากการสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียนแล้วประเมินว่าผ่านหรือไม่ผ่านตามหัวข้อในใบประเมินผลของหน่วยการสอนที่ 3

การสอนหน่วยที่ 4 (1 คาบการเรียนรู้) การอ่านเขียน บทที่ 2

ความคิดรวบยอด

ฝึกเลือกความหมายของคำในภาษาไทยให้ตรงกับภาพที่แสดง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.ดูภาพแล้วสามารถตอบความหมายให้ตรงกับภาพที่แสดงได้ถูกต้อง
- 2.บอกชื่อภาพให้ตรงความหมายจากตัวเลือกได้ถูกต้อง

สื่อการสอน

- 1.ซองภาพ 1 ในซองภาพหน่วยการสอนที่ 4

การวัดและการประเมินผล

- 1.แบบฝึกหัดระหว่างเรียน
- 2.สังเกตจากการทนายภาพ (ไม่นำมาคิดคะแนน)

แผนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลา 10 นาที)

- 1.ลองให้นักเรียนทายชื่อในภาพดูทั้งห้องแล้วลองให้ทายเป็นรายบุคคล
- 2.อธิบายรูปที่แสดงให้ดูเป็นตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนเข้าใจลักษณะของสิ่งนั้นๆ
- 3.ลองให้นักเรียนทายภาพเป็นภาษาไทยดูอีกครั้งก่อนเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน (เวลา 40 นาที)

- 1.ใช้ภาพในช่องภาพ 1 ที่ละภาพดูให้นักเรียนดูพร้อมทั้งให้นักเรียนเรียกชื่อเรียกให้มีความหมายตรงตามภาพแล้วนำไปติดไว้ที่ป้ายผ้าสำคัญ
- 2.ครูยังไม่ต้องสนใจกับการพูดชัดหรือไม่ชัดของนักเรียนสังเกตการทายคำจากภาพของนักเรียนว่านักเรียนเรียกชื่อคำจากภาพเหล่านั้นได้ถูกต้องหรือไม่
- 3.เมื่อทายภาพ 1 หมดแล้วให้นักเรียนทบทวนอีกครั้งเพื่อดูความเข้าใจและความคงทนในการจำ
- 4.ใช้ภาพที่ติดในป้ายผ้าสำคัญ ครูชี้ทีละภาพลองให้นักเรียนเลือกชื่อจากข้อ ก. ข. และ ค. ให้ตรงกับความหมายของชื่อในภาพที่แสดง
- 5.สังเกตการตอบคำถามของนักเรียนจากการเลือกตอบคำในภาพว่ามีความถูกต้องมากน้อยเพียงใดหากยังเลือกคำไม่ถูกต้องให้ลองทายภาพใหม่อีกครั้ง
- 6.ให้นักเรียนทายจนหมดภาพแล้วให้ทบทวนอีกครั้งเพื่อทดสอบความเข้าใจให้มากขึ้น

ขั้นสรุป (เวลา 10 นาที และทดสอบระหว่างเรียน 20 นาที)

- 1.ครูให้นักเรียนอ่านความหมายของคำให้ตรงกับบัตรภาพเพื่อทบทวนบทเรียนเริ่มตั้งแต่บัตรภาพ 1 และบัตรภาพ 2
- 2.สังเกตการอ่านและทายคำเพื่อดูความเข้าใจของนักเรียนด้วย
- 3.ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนจำนวน 10 ข้อโดยครูเป็นผู้อ่านข้อสอบนำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจวิธีทำแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดระหว่างเรียนหน่วยการสอนที่ 4

1.ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่จะมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง แม่ใช้ เย็บผ้า (ด้าย เข็ม กรรไกร)

1. แม่ซื้อ มาดัดเสื้อ (ป้าย ผ้า ด้าย)
2. ฉันใช้ ดูตัว (สาย มะนาว หวี)

3. แม่ซื้อ มา 10 ฟอง (เนื้อ เกล็ด ไข่)
 4. น้อง ผม (ถู หวี เหลา)
 5. แมวกิน (เกล็ด ผลไม้ ปลาทุ)

2. ให้นักเรียนเติมคำที่หายไปในแต่ละช่องให้ถูกต้อง

ไม้เอก (■) ไม้โท (♪)

ตัวอย่าง	สวย	ส่วย	ส้วย
6. ชวย		ช่วย	-----
7. งวม		-----	ง้าม
8. แม่		-----	-----
9. ขาว		ข่าว	-----
10. คาย		-----	-----

เฉลย 1. ผ้า 2. สบู่ 3. ไข่ 4. หวี 5. ปลาทุ 6. ซ่วย 7. ง้าม 8. แม่-แม่ 9. ข้าว 10. ค่าย-ค่าย

การสอนหน่วยที่ 5 (1 คาบเรียน) ฝึกอ่านและเขียนเป็นประโยค

ความคิดรวบยอด

นำภาษาไทยมาสร้างประโยคเพื่อการสื่อสาร

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเลือกต่อคำในประโยคได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเรียงประโยคใหม่ได้ถูกต้องจากประโยคที่ให้
3. นักเรียนสามารถอ่านประโยคได้อย่างถูกต้อง

สื่อการสอน

1. บัตรคำ 1 ในของบัตรคำหน่วยการสอนที่ 5
2. บัตรคำ 2 สำหรับใช้เลือกคำในของบัตรคำหน่วยการสอนที่ 5
3. กิจกรรมที่ครูต้องดำเนินการตามคำอธิบายในของบัตรคำหน่วยการสอนที่ 5
4. เทปบันทึกเสียงช่วยการสอน

การวัดและการประเมินผล

- 1.แบบฝึกหัดระหว่างเรียน
- 2.สังเกตจากกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติและการอ่านประโยคของนักเรียน (ไม่นำมาคิดคะแนน)

แผนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลา 10 นาที)

- 1.อธิบายวิธีการเลือกคำมาใช้ประกอบประโยคโดยยกตัวอย่างให้ดูเพื่อให้นักเรียนเข้าใจโดยบอกนักเรียนว่าเป็นการเล่นเกมส์ทายคำ
- 2.ลองให้นักเรียนเลือกคำเพื่อประกอบประโยคทั้งชั้นเรียนสัก 1-2 ตัวอย่างก่อนเริ่มเข้าสู่บทเรียนจริง

ขั้นสอน (เวลา 40 นาที)

- 1.เตรียมประโยคที่จะใช้จากคู่มือครูเขียนบนกระดานคำประโยคดังกล่าวจะใช้ประกอบกับบัตรคำ 1 เรียกนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ลองทายคำที่นำมาประกอบประโยคได้อย่างถูกต้องถ้านักเรียนยังทายไม่ถูกต้องให้เรียกคนถัดไป
- 2.หากเรียกคนถัดไปแล้วทายได้ถูกต้องให้ใช้คำถัดไปได้เลย
- 3.ใช้บัตรคำ 2 มาเรียงไว้ที่ป้ายผ้าสำคัญแล้วให้นักเรียนลองมาเลือกเรียงคำในประโยคให้ถูกต้องใช้วิธีสอนแบบนี้เป็นรายบุคคลแล้วให้เพื่อนทั้งชั้นช่วยในการเรียงคำให้ถูกต้อง
- 4.ทบทวนประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วจนนักเรียนอ่านคำต่างๆ ได้ถูกต้องดีแล้วจึงเริ่มการสอนในหัวข้อต่อไป
- 5.แจกกระดาษให้นักเรียนทุกคน ในกระดาษจะมีข้อความที่จะใช้สอนอ่านและเขียนเรียบร้อยแล้วให้นักเรียนฟังเทปบันทึกเสียงช่วยสอนหนึ่งเที่ยวจากนั้นให้ครูอ่านนำหนึ่งเที่ยวแล้วให้นักเรียนอ่านตามครูหนึ่งเที่ยวก่อนที่จะให้นักเรียนลองอ่านเองหนึ่งเที่ยว
- 6.ทบทวนการอ่านจนนักเรียนอ่านได้คล่องแล้วขึ้นกว่าเดิมสามารถใช้เทปบันทึกเสียงช่วยสอนทบทวนด้วยก็ได้

ขั้นสรุป (เวลา 10 นาที และแบบทดสอบระหว่างเรียน 20 นาที)

- 1.ครูทบทวนบทเรียนจากป้ายผ้าสำคัญให้นักเรียนอ่านตามอีกครั้งแล้วลองให้อ่านเองโดยเรียกนักเรียนให้อ่านรายบุคคล สังเกตการอ่านของนักเรียนว่านักเรียนอ่านออกมากน้อยเพียงใด
- 2.หากนักเรียนยังอ่านไม่ค่อยออกหรืออ่านไม่ค่อยคล่องให้ครูช่วยอ่านบางคำให้แล้วให้นักเรียนอ่านคำต่อไป
- 3.ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน โดยครูเป็นผู้อ่านนำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและเขียนตาม

แบบฝึกหัดระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ให้นักเรียนหัดเขียนประโยคในกระดาษที่แจกให้ใช้เรียนเพื่อสอนอ่านให้เวลา 20 นาที ครูตรวจให้คะแนนโดยดูจากการเขียนประโยคของนักเรียนว่าถูกต้องมากน้อยเพียงใด คะแนนเต็ม 10 คะแนนหากเขียนผิดตัดคะแนนคำละ 1 คะแนน

แบบทดสอบหลังการเรียนรู้

1.ให้นักเรียนวงกลมข้อ ก. ข. และ ค. รอบคำที่จะมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

ตัวอย่าง แม่ทำ อยู่ในครัว - ก. อร่อย ข. เสริ่ง **ค. กั๊กข้าว**

1. แม่ซื้อ มาตัดเสื้อ - ก. ป้าย ข. ผ้า ค. ด้าย
2. ฉันใช้ ดูตัว - ก. สบู่ ข. มะนาว ค. หวี
3. แม่ซื้อ มา 10 ฟอง - ก. เนื้อ ข. เกล็ด ค.ไข่
4. น่อง ผม - ก. ภู ข. หวี ค. เหลา
5. แมวกิน - ก. เกล็ด ข. ผลไม้ ค.ปลาทุ
6. แม่ไปซื้อของที่ - ก. ตลาด ข. วัด ค. บ้าน
7. มานี ข้าว - ก. ไกล ข. ป้าย ค. หิว
8. มานะเดินได้ กว่ามานี - ก. ไกล ข. ถึง ค. สาย
9. พ่อบอกว่าเดี๋ยวนี้ของ - ก. ราคา ข. ไกล ค. แพง
10. เขาเล่น เกินไป - ก. เกิน ข. ไกล ค.ไกล

2.ประโยคต่อไปนี้จะมีคำที่เขียนผิดอยู่ 1 คำให้นักเรียนเขียนใหม่ให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

ตัวอย่าง มานะและปิติไป เทียว ป่า แก้วคิดเป็น เทียว

1. ลุงมีไร่ แต่งโม	แก้คำผิดเป็น
2. ขาวนา จง วัวไปเลี้ยง	แก้คำผิดเป็น
3. มานะเห็น อังอาจ และจิ้งหรีด	แก้คำผิดเป็น
4. จิ้งหรีดอยู่หลังใบไม้ แหง	แก้คำผิดเป็น
5. ในป่ามีช้าง ลิง และ กวาง	แก้คำผิดเป็น
6. นกหลายตัวขึ้นอยู่ริม บึง	แก้คำผิดเป็น
7. เด็กทั้งสามเห็น รง นก	แก้คำผิดเป็น

8. เด็กทั้งสาม วิ่งหนีสิ่ง แก่คำผิดเป็น
9. ปิตรีบ ล่องจากต้นไม้ แก่คำผิดเป็น
- 10.ควายเดินอยู่ ขาง ๆ ไร่ แก่คำผิดเป็น

เฉลยแบบทดสอบหลังการเรียน

1. 1. ข 2. ก 3. ค 4. ข 5. ค 6. ก 7. ค 8. ก 9. ค 10. ข
2. 1.แดงโม 2.จูง 3.อิงอ่าง 4.แห้ง 5.กวาง 6.บึง 7.รัง 8.วิ่ง 9.ลง 10.ช้าง

บทเทปบันทึกเสียงช่วยสอน “ไทยคอย 2”

เทปบันทึกเสียงช่วยสอน “ไทยคอย 2” จัดเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งในชุดการสอนนี้เพื่อช่วยครูผู้สอนที่ไม่ใช่ชาวเขาเผ่าอี๋ก็สามารถดำเนินการสอนภาษาไทยให้กับนักเรียนชาวเขาเผ่าอี๋ก็ได้ โดยไม่มีข้อจำกัดด้านภาษาที่ใช้สื่อสารในการสอน ซึ่งครูผู้สอนที่ไม่สามารถพูดภาษาอี๋ได้มักจะเป็นกังวลว่าไม่สามารถสอนนักเรียนชาวเขาเผ่าอี๋ให้มีความรู้ความเข้าใจในวิชาที่สอนได้

ผู้วิจัยจึงได้ทดลองสร้างเทปบันทึกเสียงนี้ขึ้น เพื่อทดลองใช้สอนนักเรียนชาวเขาเผ่าอี๋ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการสอนภาษาไทย ว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่แล้วนำมาปรับปรุงต่อไป

อนึ่งเทปบันทึกเสียงดังกล่าวนี้อาจใช้เสียงหญิงสาวอี๋ที่พูดภาษาไทยได้ดีเป็นผู้บรรยายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้ของสกินเนอร์

หน่วยการสอนที่ 1

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

(พูดเป็นภาษาอี๋) สวัสดียามเช้านักเรียนที่หน้ารักทุกคนวันนี้ครูมีการสอนที่สนุกมาสอนนักเรียนใครอยากเรียนภาษาไทยยกมือเว้นระยะ 1 นาที วันนี้เป็นการสอนแบบใหม่ขอให้นักเรียนให้ความร่วมมือที่ดีด้วยใครไม่เข้าใจตรงไหนรีบยกมือถามครูได้เลยนะคะ

(พูดเป็นภาษาไทย) นักเรียนรู้จักไก่ไหมไก่เป็นอย่างไรใครตอบได้ยกมือ เว้นระยะให้ตอบ..... (ช่วงนี้ครูสามารถถามและพูดเองก็ได้ด้วยการกดหยุดเทป) ไก่มีรูปร่างเป็นอย่างไรเอ่ยใครตอบได้ช่วยตอบด้วย เว้นระยะให้ตอบ..... ใครรู้จักควายบ้างยกมือ ใครรู้จักงูบ้างยกมือ ใครรู้จักจานบ้างยกมือ เอาละวันนี้เราจะมาเรียนภาษาไทยแบบสนุกสนานกันละ

ขั้นสอน

(พูดเป็นภาษาอังกือ) นักเรียนทุกคนดูที่ป้ายที่ครูนำมาติดแล้วดูคำจากกระดาษที่ครูนำไปติดด้วยอ่านตามครูช้าๆนะ

(พูดเป็นภาษาไทย) เกา - กาว เว้นระยะให้นักเรียนพูดตาม เขา - ขาว เว้นระยะให้นักเรียนพูดตาม เสา - สาว เหา - หาว เหลา - หลาว เรา - ราว ถัก - ถาก ตัก - ตาก ปัก - ปาก

..... หยุดเทปหรือย้อนเทปกลับเพื่อทบทวนคำที่สอน

..... เปลี่ยนบัตรคำบนป้ายผ้าสำลัเป็นบัตรคำ 2

(พูดเป็นภาษาอังกือ) ที่นี้เราลองมาดูคำอื่นกันต่อแล้วลองดูซิว่านักเรียนจะอ่านได้มากขึ้นไมั

(พูดเป็นภาษาไทย) รุ - ฤ เว้นระยะให้นักเรียนพูดตาม รี - ลี เว้นระยะให้นักเรียนพูดตาม ไร - ไล เว้นระยะให้นักเรียนพูดตาม รำ - ลำ เว้นระยะให้นักเรียนพูดตาม เรไร - เลไล เว้นระยะให้นักเรียนพูดตาม รือ - ลือ

..... หยุดเทปหรือย้อนเทปกลับเพื่อทบทวนการสอน

ให้ครูผู้สอนสรุปการสอนด้วยตนเองเป็นภาษาไทย

หน่วยการสอนที่ 2

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

(พูดเป็นภาษาไทย) วันนี้เราจะมาเรียนภาษาไทยจากรูปภาพกันนะ ภาพที่โชว์นี้ภาษาอาขำเรียกว่าอะไร ครูโชว์ภาพไก่ให้นักเรียนดูเว้นระยะให้นักเรียนทาย

(พูดเป็นภาษาอังกือ) ภาษาอาขำเรียก “ย้า” ภาษาไทยเรียกว่า “ไก่” นักเรียนเข้าใจคำที่พูดในภาษาไทยดีหรือยังถ้าเข้าใจดีตอบเป็นภาษาไทยด้วยว่าเข้าใจดี

ขั้นสอน

(พูดเป็นภาษาไทย) นักเรียนดูภาพที่ครูแสดงให้เห็นแล้วทายตามด้วยนะ โชว์ภาพไก่เว้นระยะให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าไก่ โชว์ภาพไข่เว้นระยะให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าไข่ โชว์ภาพหมูเว้นระยะให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าหมู โชว์ภาพ

ผ้าแว่นระยະให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าผ้า โฉว์ภาพสบู่แว่นระยະให้นักเรียนตอบ
 ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าสบู่ โฉว์ภาพหวีแว่นระยະให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่า
 หวี โฉว์ภาพตะกร้าแว่นระยະให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าตะกร้า โฉว์ภาพ
 ป้ายแว่นระยະให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าป้าย โฉว์ภาพปลาทุแว่นระยະให้นักเรียน
 ตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าปลาทุ โฉว์ภาพมะนาวแว่นระยະให้นักเรียนตอบ ภาพนี้
 ภาษาไทยเรียกว่ามะนาว

(พุดเป็นภาษาไทย) นักเรียนดูภาพแล้วทายชื่อว่าภาพที่ครูแสดงเป็นข้อ ก. ข. หรือ ค. นะจ๊ะ
 ครูชี้ภาพไก่อบนป้ายผ้าสาตี ดูภาพนั้นแล้วทายตาม ก. หมู ข. ไก่ ค.ควาย ลองทายชื่อว่าข้อไหนถูกใคร
 ตอบได้ยกมือ เว้นระยະให้นักเรียนตอบ ครูชี้ภาพไข่ ดูภาพต่อไปนะ ก. หิน ข. ของ ค. ไข่
 ลองตอบชื่อว่าข้อไหนถูก เว้นระยະให้นักเรียนตอบ ครูชี้ภาพหมู ภาพต่อไป ก. ม้า ข. หมู
 ค. วัว ข้อไหนถูกจ๊ะ เว้นระยະให้นักเรียนตอบ ครูชี้ภาพผ้า ภาพต่อไป ก. กระดาษ ข. ผ้า
 ค. ไม้ เว้นระยະให้นักเรียนตอบ ครูชี้ภาพสบู่ ภาพต่อไป ก. สุนัข ข. สบู่ ค. สบู่ เว้น
 ระยະให้นักเรียนตอบ ครูชี้ภาพหวี ภาพต่อไป ก. หวี ข. คราด ค. แปรง เว้นระยະให้นักเรียน
 ตอบ

..... หุคเทปหรือย้อนเทปกลับเพื่อทบทวนการสอน

ให้ครูผู้สอนสรุปการสอนด้วยตนเองเป็นภาษาไทย

หน่วยการสอนที่ 3

เพลงประกอบการสอนดังต่อไปนี้ มีเสียง 2 เสียงถามตอบ

เสียงที่ 1

ฝนอยทำไมจึงตก
 กบอยทำไมจึงร้อง
 ท้องเอยทำไมจึงปวด
 ข้าวเอยทำไมจึงดิบ
 ไฟเอยทำไมจึงดับ
 ฟินเอยทำไมจึงเปียก

เสียงที่ 2

ทำไมจะไม่ตกเพราะกบมันร้อง
 ทำไมจะไม่ร้องเพราะท้องมันปวด
 ทำไมจะไม่ปวดเพราะข้าวมันดิบ
 ทำไมจะไม่ดิบเพราะไฟมันดับ
 ทำไมไม่ดับเพราะฟืนมันเปียก
 ทำไมจะไม่เปียกเพราะฝนมันตก

..... หุคเทปหรือย้อนเทปกลับเพื่อทบทวนการสอน

ให้ครูผู้สอนสรุปการสอนด้วยตนเองเป็นภาษาไทย

หน่วยการสอนที่ 4

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

(พูดเป็นภาษาไทย) วันนี้เราจะมาเรียนภาษาไทยจากรูปภาพกันนะ ภาพที่โชว์นี้ภาษาอาข่าเรียกว่าอะไร ครูโชว์ภาพไก่ให้นักเรียนดูเว้นระยะให้นักเรียนทาย

(พูดเป็นภาษาอิก้อ) ภาษาอาข่าเรียก “แซมมา” ภาษาไทยเรียกว่า “จอบ” นักเรียนเข้าใจคำที่พูดในภาษาไทยดีหรือยังถ้าเข้าใจดีตอบเป็นภาษาไทยด้วยว่าเข้าใจดี

ขั้นสอน

(พูดเป็นภาษาไทย) นักเรียนดูภาพที่ครูแสดงให้เห็นแล้วทายตามด้วยนะ โชว์ภาพจอบเว้นระยะให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าจอบ โชว์ภาพเสียมเว้นระยะให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าเสียม โชว์ภาพเตาเว้นระยะให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าเตา โชว์ภาพกะทะเว้นระยะให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่ากะทะ โชว์ภาพหม้อเว้นระยะให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าหม้อ โชว์ภาพครกเว้นระยะให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าครก โชว์ภาพไฟเว้นระยะให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่าไฟ โชว์ภาพมะเขือเว้นระยะให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่ามะเขือ โชว์ภาพรั้วเว้นระยะให้นักเรียนตอบ ภาพนี้ภาษาไทยเรียกว่ารั้ว

(พูดเป็นภาษาไทย) นักเรียนดูภาพแล้วทายชื่อว่าภาพที่ครูแสดงเป็นข้อ ก. ข. หรือ ค. นะจ๊ะ ครูชี้ภาพจอบบนป้ายคำสำคัญ ดูภาพนั้นแล้วทายตาม ก. จอบ ข. จอม ค. จอบ ลองทายชื่อว่าข้อไหนถูก ใครตอบได้ยกมือ เว้นระยะให้นักเรียนตอบ ครูชี้ภาพเสียม ดูภาพต่อไปนะ ก. เสียม ข. เสียม ค. เสียน ลองตอบชื่อว่าข้อไหนถูก เว้นระยะให้นักเรียนตอบ ครูชี้ภาพเตา ภาพต่อไป ก. เต่า ข. เตา ค. ตู้ ข้อไหนถูกจ๊ะ เว้นระยะให้นักเรียนตอบ ครูชี้ภาพหม้อ ภาพต่อไป ก. หมอ ข. หม้อ ค. หม่อ เว้นระยะให้นักเรียนตอบ ครูชี้ภาพครก ภาพต่อไป ก. ครก ข. คลก ค. คก เว้นระยะให้นักเรียนตอบ ครูชี้ภาพกะทะ ภาพต่อไป ก. กะทิ ข. กะทะ ค. กะหู เว้นระยะให้นักเรียนตอบ ครูชี้ภาพรั้ว ภาพต่อไป ก. ร้ว ข. รั่ว ค. รัง เว้นระยะให้นักเรียนตอบ ครูชี้ภาพไฟ ภาพต่อไป ก. ไฟ ข. โฟ ค. ไฟ เว้นระยะให้นักเรียนตอบ ครูชี้ภาพมะเขือ ภาพต่อไป ก. มะยม ข. มะพร้าว ค. มะเขือ เว้นระยะให้นักเรียนตอบ.....

..... หุคเตบหรือฮ้อนเทบกลับเพื่อทบทวนการสอน

ให้ครูผู้สอนสรุปการสอนด้วยตนเองเป็นภาษาไทย

หน่วยการสอนที่ 5

- อ่านเนื้อเรื่องแล้วให้นักเรียนฟังเสียงจากเทปดังนี้

เมื่อแม่และมานีกลับจากตลาดก็เข้าครัว ในครัวมีเตา มีตู้ใส่กับข้าวอยู่ข้างฝา ของทุกอย่างสะอาดเพราะแม่ทำความสะอาดอยู่เสมอ มานีชอบดูแม่ทำกับข้าว เพราะอยากทำกับข้าวเก่งเหมือนแม่ จึงช่วยแม่ล้างผัก หม้อ กระทะ และช่วยตักน้ำ บางทีก็พัดไฟในเตาให้

มานีกับพ่อกำลังทำงานอยู่ในสวนหลังบ้าน พ่อปลูกผักหลายอย่าง มานีช่วยตักน้ำรดผัก พ่อปลูกพริกและมะเขือด้วย มานีชอบดูดอกมะเขือสีม่วง พ่อเก็บพริกแกลบให้แม่เก็บไว้ทำกับข้าวเวลาจะแกงแม่เลือกใช้แต่พริกสีแดง น้ำพริกแกงในครกจึงมีสีแดงน่ากิน แม่ชอบแกงปลาใส่มะเขือ

..... หยุดเทปหรือย้อนเทปกลับเพื่อทบทวนการสอน

ให้ครูผู้สอนสรุปการสอนด้วยตนเองเป็นภาษาไทย

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามการยอมรับเครื่องมือ
ชุดการสอน “ไทยดอย 1” และ “ไทยดอย 2”

แบบประเมินชุดการสอน “ไทยดอย 1” และ “ไทยดอย 2”

เพื่อให้ได้ข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงชุดการสอน “ไทยดอย 1” และ “ไทยดอย 2” ให้มี
คุณภาพ ผู้จัดทำใคร่ขอความคิดเห็นโดยใช้แบบประเมินนี้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบ

ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามความคิดเห็นของท่าน

1.ชุดการสอน “ไทยดอย 1” มีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- ☐ เห็นด้วยมาก
- ☐ เห็นด้วยปานกลาง
- ☐ เห็นด้วยน้อย

2.ชุดการสอน “ไทยดอย 2” มีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- ☐ เห็นด้วยมาก
- ☐ เห็นด้วยปานกลาง
- ☐ เห็นด้วยน้อย

3.ชุดการสอนทั้งสองครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการสอน

- ☐ เห็นด้วยมาก
- ☐ เห็นด้วยปานกลาง
- ☐ เห็นด้วยน้อย

4.สื่อการสอนที่ใช้ในชุดการสอน “ไทยดอย 1” มีความเหมาะสมดี

- ☐ เห็นด้วยมาก
- ☐ เห็นด้วยปานกลาง
- ☐ เห็นด้วยน้อย

5.สื่อการสอนที่ใช้ในชุดการสอน “ไทยดอย 2” มีความเหมาะสมดี

- ☐ เห็นด้วยมาก
- ☐ เห็นด้วยปานกลาง
- ☐ เห็นด้วยน้อย

6.สื่อการสอนที่ใช้ในชุดการสอนทั้งสองสื่อความหมายทางการเรียนรู้ได้ดี

- ☐ เห็นด้วยมาก
- ☐ เห็นด้วยปานกลาง
- ☐ เห็นด้วยน้อย

7.สื่อการสอนที่ใช้ในชุดการสอนทั้งสองใช้ง่ายและน่าสนใจ

- ☐ เห็นด้วยมาก
- ☐ เห็นด้วยปานกลาง
- ☐ เห็นด้วยน้อย

8.แบบทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- ☐ เห็นด้วยมาก
- ☐ เห็นด้วยปานกลาง
- ☐ เห็นด้วยน้อย

9.แบบทดสอบมีปริมาณพอเหมาะและครอบคลุมเนื้อหา

- ☐ เห็นด้วยมาก
- ☐ เห็นด้วยปานกลาง
- ☐ เห็นด้วยน้อย

10.แบบทดสอบมีความยากง่ายพอเหมาะ

- ☐ เห็นด้วยมาก
- ☐ เห็นด้วยปานกลาง
- ☐ เห็นด้วยน้อย

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

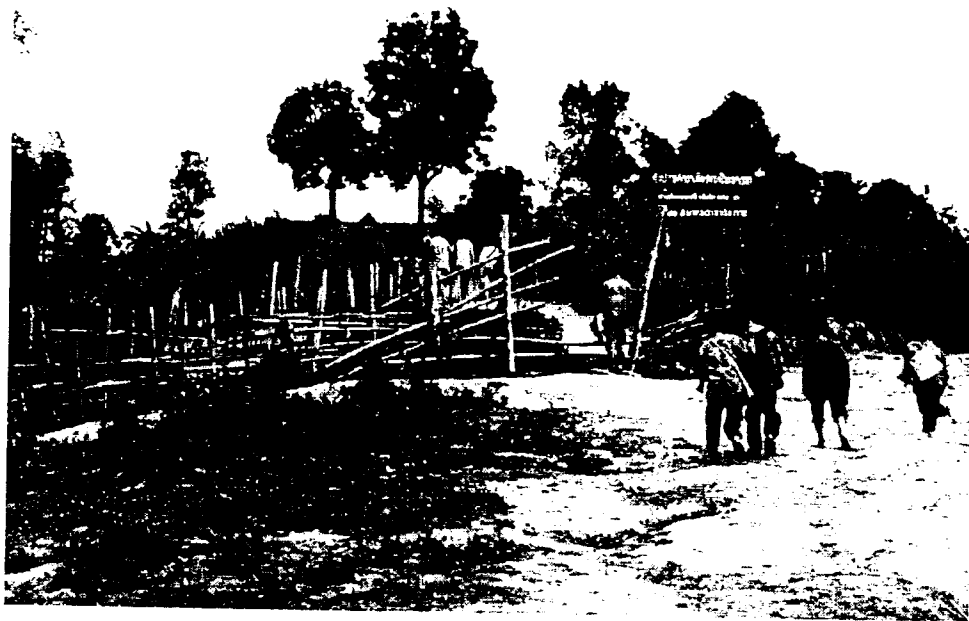
ภาคผนวก จ

ประมวลภาพถ่ายการดำเนินการวิจัย

ปี พ.ศ.2536 – พ.ศ. 2540

ภาพถ่าย 1 สภาพชุมชนชาวเขาในเขตจังหวัดเชียงราย (ปี พ.ศ. 2536)

ภาพถ่าย 2 สภาพโรงเรียนของศูนย์การศึกษาในเขตชุมชนภูเขา (ศศช)

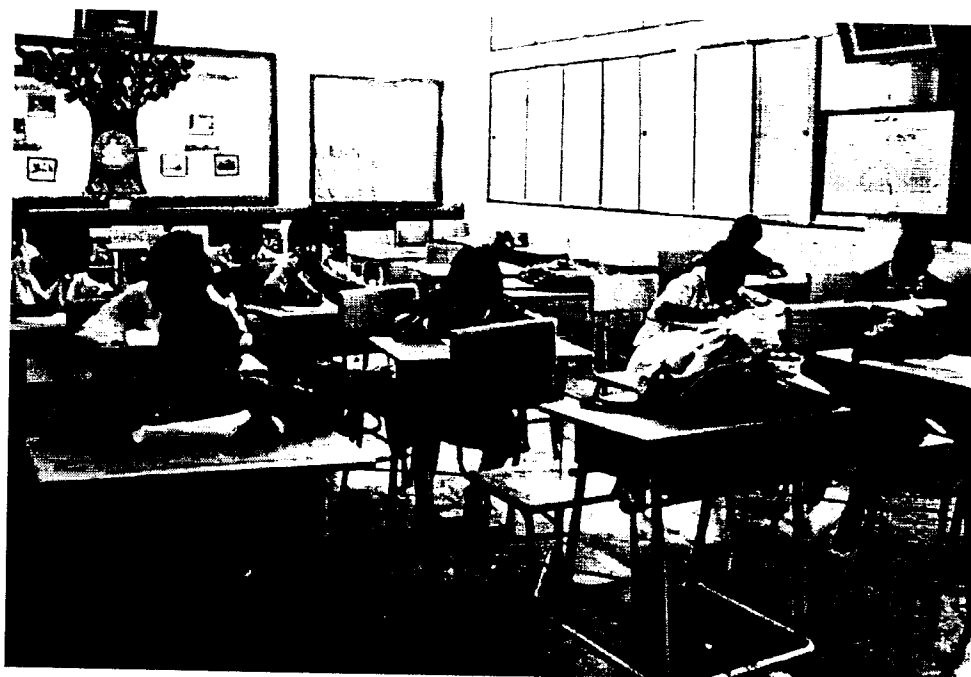
ภาพถ่าย 3 ผู้วิจัยเข้าร่วมสังเกตการณ์วัฒนธรรมและประเพณีของชาวเขาเผ่าอิก้อ
หมู่บ้านห้วยหยวก อำเภอแม่ฟ้าหลวง ระหว่างปี พ.ศ. 2536

ภาพถ่าย 4 ผู้วิจัยพร้อมทั้งศึกษานิเทศน์ , เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาชาวเขาและ
เจ้าหน้าที่ฝ่ายประเมินการศึกษาร่วมทดสอบความรู้ทางภาษาไทย
พื้นฐานของเด็กชาวเขาเผ่าอิก้อ หมู่บ้านแม่จันใต้ อำเภอแม่สรวย
และอีกหลายหมู่บ้าน ระหว่างวันที่ 12-25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2537

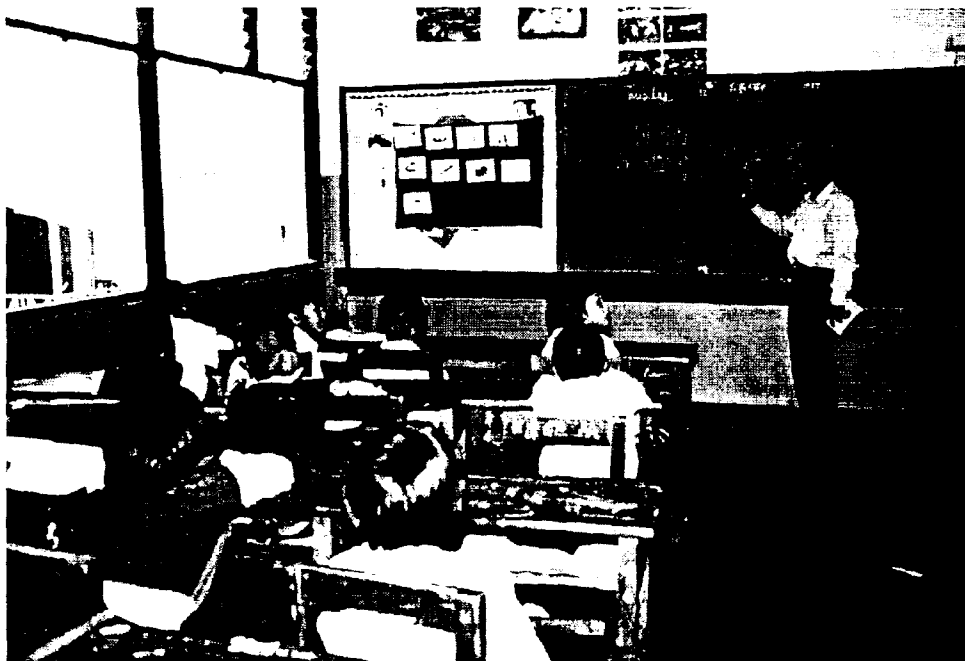
ภาพถ่าย 7 การทดลองTry out ชุดการสอนทั้ง 2 แบบที่โรงเรียนบ้านห้วยชม

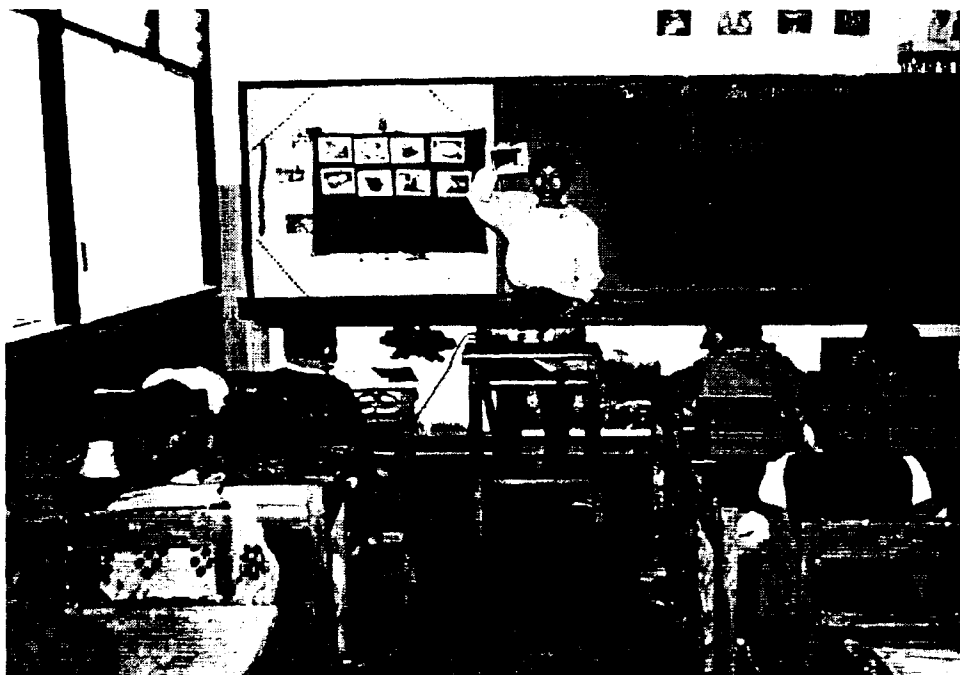
ภาพถ่าย 8 นักเรียนทำการทดสอบแบบทดสอบ

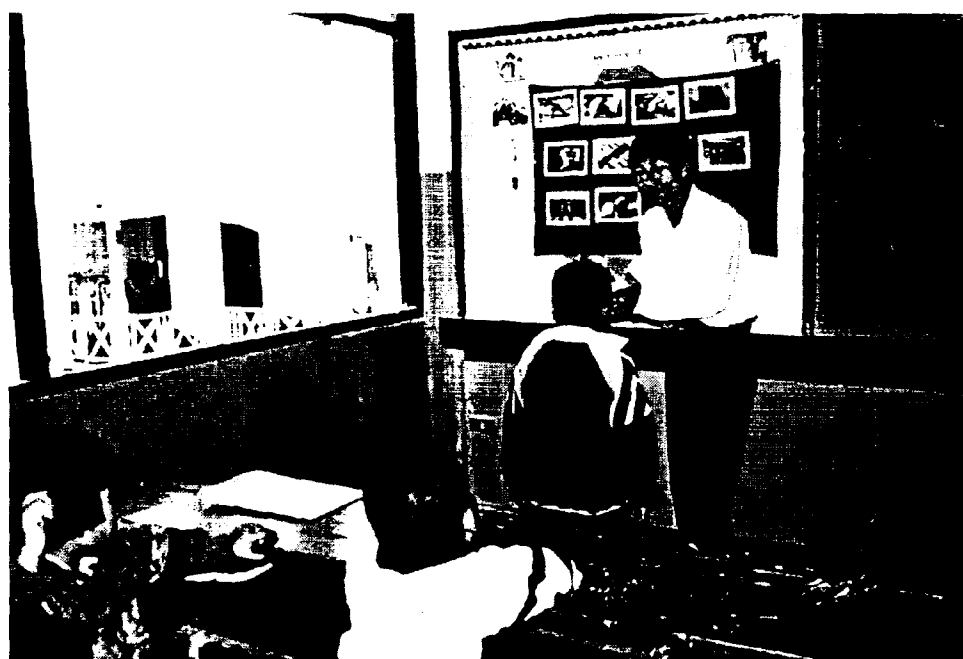
ภาพถ่าย 9 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย ซึ่งผู้วิจัย
เลือกเป็นโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัย

ภาพถ่าย 10 ครูผู้สอนกำลังใช้ชุดการสอน “ไทยดอย 1” ดำเนินการสอน

ภาพถ่าย 11 ครูผู้สอนกำลังใช้ชุดการสอน “ไทยดอย 2” ดำเนินการสอน

ภาพถ่าย 12 ครูผู้สอนต้องเรียกเด็กนักเรียนออกมาเป็นตอบในการ
ใช้ชุดการสอน “ไทยดอย 2” ดำเนินการสอน

ภาคผนวก จ

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์หน่วยงานสำหรับการดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างข่าวการศึกษาของชาวเขาที่ผู้วิจัยเขียนลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น

NATION PUBLISHING GROUP PUBLIC CO., LTD.

44 MOO 10, BANGNA - TRAT ROAD, K.M. 4.5 PHRA KHANONG BANGKOK 10260

TEL: 317-0042 FAX: 317-2071

3 ธันวาคม 2539

เรื่อง : ขอความอนุเคราะห์ในการทำวิจัย

เรียน : ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย

สิ่งที่ส่งมาด้วย : คำโครงการปริญญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต

เนื่องด้วยพนักงานของกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ THE NATION แผนกศูนย์
สัญญาณภาพ คือ นายประทัย พิริยะสุรวงศ์ ซึ่งกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยี
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับสื่อการสอน
สำหรับชาวเขาเผ่าอาข่าตามรายละเอียดที่ส่งมาด้วยแล้วนั้น

เพื่อเป็นการส่งเสริมการศึกษาของพนักงานและงานวิจัย อันจะมีประโยชน์ต่อสังคม
ส่วนรวม ทางกองบรรณาธิการ THE NATION จึงขอความอนุเคราะห์หน่วยงานของท่านให้กับ
พนักงานโดยอำนวยความสะดวกตามควรในการทำวิจัยครั้งนี้ สำหรับแนวทางการต่างๆทาง
พนักงานจะแจ้งให้ทราบอย่างละเอียดอีกครั้ง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าทางโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน มีความยินดีที่จะให้ความร่วม
มือในการวิจัยครั้งนี้และ ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์

(พนา จันทรวิโรจน์)

บรรณาธิการ

NATION PUBLISHING GROUP PUBLIC CO., LTD.

44 MOO 10, BANGNA - TRAT ROAD, K.M. 4.5 PHRA KHANONG BANGKOK 10260
TEL: 317-0042 FAX: 317-2071

3 ธันวาคม 2539

เรื่อง : ขอกความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบสื่อทดลองและการทำวิจัย

เรียน : ผู้อำนวยการสมาคมเพื่อการศึกษาและวัฒนธรรมชาวอาข่า เชียงราย

สิ่งที่ส่งมาด้วย : คำโครงการปริญญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต

เนื่องด้วยพนักงานของกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ THE NATION แผนกศูนย์
สัญญาณภาพ คือ นายประทีป พิริยะสุรวงศ์ ซึ่งกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยี
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับสื่อการสอน
สำหรับชาวเขาเผ่าอาข่าตามรายละเอียดที่ส่งมาด้วยแล้วนั้น

เพื่อเป็นการส่งเสริมการศึกษาของพนักงานและงานวิจัย อันจะมีประโยชน์ต่อสังคม
ส่วนรวม ทางกองบรรณาธิการ THE NATION จึงขอกความอนุเคราะห์หน่วยงานของท่านให้กับ
พนักงานโดยอำนวยความสะดวกตามควรในการทำวิจัยครั้งนี้ สำหรับหมายกำหนดการต่างๆทาง
พนักงานจะแจ้งให้ทราบโดยละเอียดอีกครั้ง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าทางหน่วยงานของท่านมีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือ ในการวิจัย
ครั้งนี้และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์

(พนา จันทรวีโรจน์)

บรรณาธิการ

NATION PUBLISHING GROUP PUBLIC CO., LTD.

44 MOO 10, BANGNA - TRAT ROAD, K.M. 4.5 PHRA KHANONG BANGKOK 10260
TEL: 317-0042 FAX: 317-2071

3 ธันวาคม 2539

เรื่อง : ขอความอนุเคราะห์ในการทำวิจัย

เรียน : ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยขม อ.เมือง จ.เชียงราย

สิ่งที่ส่งมาด้วย : คำโครงการปริญญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต

เนื่องด้วยพนักงานของกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ THE NATION แผนกศูนย์
สัญญาณภาพ คือ นายประทัย พริยะสุรวงศ์ ซึ่งกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยี
การศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับสื่อการสอน
สำหรับชาวเขาเผ่าอาข่าตามรายละเอียดที่ส่งมาด้วยแล้วนั้น

เพื่อเป็นการส่งเสริมการศึกษาของพนักงานและงานวิจัย อันจะมีประโยชน์ต่อสังคม
ส่วนรวม ทางกองบรรณาธิการ THE NATION จึงขอความอนุเคราะห์หน่วยงานของท่านให้กับ
พนักงานโดยอำนวยความสะดวกตามควรในการทำวิจัยครั้งนี้ ระหว่างวันที่ 5-10 มกราคม พ.ศ.
2540

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าทางโรงเรียนบ้านห้วยขม มีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการ
วิจัยครั้งนี้และ ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์

(พนา จันทรวีโรจน์)

บรรณาธิการ

SCHOOL DAYS

children in Huay Yuak Pa So Village in Chiang Rai have divided lives. In school they learn to speak and write Thai and they learn to sing the national anthem, but outside school hours their lifestyles are pure Akha. and photos by Prathai Piriyasurawong.

The first words I heard as I trudged wearily, covered in dust, into an Akha village recently were "Jaw sa do mi a lo" —

"How are you today?"

I heard these words of greeting after having traversed more than 33 kilometres of winding roads travelling through valleys and along mountain ranges.

Under the scorching sun, reddish brown clouds of dust swirled in the air behind the decrepit old pick-up truck we were travelling in on our way to Huay Yuak Pa So Village in Mae Fah Luang sub-district of Chiang Rai province.

The old truck carried a heavy load of necessities including food, iodine salt, clothes, and large heaps of blankets — donations for the needy hill-tribe villagers. Unfortunately, the vehicle overheated one kilometre from our destination leaving us a long, hot climb up the hill to the village. In the end, a caravan of villagers was recruited to carry the "gifts" to their new homes.

I reached the Akha village as the sun was painting the sky with streaks of red and purple. As the day ended, the temperature began to slide into the chill of nighttime.

On the hill, which is 4,000 feet above sea level, hundreds of Akha villagers both children and adults, came to greet the visitors with broad smiles. The yard was filled with a

noisy, happy crowd.

The most important occupation in Huay Yuak is farming. The 360 villagers who live here earn their living in the paddy fields. They grow rice, corn and other farm plants for their own consumption, not for trading. Additional food comes from chickens and pigs that are kept by individual households.

Most of the Akha people speak their own language. Only the children formally study Thai in a school established in the village just four years ago. However most of the adult villagers have found it necessary to learn Thai to some degree because it is the only way they can communicate with the people who live on the plains. Knowledge of the national language enables them to trade with the plains dwellers and it gives them access to everyday information.

Weariness caused by our long journey was driven away by a delicious dinner under lantern light served in Khru Suthep's house. Khru Suthep U-lue is the only teacher in the village. He is an official of the Association For Akha Education and Culture in Thailand (Afect).

"The school is divided into four classrooms, and I teach pupils from pre-school to prathom 6 [grade 6]. Many children have to walk one-and-a-half kilometres to school. They study the Department of Non-Formal Education's courses but textbooks here are out-of-date," said Suthep

FREE RIDER: "He ain't heavy. He's my brother."

quietly, as he handed me a tea in a bamboo cup.

While our conversation was going on, children singing Thai songs in strange accents could be heard outside the house.

"Tomorrow I will take you to the school so you can help teach the children," he said.

Although it wasn't cool season, the climate on the hill at night was cold.

The sound of rice being beaten in a mortar woke me the next morning. And when I walked outside I was greeted by a gust of icy cold wind.

WHAT'S THAT?: A young child ponders the mystery of the camera's eye.

Though the sun had not yet emerged from beneath the horizon, some villagers were taking their buffaloes into the fields. The bells hanging around the necks of the animals made a happy clunking sound.

When I reached the school, the students were singing the national anthem and praying. Akha children have to learn the Thai alphabet and they have to learn to read simple books and write fundamental phrases.

However, one of the problems Suthep is confronted with is that many of the children have difficulty pronouncing the Thai words accurately.

"The Akha language is dominated by unusual vowels . . . So when the children try to pronounce Thai words, they often have difficulty with the different vowels," he said.

Although there is a school in the village, most teenagers over the age of 15 don't have the chance to study. Instead, they spend most of their time helping their parents in the fields. This year only nine students are expected to finish Prathom 6.

During the course of the day, I discovered that the educational and social gap between these hill-tribe children and children who live in city is wide. Most of these Akha youngsters have never seen or heard of things most city dwellers take for granted — refrigerators and video players for example. This makes it extremely difficult for them to assign meaning to such items.

Khru Suthep stopped classes at lunchtime and let his students return home for lunch. He invited me to back to his home for something to eat.

"Some of the children have to help their parents at lunchtime and then they come back to school in the afternoon," he said as he walked beside me, pointing out a skinny boy passing carrying his little sister.

That day I also noticed that most of

the children in the village seemed to have colds. Most were plagued by runny noses.

"Come here, I'll give you some eucalyptus oil to stop your runny nose," I called to a little boy. "I gave him a few drops of the oil while I was chatting to some villagers about their lives.

Minutes later the little boy returned, rubbing his eyes and saying, "Why did your oil irritate my eyes so much?"

"Where did you apply the oil?" I asked.

"On my eyes," replied the poor boy, staring at me suspiciously.

I couldn't help but laugh. Then I explained to him how to use the oil.

Happy again, he walked over to join a group of children who were playing with a *lor luean*, a local toy that looks like a cross between Santa's sleigh and a three-wheeled go-cart.

I noticed an unfamiliar face in the group of boys so I approached him and asked why I hadn't seen him at school.

His reply was simple, and yet it went straight to my heart.

"My mum says education is useless. Even if I studied at school, I'm still not a Thai citizen and I would still be exploited by people on the plains. So I help her in the fields." This said, he smiled and walked away leaving me standing speechless in the dust.

Gift of knowledge

For the first time, the children of the Akha have a chance at an education and lifestyle long denied their ancestors. Prathai Piriyasuriwong found, however, that this poverty-stricken community must still struggle for the dream of learning.

A typical day in a small Akha village begins. In the early morning chill, Akha women wake to grind rice in mortars while silvery smoke lingers above the yellow roofs bathed in sunlight.

The ringing of cowbells is heard throughout the tiny village as Akha men with their muzzle-loading rifles strapped to their backs head for fields beyond the snow-capped mountains. Children eagerly prepare for school, carefully dressing in their meagre clothes.

Not so long ago, school was not a typical part of the Akha children's life — the daily school activities are a new addition to the Akha village's routine.

Before, the children would be left behind at an empty, dusty playground to fend for themselves while their parents worked. But now, thanks to the establishment of an education centre, the children can feel that they, too, have their own important work to do.

Aju Jupoh, 30, chairman of the Association for Akha Education

in Thailand (Afect), said the centre has high hopes that education will shield the children from such evils as prostitution and other "immoral" trends of outside cultures. Children are offered the basic mandatory education, while those who wish to further their studies have the chance to do so.

Although it's necessary to collect Bt2,000 from the Akha villagers for accommodation fees, Aju said the centre cannot really ask the parents for much money.

"Many of them don't have money. They're very poor because they work in the fields — there really is no way for them to get money because they farm to sustain their life, not to trade," he said.

Consequently, there isn't enough educational equipment for the centre's pupils.

"Although the hilltribes have begun to perceive the importance of education and we want to do our best to provide them with it, we still lack funds to purchase books and other educational equipment," Suthep Yoolue, an official at the centre, said.

The pupils, however, are very happy that they at least have the chance to learn to speak, read and write Thai. Sadly, that is often all some of them can learn. Extreme poverty forces children to stay behind at the village and help their families rather than continue studies at lowland schools after finishing their basic education at the centre.

Nonglak Mayoh, 14, said she was illiterate until she was 11 years old.

"Now I can speak and read Thai and I'm very glad. I study hard every day," she beamed.

Urailak Phimia, 14, said she wanted to pursue her studies, but her parents don't have enough money to support her.

"My parents told me I'd better find a job. It makes me very sad," she said.

Arphee Suemue, 11, said his mother was addicted to drugs but nevertheless insisted he go to school.

"I'm very sad that she takes drugs, and now it's very cold, and I don't have blankets — but I'm very happy that I can study."

A party for the children

While Children's Day in Bangkok brought record traffic jams along with all the special activities for the kiddies, for the Akha people in the hills, the day was a unique chance to come together, relax and enjoy the finer things in life.

It's doesn't happen often that an Akha has two days off from work to enjoy a feast in the company of Akha tribesmen visiting from afar. The celebration held last week in the Huay Yuak Pa So village, Mae Sai, Chiang Rai, against a backdrop of green mountain ranges and an azure sky, therefore meant more to the tribespeople than would a Mardi Gras for the low land folks.

At an altitude of over 2,000 metres above sea level, over a hundred Akhas from 11 villages in the Chiang Rai province gathered together to play games, enjoy special dishes and simply have a good time for 36 hours.

The fun began with the early setting of the sun and a quick drop in the temperature on a Thursday's winter evening. Children ran along the sole dirt path that cuts through the village of some 40 households and leads to the common ground in the heart of the village.

Smoke curled up to the sky as all the Huay Yuak villagers were preparing dinner for themselves and guests. The only bumpy, zig-zagging dirt road leading to the village was extraordinarily busy. To get to the village required following the 37-km stretch of dirt road off the main asphalt road to Mae Salong. Seven pick-up trucks climbed up to Huay Yuak on that evening alone, a far cry from the one or two four wheelers that usually pay a visit in the course of an entire week. The fog was getting thicker and as daylight began to fade, glimmers of light from kerosene lamps leaked out from the bamboo walls of the houses, creating picturesque constella-

Prathai Pirivasurawong recently participated in a rare yet auspicious celebration amid the beautiful and serene surroundings of an Akha village.

tions on the hilltop.

The villagers who lived within walking distance — less than 20 kilometres away — rode no vehicles but hiked to Huay Yuak, managing to arrive just before dusk. Each house in Huay Yuak accommodated four to five visitors during the celebration and to do so, the female members slept in the back compartment of the houses, while the men slept in the front.

By the time the crescent moon reached its peak, all the Akhas from 11 villages were gathered in the common area. Apart from the host villagers, the others were from A-hai, A-toh, Huay San Kao, Huay San Mai, Mae Chan Tai, Thung Mo A-ney, Huay Yo Mai, A-yo Mae Yao, Mae Yao Li Pha and Mae Ta Maew. According to Aju Jupoh, president of the Association for Akha Education and Culture in Thailand (Afect), the Children's Day celebration has been carried out for three years. Each of the 11 villages will in turn host the event. This is the fourth time and Huay Yuak, the least accessible village, was picked to host the occasion.

After Aju gave an opening speech, the makeshift stage was taken over by groups of performers from each village. Two power generators were running to illuminate the stage lights, as well as amplify the sound system.

Down in the common area, the elderly — clad in full ethnic dress — sat solemnly watching the festivities. The *a-da* (fathers), were dressed in embroidered shirts with fancy headpieces decorated with colourful feathers and silver, while the *a-ma* (mothers) had on their black pleated skirts and two-layered elevated headpieces carefully decorated with brightly coloured beads

and silver coins.

Most of the stage performances were centred around music. Some villagers showed off their dancing skills to traditional Akha up-beat tunes while the others simply crooned adapted versions of such popular songs as "Sao Ta Ngam" ("Young Lady and Her Beautiful Eyes"). The party was over shortly after 10, as everyone was concerned with saving their energy for the activities on the following day.

Before retiring to bed, 30-year-old Aju recounted the first time he experienced a welcome ceremony when he was young, saying the event nearly brought him to his knees with tears of ecstasy. "I never expected to see this ceremony again in my life. The Akha communities have changed a lot; this is the most beautiful day for me," he said softly.

The following day, everybody gathered again in the common area where all of the day's activities were scheduled to take place. The programme began with a race of three-wheeled vehicles. The wheelers are a common plaything for Akha children, made entirely of wood with one wheel in the front and the other two in the back. When driving, the rider seats himself on the board in between the wheels and slides down a hilly slope.

Stilt racing was next, which was also based on a typical play-time activity for the Akha youths, and was something that generated a lot of enthusiasm among the onlookers.

Said Samphan Mayue, 23, a Huay Yuak villager said, "I am happy that our village is hosting the Children's Day celebration this year. I have never met with fellow tribesmen from other villages, so this is a good opportunity for

me to befriend them." Looking forward to the stage performances at night, Samphan added "I have been living with kerosene lamps in the nighttime for all my life. Now we have electric lights, though for only a short time, so I hope to see them play pop music really loud tonight."

He did not have to wait until night. The band, including a drummer and a guitarist, played lively music throughout the day, prompting spontaneous dancing from members of the audience. Samphan was also seen dancing joyously with the others.

"The older Akhas worked hard to save up money to rent a car to get here," said Afect officer Phongsathorn Chayanulchart. "Some pitched in Bt10 while others who earned more pooled Bt50, which is a considerable amount for them," said Phongsathorn, who acted as the budget planner and coordinator of the celebration.

Before dark fell, everybody sat together on mats and canvases spread in the common area, enjoying the feast generously provided by the host. The Huay Yuak villagers dedicated their biggest buffalo for this special supper and were pleased with the welcome reception given to all of the delicious meat dishes.

"This is more than a celebration," asserted Aju. "It is a get-together for all the Akhas in Chiang Rai, a rare chance to boost mutual relations and love. I am glad that they are..." Before he could even finish the sentence, Aju was half dragged, half pulled by several Akha youngsters to join them singing on stage.

It might not occur on a regular basis, but once a celebration begins, the Akhas leave everything behind and cherish every moment they have. And when the party finished, Huay Yuak once again returned to its former solitary and solemn state as the villagers headed out to the fields for another hard day of work.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายประทัย	ชื่อสกุล พิริยะสุวรรณค์
เกิดวันที่ 26 เดือน ตุลาคม	พุทธศักราช 2509
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 4/31 ซอยเทวสุนทร ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	บรรณาธิการระบบภาพข่าวสัญญาณดาวเทียมและอิเล็กทรอนิกส์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น ศูนย์สัญญาณภาพ 44 หมู่ 10 ถนนบางนา-ตราด กิโลเมตร 4.5 เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10260 โทร 3170042 ต่อ 2575

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2528	ม.6 (แผนกวิทยาศาสตร์) จากโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2532	กศ.บ. (วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา) จาก มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2540	กศ.ม. (วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา) จาก มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2533	ช่างภาพข่าวทั่วไปกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น
พ.ศ. 2534	ช่างภาพ-นักข่าวแผนกข่าวสารคดีกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ เดอะเนชั่น
พ.ศ. 2536	บรรณาธิการภาพแผนกข่าวสารคดีกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ เดอะเนชั่น
พ.ศ. 2538	ผู้ช่วยบรรณาธิการภาพกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น
พ.ศ. 2539-ปัจจุบัน	บรรณาธิการระบบภาพข่าวสัญญาณดาวเทียมและอิเล็กทรอนิกส์ ศูนย์สัญญาณภาพ กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น

ผลการใช้ชุดการสอน 2 แบบ สอนวิชาภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขาเผ่าอีเก้อ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

ของ

ประทัย พิริยะสุรวงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา

พฤษภาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอนต้นแบบคือชุดการสอน “ไทยดอย 1” และ ชุดการสอน “ไทยดอย 2” สำหรับสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขาเผ่าอีโก๋ เมื่อนำชุดการสอนไปทดลองใช้ชั้นสุดท้ายกับกลุ่มทดลอง ได้ชุดการสอน “ไทยดอย 1” มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.91/82.91 และชุดการสอน “ไทยดอย 2” มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.45/87.50 จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชาวเขาเผ่าอีโก๋ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาแบบเจาะจง แล้วนำมาสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 18 คน โดยให้กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 1” กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 2” โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test แบบ Independent Samples และ t-test แบบ Dependent Samples

ผลการวิจัยปรากฏว่า /

- 1.กลุ่มนักเรียนชาวเขาที่เรียนวิชาภาษาไทยจากชุดการสอน “ไทยดอย 2” มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชาวเขาที่เรียนวิชาภาษาไทยจากชุดการสอน “ไทยดอย 1”
- 2.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชาวเขาที่เรียนด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 1” กับนักเรียนชาวเขาที่เรียนด้วยชุดการสอน “ไทยดอย 2” หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน

Effect of Two Types of Instructional Packages in Teaching Thai Language ,
Prathom Suksa II , Chiangria Akha Hill Tribe Students

AN ABSTRACT
BY
PRATHAI PIRIYASURAWONG

Presented in partial fulfillment of requirements for the
Master of Education degree in Educational Technology
at Srinakhrinwirot University

May 1997

The purpose of this study was to study the effectiveness of Instructional Packages : Thai Hill **I** and Thai Hill **II** , used for teaching Thai Language to Akha students.

An efficiency of Thai Hill **I** Instructional Package was 82.91/82.91 and Thai Hill **II** Instructional Package was 81.45/87.50. After that a sample group comprising of 36 Akha Prathom **II** students at Suksasongkho Mae Chan, Ampur Mae Chan, Chingrai Province , were divided into two experimental group of 18 students each. The first experimental group was studied from Thai Hill **I** Instructional Package and the other group studied from Thai Hill **II** Instructional Package. The randomized control group pretest - posttest design , an independent and dependent t-test were used for this study.

The results of the study were as follows :

1. The group of students who was studied from Thai Hill **II** instructional package had been more successful than the group of students who studied from Thai Hill **I** instructional package.
2. After studying, the group of students who was studied Thai language from either of two instructional package , were found to be more proficient in Thai language than before studying.